

การกำหนดจุด และลักษณะของสิ่งก่อสร้าง

การศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดจุดหรือตำแหน่ง และลักษณะของสิ่งก่อสร้างในบริเวณประวัติศาสตร์อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ใช้วิธีการศึกษาหลายวิธีผสมผสานกัน ดังรายละเอียดปรากฏในบทที่ 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ ดังต่อไปนี้

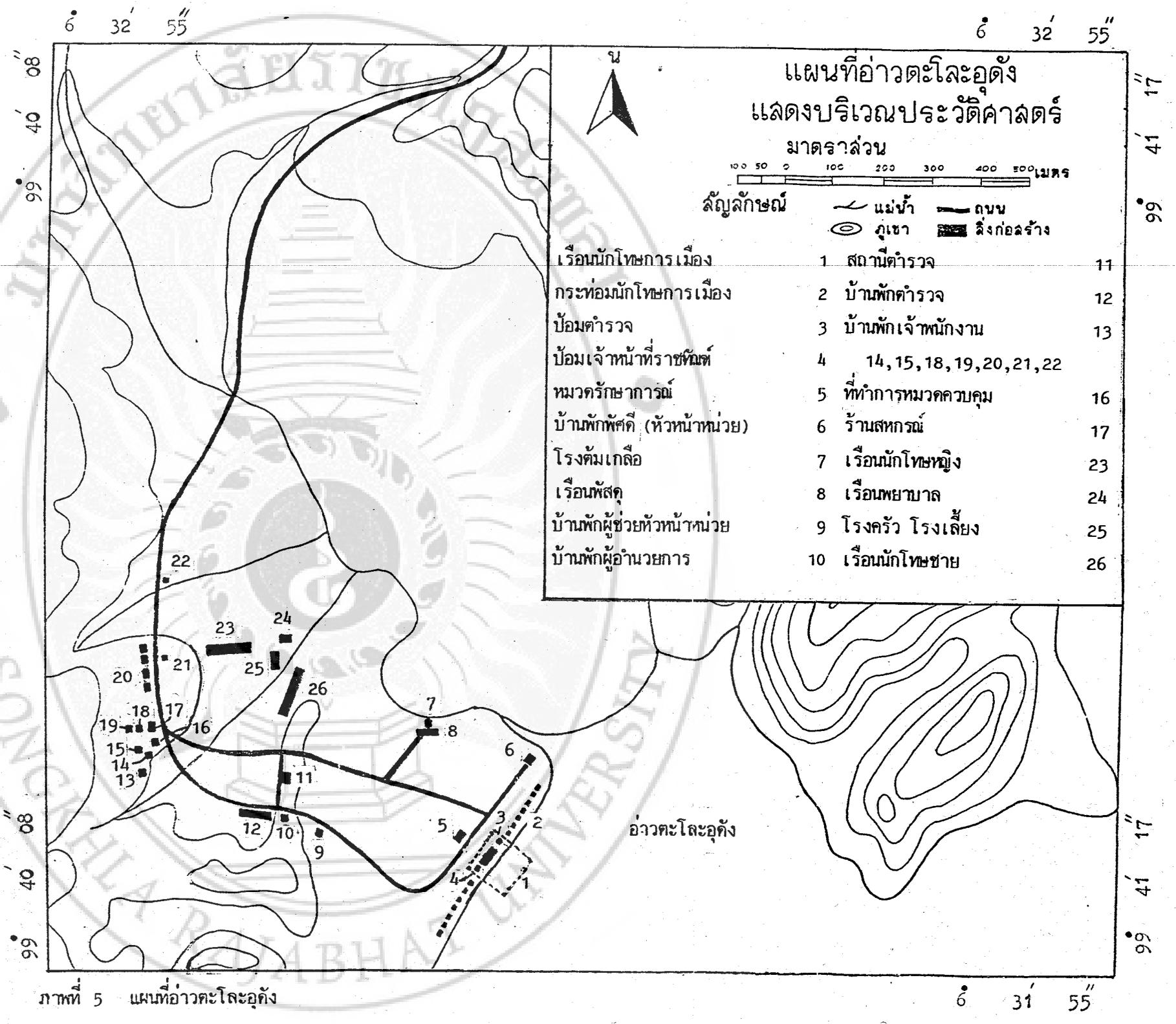
1. ที่ตั้งของบริเวณประวัติศาสตร์
2. สิ่งก่อสร้างในบริเวณประวัติศาสตร์
3. การกำหนดจุดของสิ่งก่อสร้าง
4. ลักษณะของสิ่งก่อสร้าง

บริเวณประวัติศาสตร์เกาะตะรุเตาที่เกี่ยวข้องกับนิคมฝึกอากาศ ซึ่งเป็นสถานที่คุ้มขังนักโทษการเมืองและนักโทษกักกัน ตั้งอยู่ 2 เขต คือ เขตอ่าวตะโละอูดัง และเขตอ่าวตะโละอ่าว ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เขตอ่าวตะโละอูดัง

1. ที่ตั้งของบริเวณประวัติศาสตร์

บริเวณอ่าวตะโละอูดังซึ่งเป็นสถานที่คุ้มขังนักโทษเป็นแห่งแรก ตั้งอยู่ตอนใต้สุดของเกาะตะรุเตา มีลักษณะเป็นอ่าวเว้าเข้าไปในแผ่นดิน อยู่ห่างจากเกาะลังกาวิฆังของมาเลเซียเพียง 4.8 กิโลเมตร ผลจากการศึกษาปรากฏว่า บริเวณประวัติศาสตร์แห่งนี้ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ 6 องศา 31 ลิปดา 43 พิลิปดา ถึง 6 องศา 32 ลิปดา 55 พิลิปดา เหนือและลองจิจูดที่ 99 องศา 40 ลิปดา 8 พิลิปดา ถึง 99 องศา 41 ลิปดา 17 พิลิปดา ตะวันออก (ดูภาพประกอบ) บริเวณที่มีสิ่งก่อสร้างคิดเป็นพื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร

ภาพที่ 5 แผนที่อำเภอตะโละอู๊ดตั้ง

ที่มา : เจิม จิตต์ปราณีต ขวลิศ มหาวิจิตร นคร สุพงษ์ทอง ไพบุลย์ ดิษยทัต

เมื่อพิจารณาถึงลักษณะพื้นที่บริเวณอ่าวตะโละอู้ง พบว่า มีทำเลที่ตั้งดีเลือกได้เหมาะสมกับการกึ่งที่ใช้เป็นสถานที่คุ้มขังนักโทษ กล่าวคือบริเวณโดยรอบเป็นภูเขาสูงชันปกคลุมด้วยป่าดิบชื้นหนาทึบ ยกเว้นด้านทิศใต้ซึ่งเป็นอ่าว บริเวณประวัติศาสตร์เป็นที่ราบ มีสันเขาทอดตามแนวตะวันออกตะวันตก ทำให้แบ่งที่ราบออกเป็น 2 บริเวณ ซึ่งเป็นที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ โดยเฉพาะบนยอดเนินเป็นที่ตั้งของสถานีดาวเรือง เพราะสามารถมองเห็นสภาพโดยรอบได้ชัดเจน มีลำธารสายเล็ก ๆ ไหลมารวมกันเป็นคลองตะโละอู้ง ไหลผ่านบริเวณที่ราบออกสู่ทะเล นับเป็นแหล่งน้ำจืดที่สำคัญของเขตอ่าวตะโละอู้ง ส่วนหาดทรายเป็นบริเวณกักขังนักโทษการเมือง

2. สิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์

ผลจากการศึกษา พบว่ามีสิ่งก่อสร้างทั้งหมดจำนวน 26 หมายเลข ดังนี้

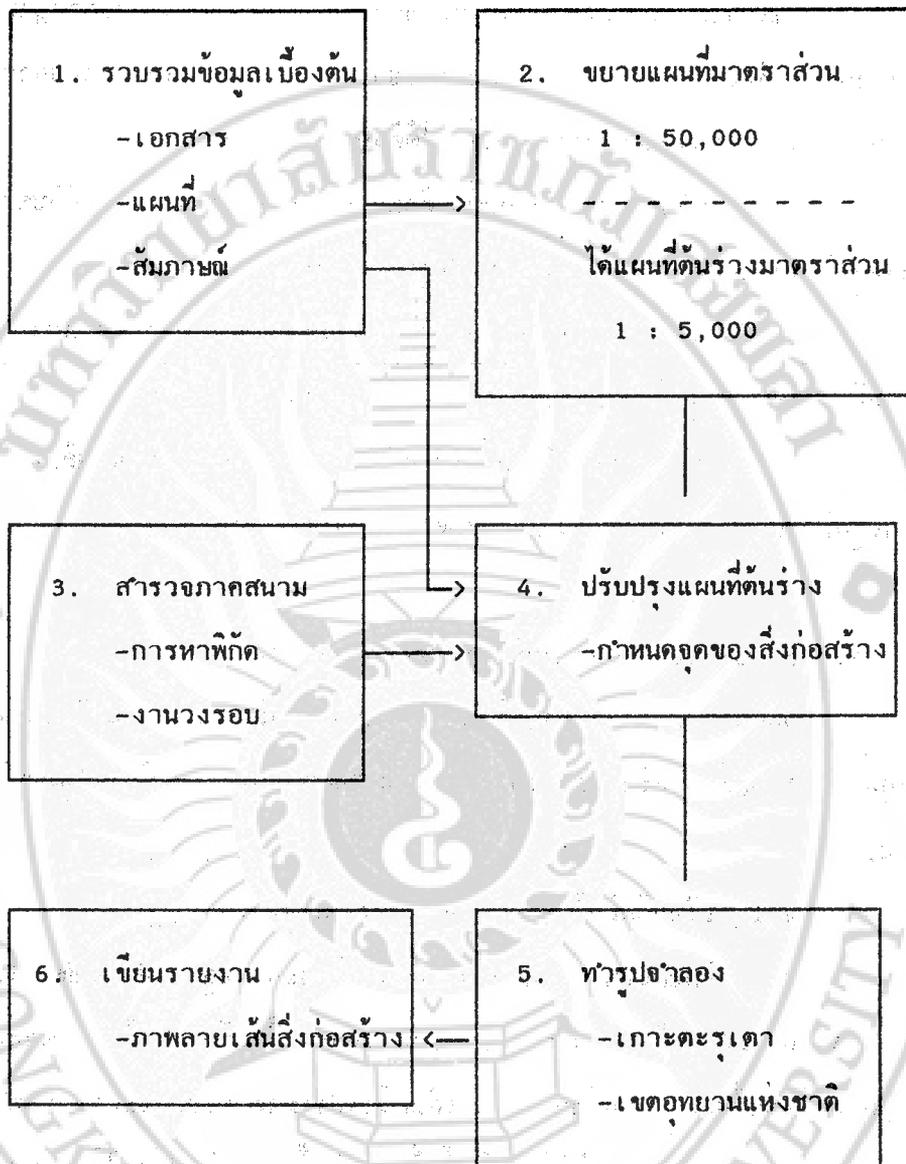
- 1) เรือนนักโทษการเมือง
- 2) กระท่อมนักโทษการเมือง
- 3) ป้อมตำรวจ
- 4) ป้อมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์
- 5) หมาดรักษาการณ์
- 6) บ้านพักพัศดี (หัวหน้าหน่วย ร.ต. พยนต์ เปรมเดชา)
- 7) โรงต้มเกลือ
- 8) เรือนพัสด
- 9) บ้านพักผู้ช่วยหัวหน้าหน่วย (นายเนียร ดวงพัตรา)
- 10) บ้านพักผู้อำนวยกาาร
- 11) สถานีดาวเรือง
- 12) บ้านพักตำรวจ
- 13) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายพร้อม รัตนพันธ์ คุรุกลักรม)
- 14) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายดิษฐ์ ไสภณดิษฐ์)

- 15) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายสมบุรณ์ คำไทย)
- 16) ที่ทำการหมวดควบคุม
- 17) ร้านสหกรณ์
- 18) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายเชื้อ ชุ่มฤทัย)
- 19) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายฉิม ทองใบ)
- 20) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายผล เรืองศรี นายผ่อง หนูรักษา นายเจิม จิตต์ปรัต)
- 21) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายช้อย คำสืบศักดิ์)
- 22) บ้านพักเจ้าพนักงาน (นายสมบุรณ์ โพธิ์งาม)
- 23) เรือนนักโทษหญิง
- 24) เรือนพยาบาล
- 25) โรงครัว โรงเลี้ยง
- 26) เรือนนักโทษชาย

จากการสำรวจภาคสนาม ในปัจจุบันสิ่งก่อสร้างดังกล่าวไม่มีแล้ว เนื่อง
จากช่วงเวลาที่ผ่านมายาวนาน จากสภาพลมฟ้าอากาศ คุณภาพของวัสดุก่อสร้าง ประกอบ
กับการรื้อถอนเพื่อนำวัสดุไปใช้ในกิจการอื่นหลังจากประกาศปิดนิคมฯ เมื่อ พ.ศ. 2491
ทำให้ไม่เหลือหลักฐานสิ่งก่อสร้างส่วนใหญ่ไว้เลย นอกจากร่องรอยของถนน ช่องเขาขาด
สวนมะพร้าว ฝักรวมที่ตั้งอาคาร กับเศษสิ่งของใช้บางอย่าง เช่น ถ้วยชาม เท่านั้น

3. การกำหนดจุดสิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์

ในการกำหนดจุดหรือตำแหน่งสิ่งก่อสร้างบริเวณประวัติศาสตร์ ทั้งสองเขต
นั้น ได้แสดงวิธีปฏิบัติไว้ในบทที่ 2 พุทธจะสรุปขั้นตอนต่าง ๆ ในการกำหนดจุด ได้ดังนี้

จากขั้นตอนดังกล่าว เมื่อศึกษาข้อมูลเบื้องต้นทั้งจากเอกสาร การสัมภาษณ์ แล้ว จึงทำการขยายแผนที่ให้ได้ ขนาดมาตราส่วน 1 : 5,000 เป็นแผนที่ต้นร่างตามต้องการ ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนามซึ่งเป็นงานรังวัด เพื่อหักฝั่งบริเวณแล้วนำมา กำหนดจุดลงในแผนที่ จึงนำแผนที่ไปจัดทำเป็นรูปจำลอง และแสดงจุดสิ่งก่อสร้างในบริเวณ ประวัติศาสตร์

ตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างในเขตอำเภอตะไลอูดัง ตามที่ปรากฏในแผนที่ มี 26 หมายเลข ที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ ๆ เช่น สถานีตำรวจ เรือนนักโทษการเมือง และโรงต้มเกลือ บอกเป็นพิคัดทางภูมิศาสตร์ ได้ดังนี้

3.1 สถานีตำรวจ ตั้งอยู่ที่ละติจูดที่ 6 องศา 32 ลิปดา 5 พิลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 99 องศา 40 ลิปดา 22 พิลิปดาตะวันออก

3.2 เรือนนักโทษการเมือง ตั้งอยู่ที่ละติจูดที่ 6 องศา 32 ลิปดา 2 พิลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 99 องศา 40 ลิปดา 37 พิลิปดาตะวันออก

3.3 โรงต้มเกลือ ตั้งอยู่ที่ละติจูดที่ 6 องศา 32 ลิปดา 8 พิลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 99 องศา 40 ลิปดา 22 พิลิปดาตะวันออก

4. ลักษณะของสิ่งก่อสร้างบริเวณเขตอำเภอตะไลอูดัง

ผลการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะของสิ่งก่อสร้างในบริเวณเขตอำเภอ ตะไลอูดัง ปรากฏสิ่งก่อสร้าง 19 รายการ รวม 26 หมายเลข ดังนี้ (ดูภาพที่ 5 ประกอบ)

4.1 เรือนพักนักโทษการเมือง : หมายเลข 1

ลักษณะเป็นเรือนยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 15.00 x 30.00 x 5.00 เมตร ใต้ถุนสูงประมาณ 0.80 เมตร พื้นเรือนทำเป็น 2 ชั้นเท่ากัน ปูไม้กระดานใช้เป็นพื้นนอนของนักโทษ มีทางเดินกว้างประมาณ 2.00 เมตร ทำตัวระดัปลงไป ประมาณ 0.50 เมตร พอให้ก้าวเดินขึ้นที่นอนได้ พื้นทางเดินปูด้วยไม้กระดานตลอดไปตามความยาวของตัวเรือน สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลได้เดินตรวจตราความเรียบร้อย เสาเรือนทำด้วยไม้กลม ผ่ากันด้วยปีกไม้บ้าง แต่ส่วนใหญ่กันด้วยไม้ระกาตามแนวตั้ง ประตุมีทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ด้านละประตู เปิดโล่งตลอด ไม่มีบานประตู หลังคามุงด้วยจากที่ทำด้วยใบหวาย ที่เรียกว่า "จากจา"

4.2 กระโจมนักโทษการเมือง : หมายเลข 2

กระโจมนักโทษการเมืองมี 14 หลัง ลักษณะรูปแบบและขนาดไม่แน่

นอน ขึ้นอยู่กับเจ้าของผู้สร้าง และจำนวนผู้อยู่อาศัย 1 หรือ 2 คน แต่ลักษณะที่เป็นภาพรวมไม่ต่างกันมากนัก กล่าวคือ สร้างเป็นลักษณะเพิงนา หรือชนายกพื้น ขนาด กว้างยาว x สูง ประมาณ 3.00-4.00 x 4.00-5.00 x 3.00 เมตร ใต้ถุนสูงประมาณ 0.75 เมตร มีเสาเป็นไม้กลม 4 ต้น กั้นฝา 3 ด้าน ด้วยใบหวาย ส่วนบนของฝาแต่ละด้านเว้นไว้เป็นช่องลม ด้านหน้าซึ่งเป็นด้านกว้างเปิดโล่ง หลังคามุงจากอำ มีทั้งรูปเพิงหมาแหงน และหักหัวตักเตน คือ รูปเพิงหมาแหงนที่ทิ่มมุมหลังคาส่วนหน้าลง เพื่อเป็นกันสาด พื้นต่อออกไปทางเสาด้านของกระท่อมทำเป็นระเบียบ ไม่มีลูกกรง มีเสารับน้ำหน้ากระท่อม 2 ต้น พื้นกระท่อมปูด้วยปึกไม้ กั้นห้องลึกจากแนวเสาคู่ด้านหน้าเข้าไปเล็กน้อยด้วยไม้หมาก มีประตู 1 ช่อง มีบันได 3 ขั้น ตรงระเบียบหน้ากระท่อม

4.3 ป้อมตำรวจ : หมายเลข 3

สร้างเป็นเพิงหมาแหงน ขนาดกว้างยาว x สูง ประมาณ 2.00 x 2.00 x 3.00 เมตร ใช้เสาไม้กลม 4 ต้น หลังคามุงสังกะสี กั้นฝาด้านหลังเพียงด้านเดียว อีก 3 ด้านเปิดโล่ง มีแคร่ไม้ไผ่ หรือไม้กระดานขนาดครึ่งหนึ่งของพื้นที่ภายใน สูงประมาณ 0.75 เมตร อาศัยเสาลัง 2 ต้น เป็นเสาแคร่ โดยเพิ่มเสาด้านอีก 2 ต้น

4.4 ป้อมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ : หมายเลข 4

สร้างแบบเดียวกับป้อมตำรวจ (หมายเลข 3)

4.5 หอตรวจการณ : หมายเลข 5

เรือนโปร่ง หลังคาคลุม (จั่ว) ขนาด กว้างยาว x สูง ประมาณ 4.00 x 8.00 x 4.00-5.00 เมตร หนึ่งด้านกว้างซึ่งเป็นด้านหน้าของอาคาร เข้าหาถนน เสาไม้กลม หลังคามุงจากอำ กั้นฝา 3 ด้านด้วยแฝก สูงจากพื้นดินประมาณ 0.50 เมตร ด้านหน้าซึ่งเป็นด้านกว้างปล่อยโล่ง ภายในเป็นดินอัดแน่น มีเก้าอี้ผ้าใบแบบพับได้สำหรับไว้ นั่ง หรือพักผ่อน

4.6 บ้านพักทศติ (หัวหน้าหน่วย) : หมายเลข 6

ลักษณะเป็นเรือนยกพื้น 2 หลัง เสาไม้กลมใต้ถุนสูง ประมาณ 1.75 เมตร เรือนหลังใหญ่ มีขนาดกว้างยาว x สูง ประมาณ 8.00 x 12.00 x 7.00 เมตร

อยู่ด้านหน้า เรือนหลังเล็กอยู่ด้านหลัง ขนาดกว้างxยาวxสูง ประมาณ 3.50 x 8.00 x 6.00 เมตร เชื่อมด้วยชานกลางทำต่ำระดับลงไปประมาณ 0.25 เมตร ขนาดกว้าง 1.50 เมตร ส่วนยาวเท่าความยาวของตัวเรือนทั้ง 2 หลัง ด้านหน้าของเรือนใหญ่ ซึ่งเป็นด้านยาวของตัวเรือนเป็นระเบียบตลอด กันด้วยลูกกรงไม้เหล็ยเป็นแนวตั้งทั้ง 2 ด้าน กว้างประมาณ 1.00 เมตร ครึ่งด้านขวาเปิดโล่งตลอดถึงเรือนหลังเล็ก ใช้เป็นห้องรับแขก ครึ่งด้านซ้ายเข้าไปจากระเบียงเป็นห้องนอน 2 ห้อง ขนาด 2.50 เมตร และ 3.50 เมตร ตามลำดับ หน้าเรือนหลังใหญ่ด้านขวาตรงห้องโล่ง มีชานหน้าบ้านทำต่ำระดับลงไปประมาณ 0.50 เมตร มีบันได 2 ชั้น ชานหน้าบ้าน มีขนาด กว้างxยาว ประมาณ 2.00 x 4.00 เมตร กันลูกกรงไม้เหล็ยสูงประมาณ 0.75 เมตร พื้นไม้กระดาน มีบันไดไม้เหล็ย 5 ชั้น ทอดจากพื้นดินอยู่ทางหัวชานด้านซ้าย ส่วนเรือนหลังเล็กแบ่งกลางเป็น 2 ห้อง สำหรับทำครัว 1 ห้อง เรือนใหญ่มีหน้าต่างด้านละ 2 บาน เรือนหลังเล็กมีหน้าต่างด้านละ 1 บาน กับข้างหลังอีกห้องละ 1 บาน

4.7 โรงต้มเกลือ : หมายเลข 7

ปรากฏเพียงทรากสิ่งก่อสร้างเป็นร่องรอยรูปสี่เหล็ยผืนผ้า ก่ออิฐฉาบปูน ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 5.10 x 4.56 x 1.00 เมตร มีปล่องไฟรูปสี่เหล็ย สูงประมาณ 5.00 เมตร อยู่บนด้านกว้าง สิ่งปรากฏไม่มีผู้บอกข้อมูลคนใดระบุได้ว่าลักษณะรูปแบบเดิมเป็นอย่างไร ที่ข้าง ๆ ดิกล่าคลองมีบ่อซีเมนต์รูปสี่เหล็ยผืนผ้าไม่ยืนยันว่า เดิมใช้ทำอะไร แต่ภายหลังใช้ทำเป็นบ่อหมักปลา

4.8 เรือนพัสด : หมายเลข 8

เรือนยาวไม้ยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 4.00 x 20.00 x 5.00 เมตร เสาไม้กลม ฝาไม้กระดานกันตามแนวนอน หลังคาสังกะสี ด้านยาวของอาคารมีประตู 2 ช่อง ชายและขวา ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 2.50 x 2.00 เมตร เป็นประตูแบบ 2 บานปิดเข้าหากัน

4.9 บ้านพักผู้ช่วยหัวหน้าหน่วย : หมายเลข 9

ลักษณะสิ่งก่อสร้าง แบบเดียวกับสิ่งก่อสร้างหมายเลข 6

4.10 บ้านพักผู้อำนวยการ : หมายเลข 10

ลักษณะสิ่งก่อสร้าง แบบเดียวกับสิ่งก่อสร้างหมายเลข 6

4.11 สถานีดำรวจ : หมายเลข 11

ตัวเรือนยกพื้น หลังคาสังกะสีทรงปั้นหยา กั้นลูกกรงไม้เหล็ม ติไขว้ กั้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 12.00 x 7.00 เมตร ช่วงเสา 4.00 เมตร ใต้ถุนสูง 1.00 เมตร ด้านกว้างเป็นด้านหน้าเรือน ต่อด้านขวาออกไปตามยาว ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 4.00 x 4.00 x 7.00 เมตร พื้นเรือนระดับเดียวกัน หลังคาต่อเป็นหลังคาเดียวกัน เสาไม้กลม พื้นไม้กระดาน ฝาไม้ กระดานกั้นตามแนวนอน มีระเบียงกว้าง 1.00 เมตร โดยรอบ เว้นแต่ด้านข้างทางซ้ายของเรือน ส่วนที่ต่อใหม่ ไม่ยืนยันว่ามีระเบียงหรือไม่ หน้าต่าง ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 1.00 x 1.20 เมตร สูงจากพื้น 0.80 เมตร ช่วงเสาละ 1 ช่วง โดยรอบ เว้นด้านหน้า มีแต่ประตู ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.50 x 2.00 เมตร จำนวน 2 ช่วง อยู่ระหว่างช่วงเสา โดยให้ห่างจากเสากลางประมาณ 1.00 เมตร ตรงหน้ากึ่งกลางระเบียงด้านหน้า เว้นลูกกรงไว้เป็นช่อง พาดบันได 3 ชั้น จากพื้นดินเป็นทางขึ้นลง

4.12 บ้านพักตำรวจ : หมายเลข 12

ลักษณะเป็นเรือนแถว ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 40.00 x 4.50 เมตร มี 10 ห้อง เสาไม้กลม ฝาไม้กระดาน หลังคามุงสังกะสี แต่ละห้องมีประตูด้านหน้าห้องละ 1 ช่อง

4.13 บ้านพักเจ้าพนักงาน : หมายเลข 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21 และ 22

ลักษณะสิ่งก่อสร้าง เป็นเรือนยกพื้น 2 หลัง เรือนหลังใหญ่อยู่ด้านหน้า ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 7.00 x 6.00 x 6.00 เมตร หน้าจั่วรับกับด้านกว้าง ซึ่งเป็นด้านหน้าบ้าน เรือนหลังเล็ก ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 3.00 x 7.00 x 5.50 เมตร ปลูกวางอยู่หลังเรือนหลังใหญ่ เชื่อมต่อกับชานกลางท่าตำระดับลงไป 0.25 เมตร ขนาด กว้างxยาว ประมาณ 1.20 x 7.00 เมตร ด้านข้าง 2 ด้านของชานกลาง

กันฝากระดานแนวตั้ง สูงประมาณ 1.50 เมตร เสาเรือนเป็นไม้กลม พื้นเรือนรวมทั้งชานกลางเป็นไม้กระดาน ฝาผนังไม้กระดานตามแนวนอน หลังคาสังกะสีทั้งหลัง เรือนหลังใหญ่แบ่งเป็น 4 ห้อง ขวา-ซ้ายด้านละ 2 ห้อง มีทางเดินกลางประมาณ 1.00 เมตร เรือนหลังเล็กแบ่งกลางเป็น 2 ห้อง หน้าเรือนหลังใหญ่ทางซ้ายต่อชานต่ำระดับลงไป ประมาณ 0.25 เมตร ขึ้นออกไป ประมาณ 1.20 เมตร ตามความยาวของหน้าบ้าน ประมาณ 4.50 เมตร พื้นชานเป็นไม้กระดาน ลูกกรงไม้เหล็มตั้งตรงสุดชานทางขวา มีบันไดไม้เหล็ม 5 ขั้น เรือนบ้านหักเจ้าพนักงานอาจแตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียด เนื่องจากมีการต่อเติมกันเองในภายหลัง

4.14 ที่ทำการหมวดควบคุม : หมายเลข 16

อาคารไม้ยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 12.00 x 5.00 เมตร เสาไม้กลม หลังคาคลุมมุงสังกะสี ฝาไม้กระดานกันตามแนวนอน พื้นดินปรับเรียบอัดแน่น มีประตูแบบบานเดี่ยวอยู่ตรงกลางทางด้านกว้าง ซึ่งใช้เป็นด้านหน้าของอาคาร ประตูขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.80 x 2.10 เมตร พื้นที่ฝาสองข้างประตู มีหน้าต่างแบบเปิดบานข้างละช่อง สูงจากพื้นประมาณ 1.10 เมตร ด้านหลังปิดทึบ ด้านข้างตามยาวของอาคาร มีหน้าต่างแบบบานคู่ ด้านละ 2 ช่อง

4.15 ร้านสหกรณ์ : หมายเลข 19

อาคารไม้ยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 6.00 x 12.00 x 5.00 เมตร เสาไม้กลม หลังคาคลุมมุงสังกะสี ฝาไม้กระดานกันโปร่งตามแนวตั้ง พื้นเป็นดิน ปรับเรียบอัดแน่น มีประตูเดี่ยว ทางด้านกว้าง ซึ่งเป็นด้านหน้าของอาคาร ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.20 x 2.10 เมตร ไม่มีหน้าต่าง

4.16 เรือนนักโทษหญิง : หมายเลข 23

เรือนยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 24.00 x 6.50 เมตร ใต้ถุนสูงประมาณ 2.00 เมตร โปร่งโล่งตลอด สามารถเดินตรวจตราได้สะดวก ใช้เป็นที่ทำงานและจัดกิจกรรมเอนกประสงค์ได้ด้วย เสาใช้ไม้กลม ด้านยาวของเรือนแบ่งเป็น 6 ช่วง เสาห่างช่วงละ 4.00 เมตร ด้านกว้างมี 3 ช่วง เสาห่าง 3.00

เมตร และ 2.00 เมตร ตามลำดับ พื้นเรือนเป็นไม้กระดาน เว้นร่องไว้ให้อากาศถ่ายเท ผ่ากันไม้กระดาน ด้านกว้างกันตามแนวตั้ง ด้านยาวกันตามแนวนอน หลังคาคลุมมุงจากจำ ด้านหน้าของเรือน ซึ่งเป็นด้านกว้างมีประตู 1 ช่อง ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.20 x 2.20 เมตร ไม่มีบานประตู ไม่มีหน้าต่าง ตรงประตูมีบันได 9 ขั้น ทอดจากพื้นดิน

4.17 เรือนพยาบาล : หมายเลข 24

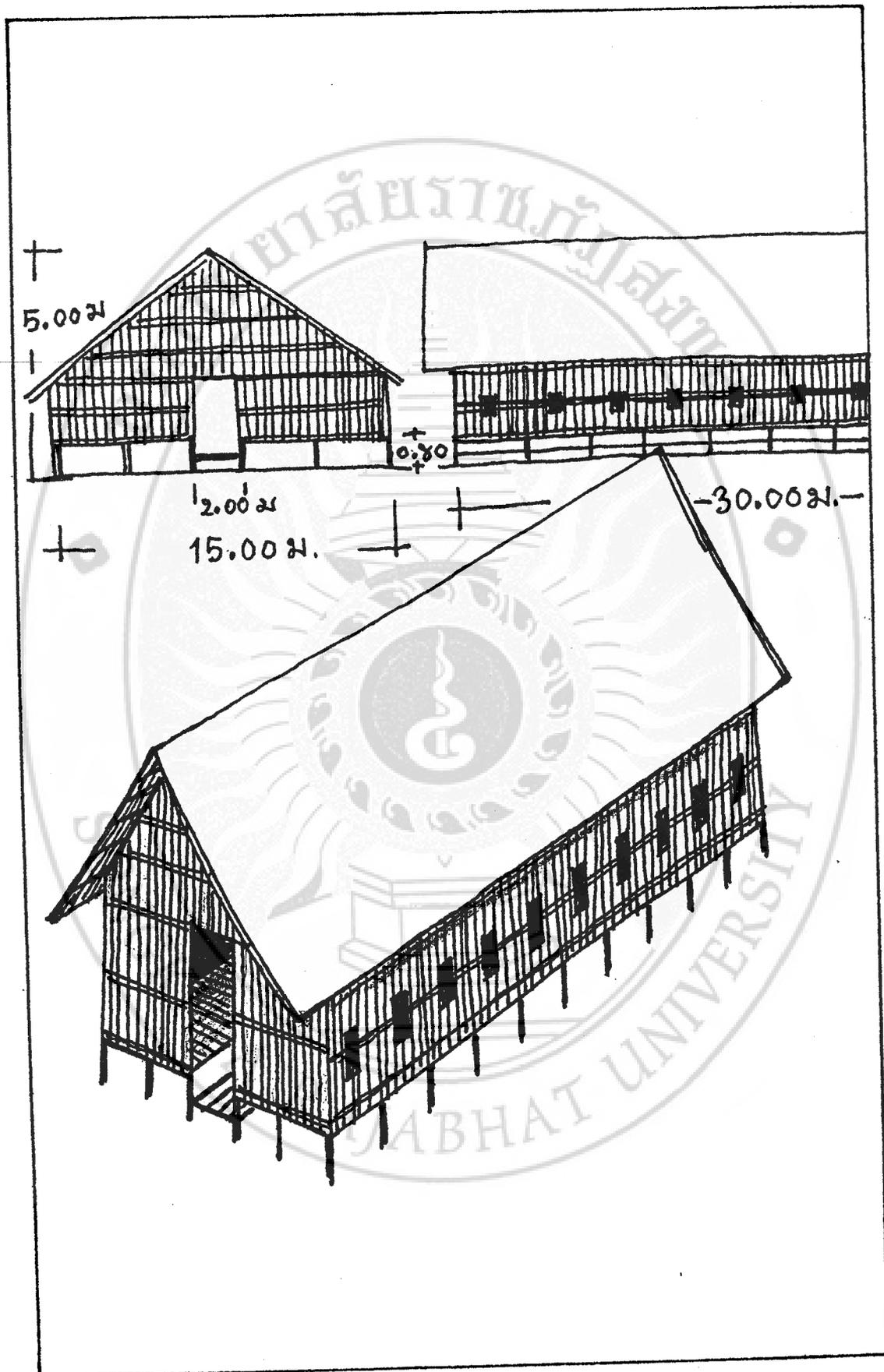
ลักษณะทั่วไปคล้ายอาคารร้านค้า (หมายเลข 18) เป็นอาคาร ไม้ ยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 6.00 x 12.00 x 4.00 เมตร พื้นดินปรับเรียบ อัดแน่น เสาใช้ไม้กลม ผ่ากันด้วยไม้ระก้าตามแนวตั้งโปร่ง หลังคาคลุมมุงด้วย สังกะสี มี ประตู ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.20 x 2.10 เมตร จำนวน 1 ช่อง อยู่กึ่งกลางทาง ด้านกว้างของตัวเรือนซึ่งใช้เป็นด้านหน้า ด้านยาวของตัวเรือนทั้งสองข้าง มีหน้าต่างทำ ด้วยไม้กระดานแบบเปิดยกขึ้น ข้างละ 2 ช่อง

4.18 โรงครัวโรงเลี้ยง : หมายเลข 25

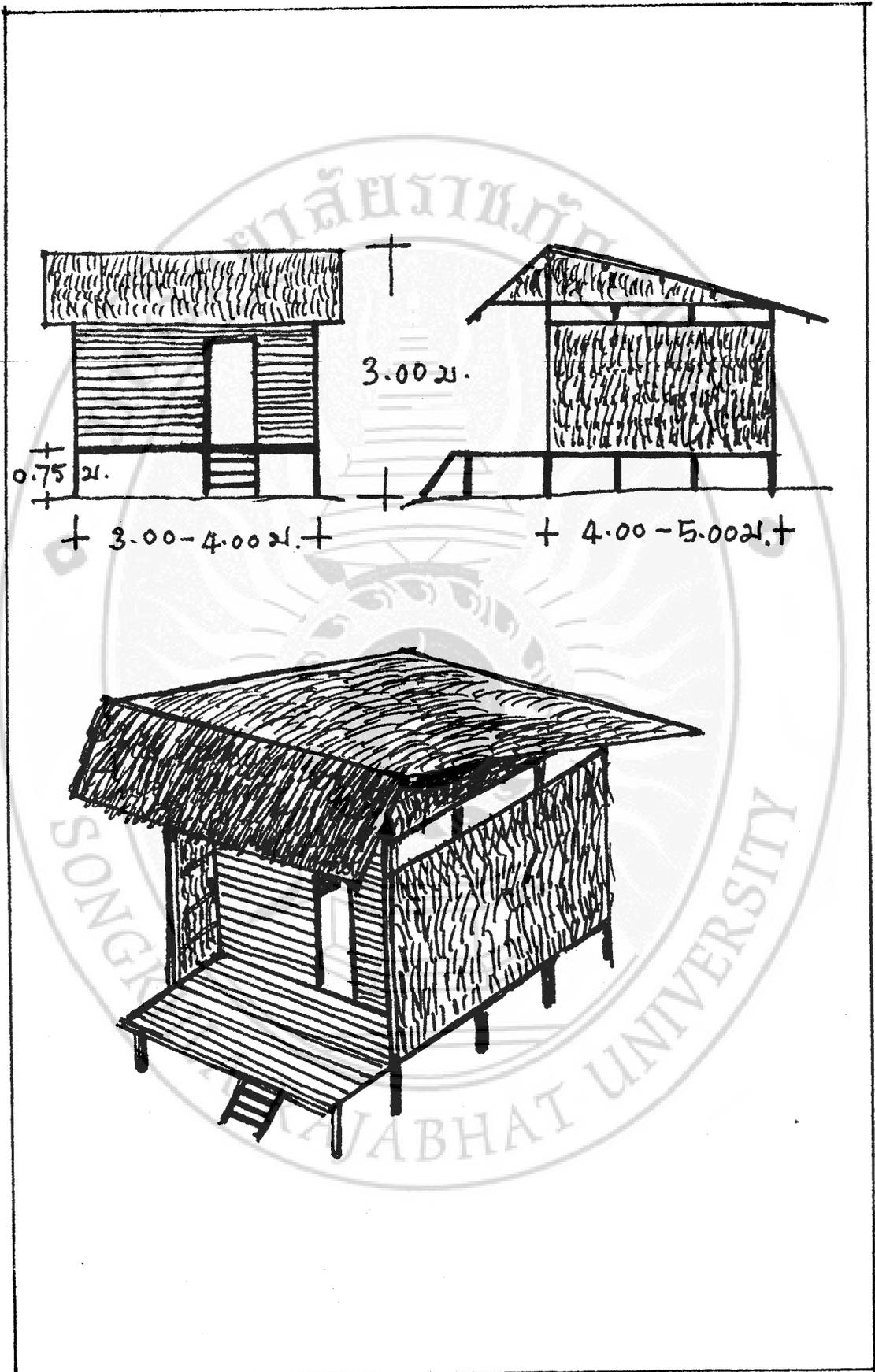
ลักษณะเป็นโรง ไม้ยกพื้น โปร่งโล่งตลอด ไม้กั้นฝา ขนาด กว้างx ยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 60.00 x 4.50 เมตร เสาไม้กลม ช่วงเสาห่างกัน ประมาณ 4.00 เมตร พื้นดินปรับเรียบ ตั้งโต๊ะยาว 2 แถว ขนานตามแนวยาวของอาคาร หลังคา คลุม มุงด้วยจากจำ

4.19 เรือนนักโทษชาย : หมายเลข 26

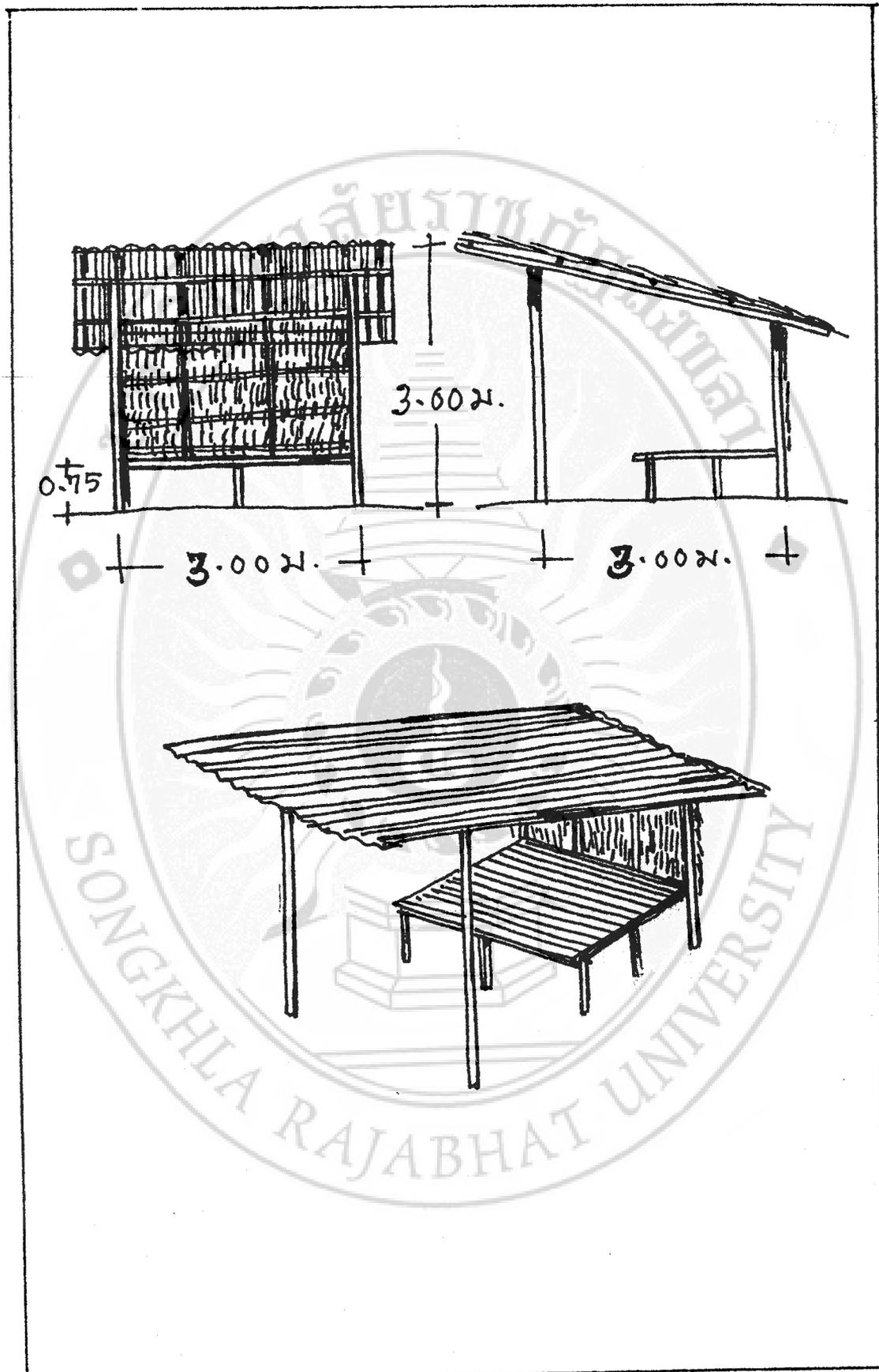
ตัวเรือนยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 12.00 x 36.00 x 6.00 เมตร จำนวนหลังไม้แน่นอน ได้ถุนสูง 1.50 เมตร เสาไม้กลม ช่วงเสาห่าง ประมาณ 4.00 เมตร พื้น 2 ข้างเท่ากัน สำหรับเป็นที่นอนของนักโทษ ตรงกลางเรือนทำ เป็นทางเดินต่ำระดับลงไป ประมาณ 0.50 เมตร ปูไม้กระดานตามความยาวของตัวเรือน ไว้สำหรับเดินตรวจตราความเรียบร้อย ผ่ากันไม้ระก้าตามแนวตั้ง ไม่มีหน้าต่าง ประตูขึ้น ลงทางด้านกว้างทั้ง 2 ด้าน ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.20 x 2.20 เมตร ไม่มีบาน ประตู ตรงประตูมีบันไดไม้ 5-7 ขั้นทั้ง 2 ด้าน

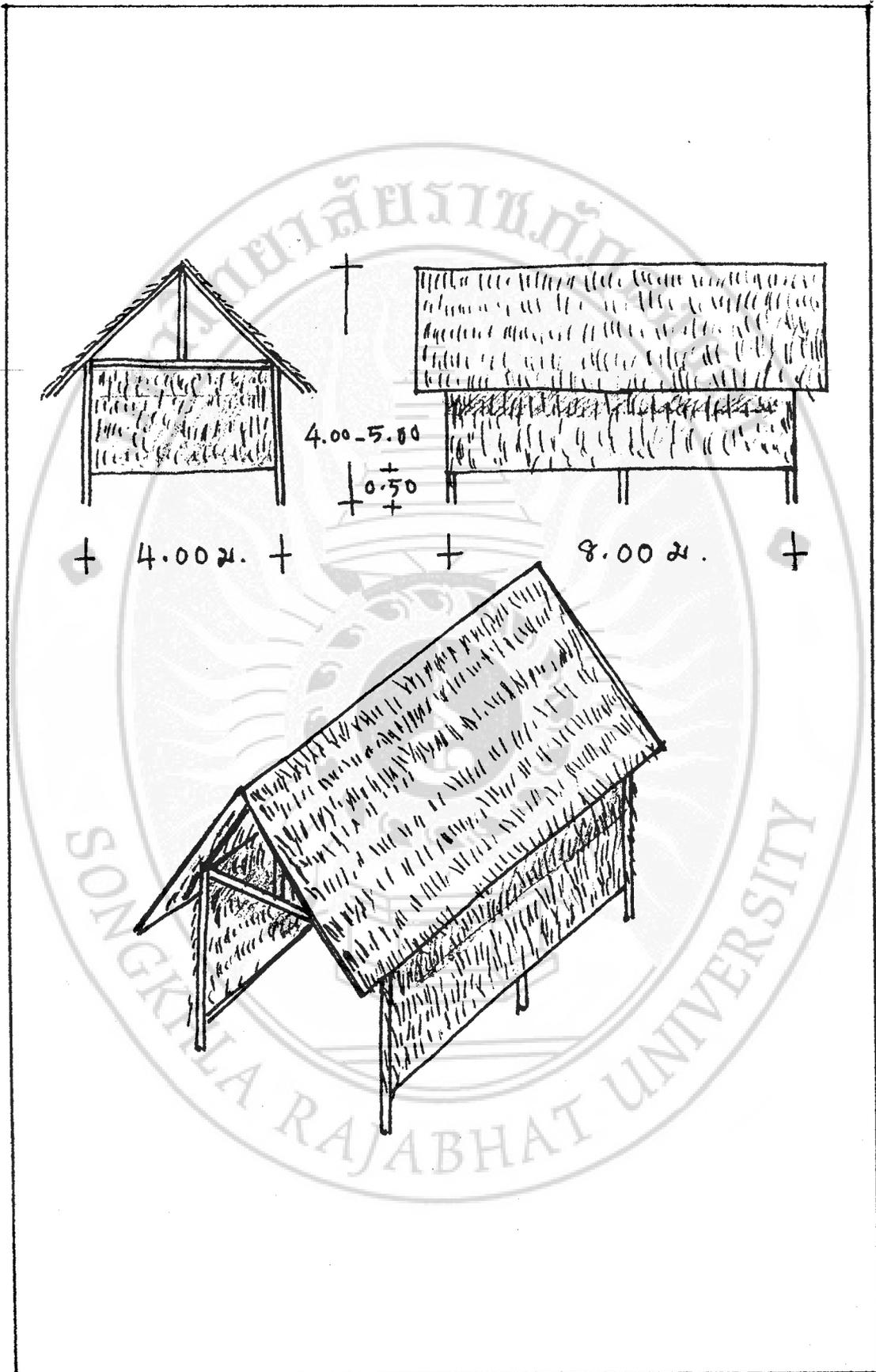
ภาพที่ 6 เรือนนักโทษการเมือง : หมายเลข 1

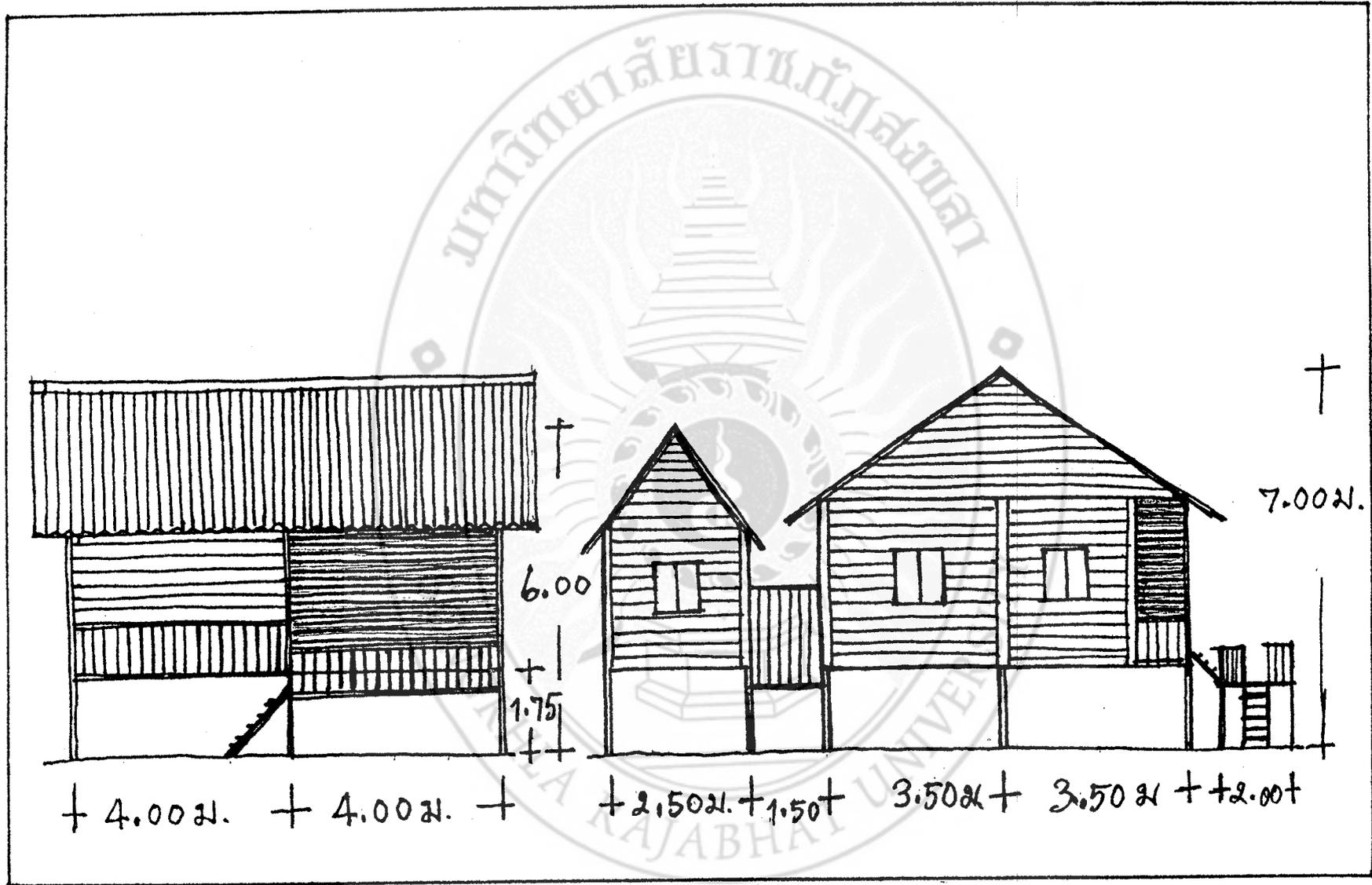
ภาพที่ 7 กระท่อมนักโทษการเมือง : หมายเลข 2

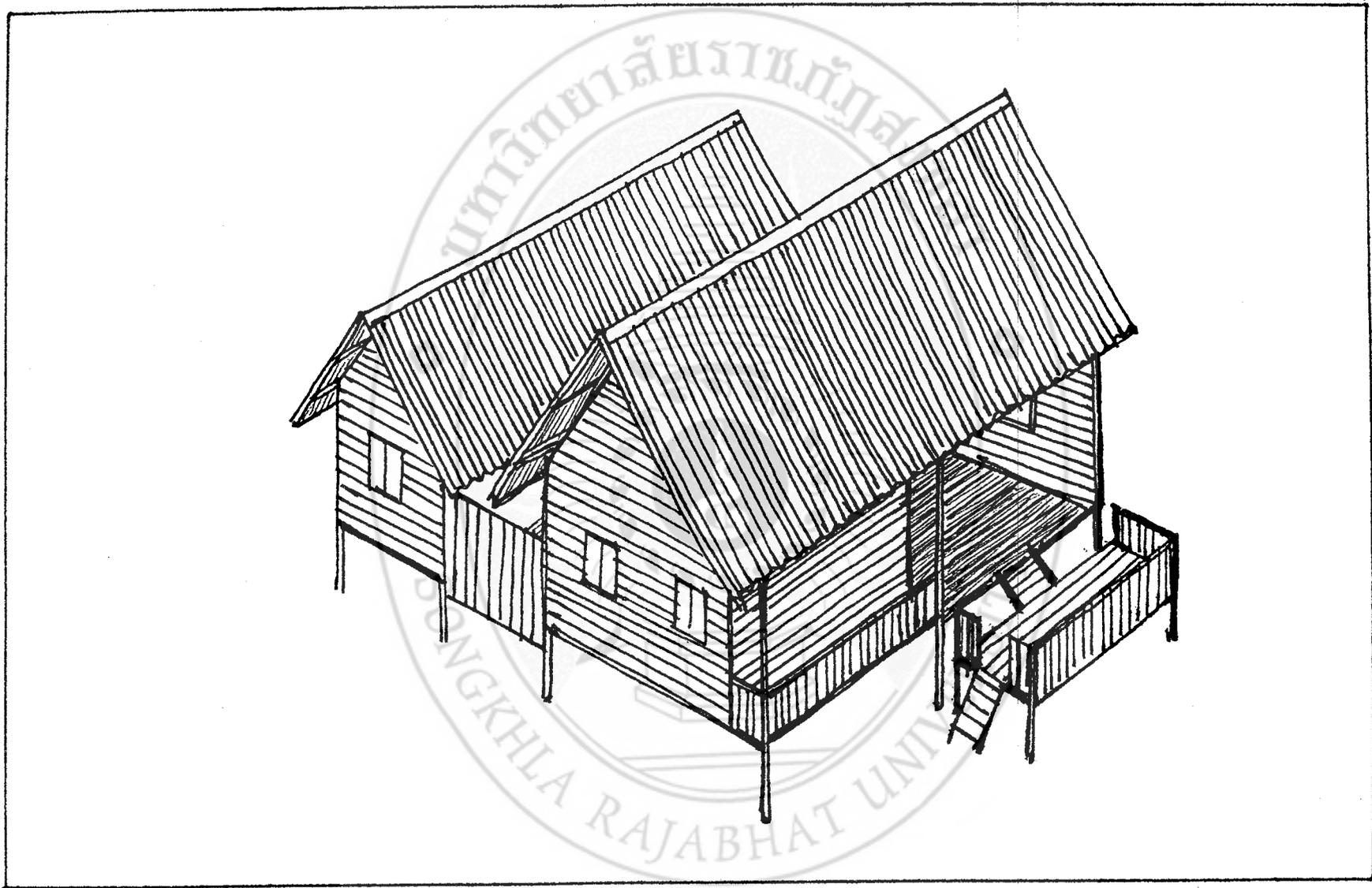
ภาพที่ 8 บ่อมสำรวจ บ่อมเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ : หมายเลข 3,4

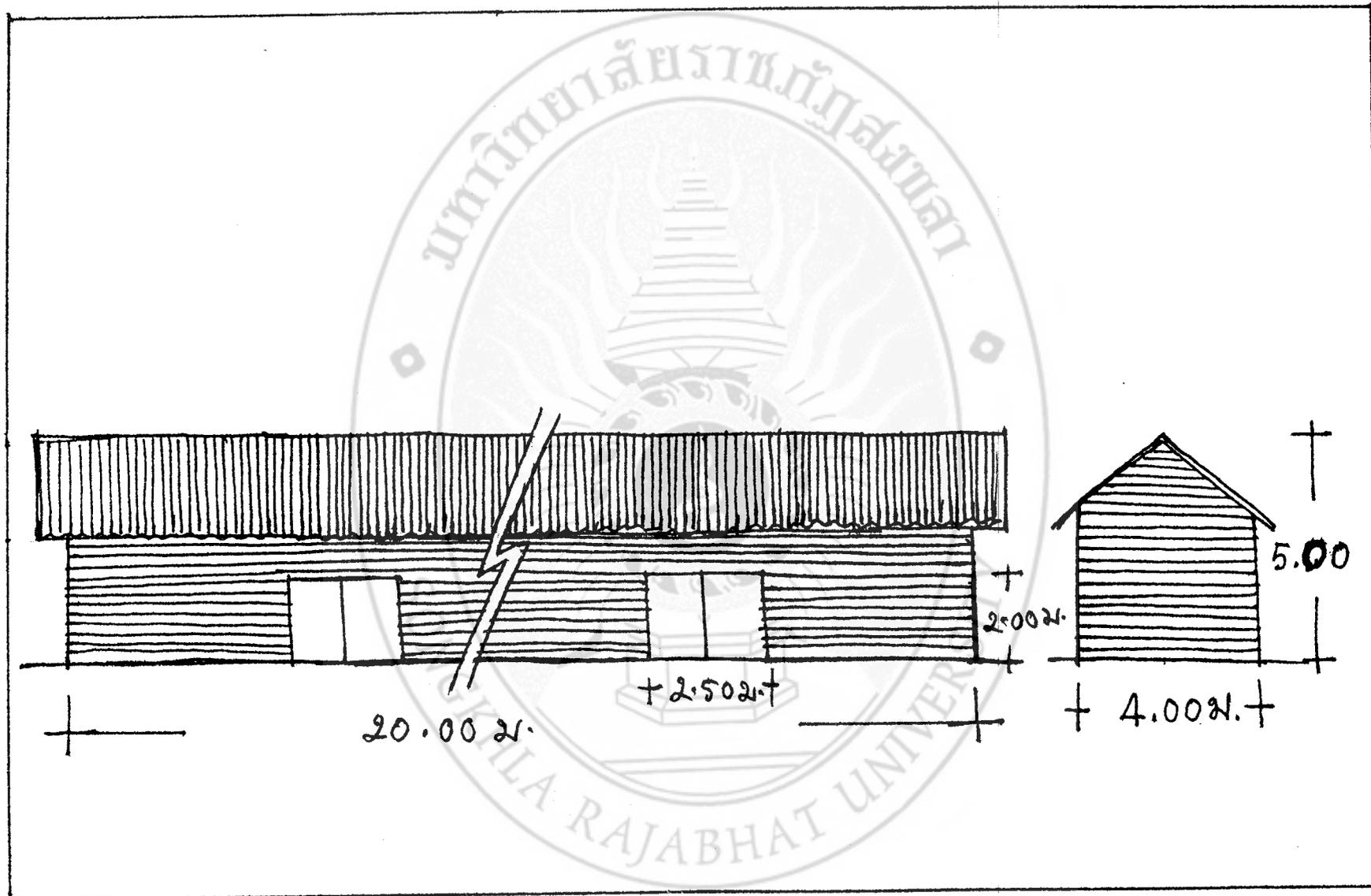
ภาพที่ 9 ทมวตรักษาการณ์ : หมายเลข 5

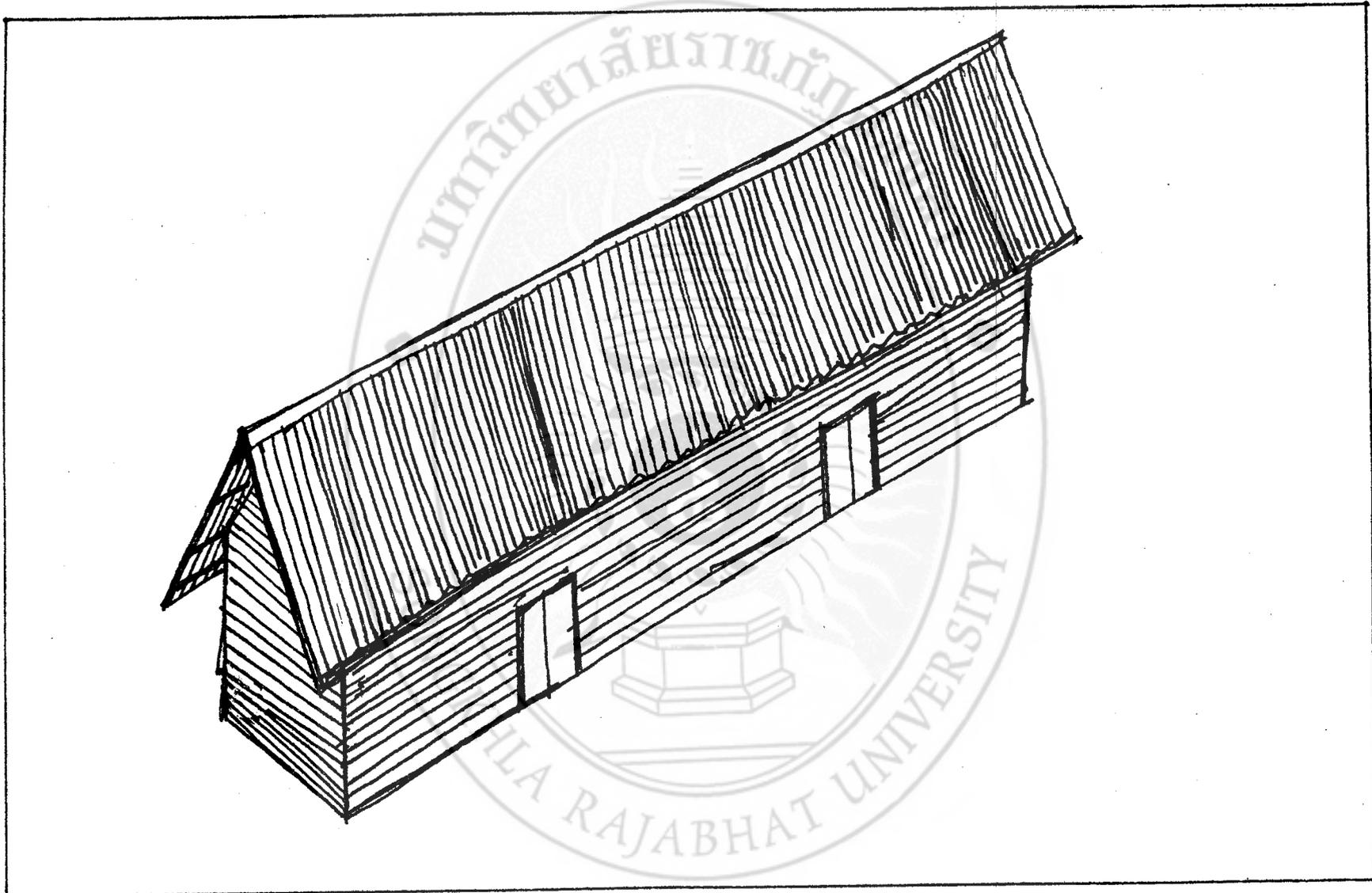
ภาพที่ 10 บ้านพักพศดี (หัวหน้าหน่วย) : หมายเลข 6, 9, 10

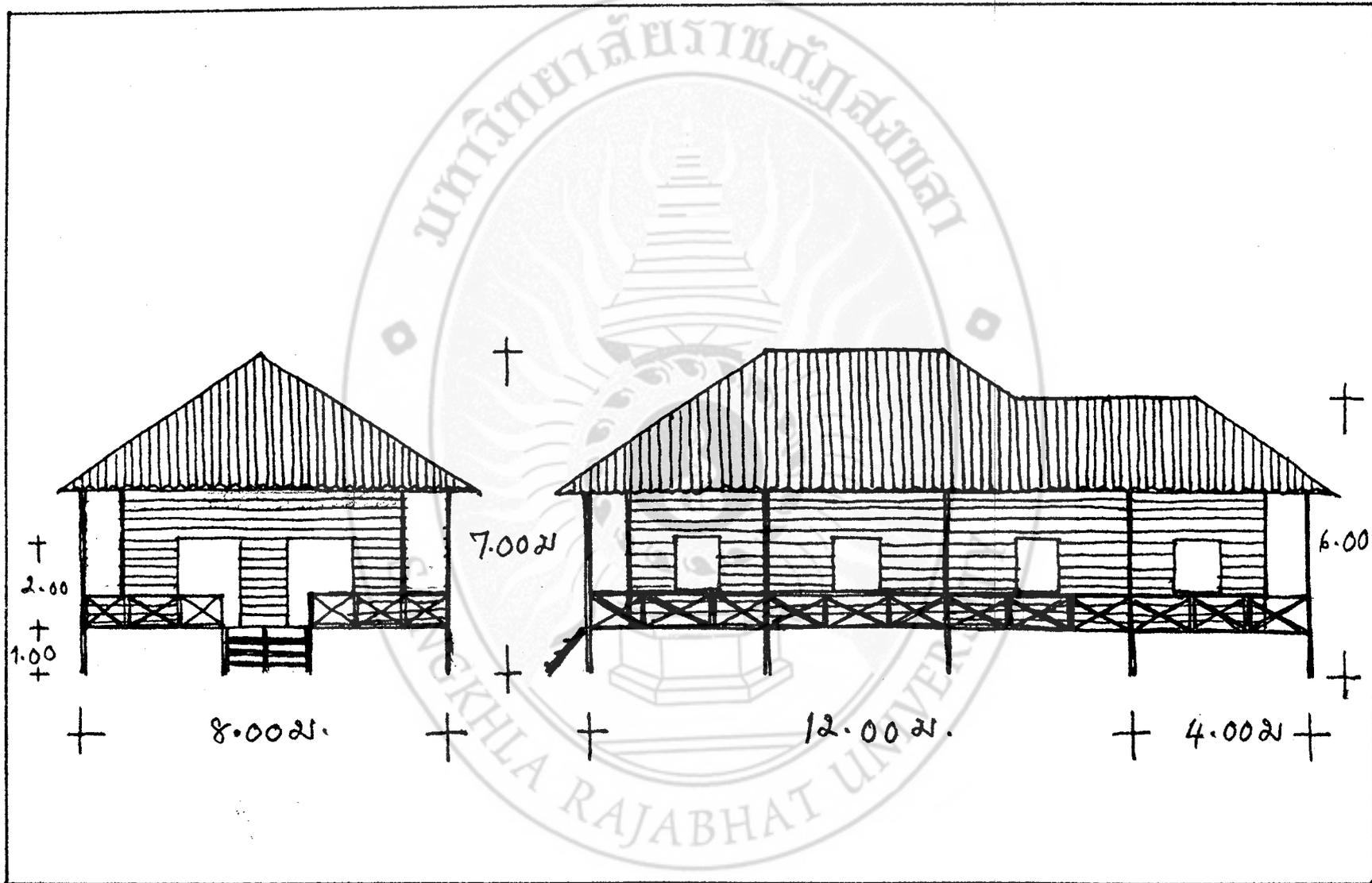
ภาพที่ 11 บ้านพักพศัตติ (หัวหน้าหน่วย) : หมายเลข 6, 9, 10

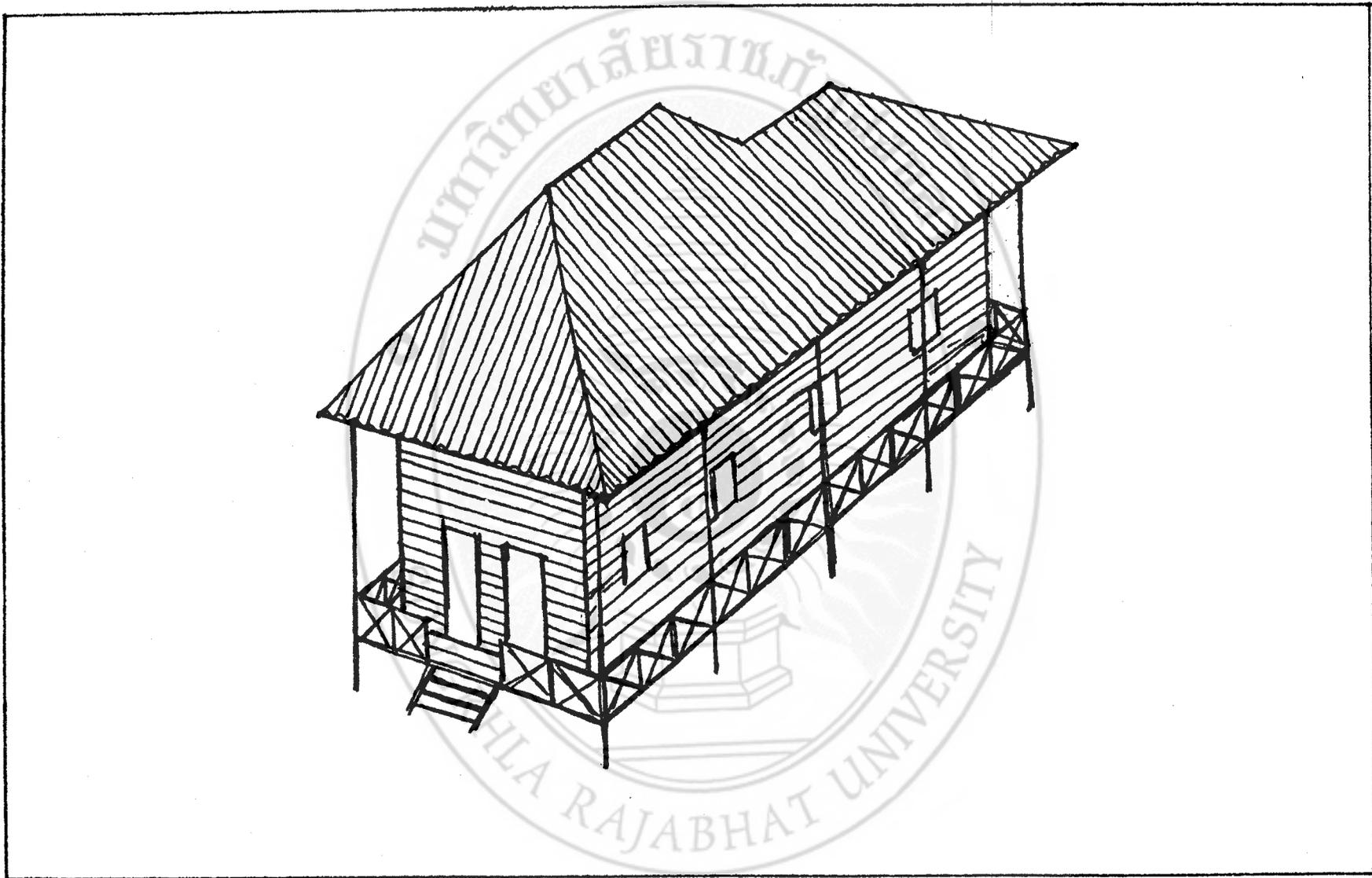
ภาพที่ 12 เรือนพัสดุ : หมายเลข 8

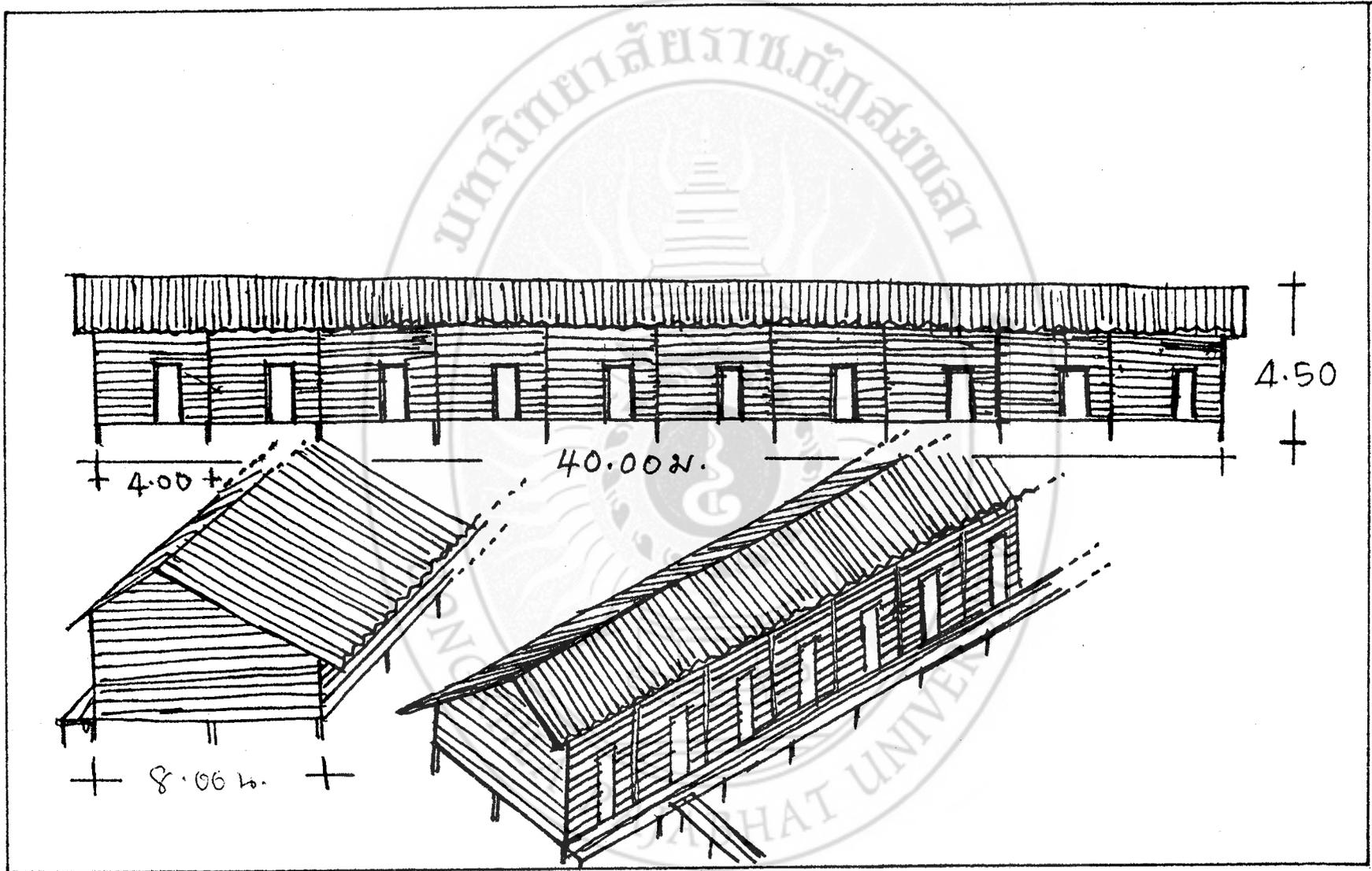
ภาพที่ 13 เรือนพัสดุ : หมายเลข 8

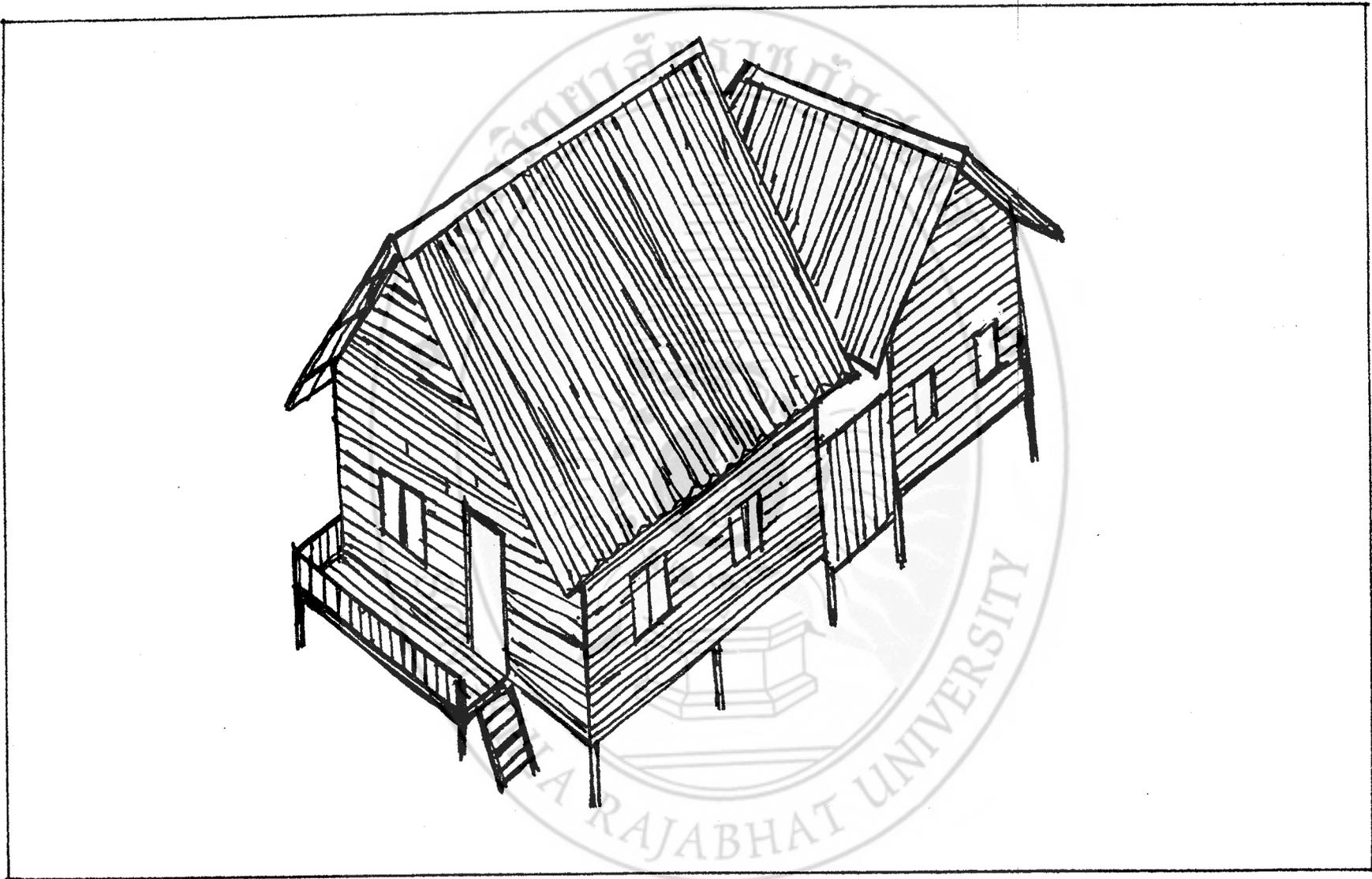
ภาพที่ 14 สถานีตำรวจ : หมายเลข 11

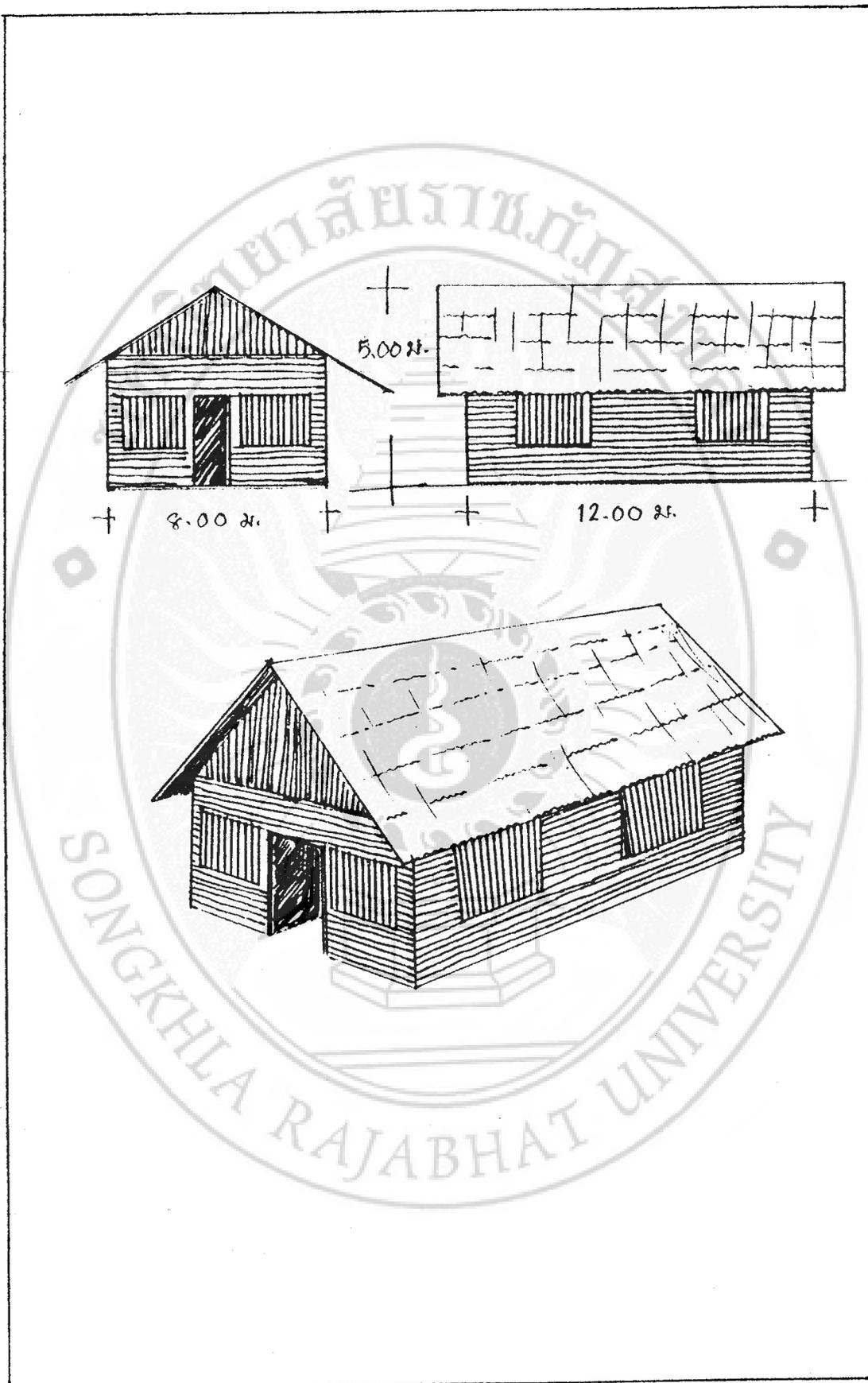
ภาพที่ 15 สถานีตำรวจ : หมายเลข 11

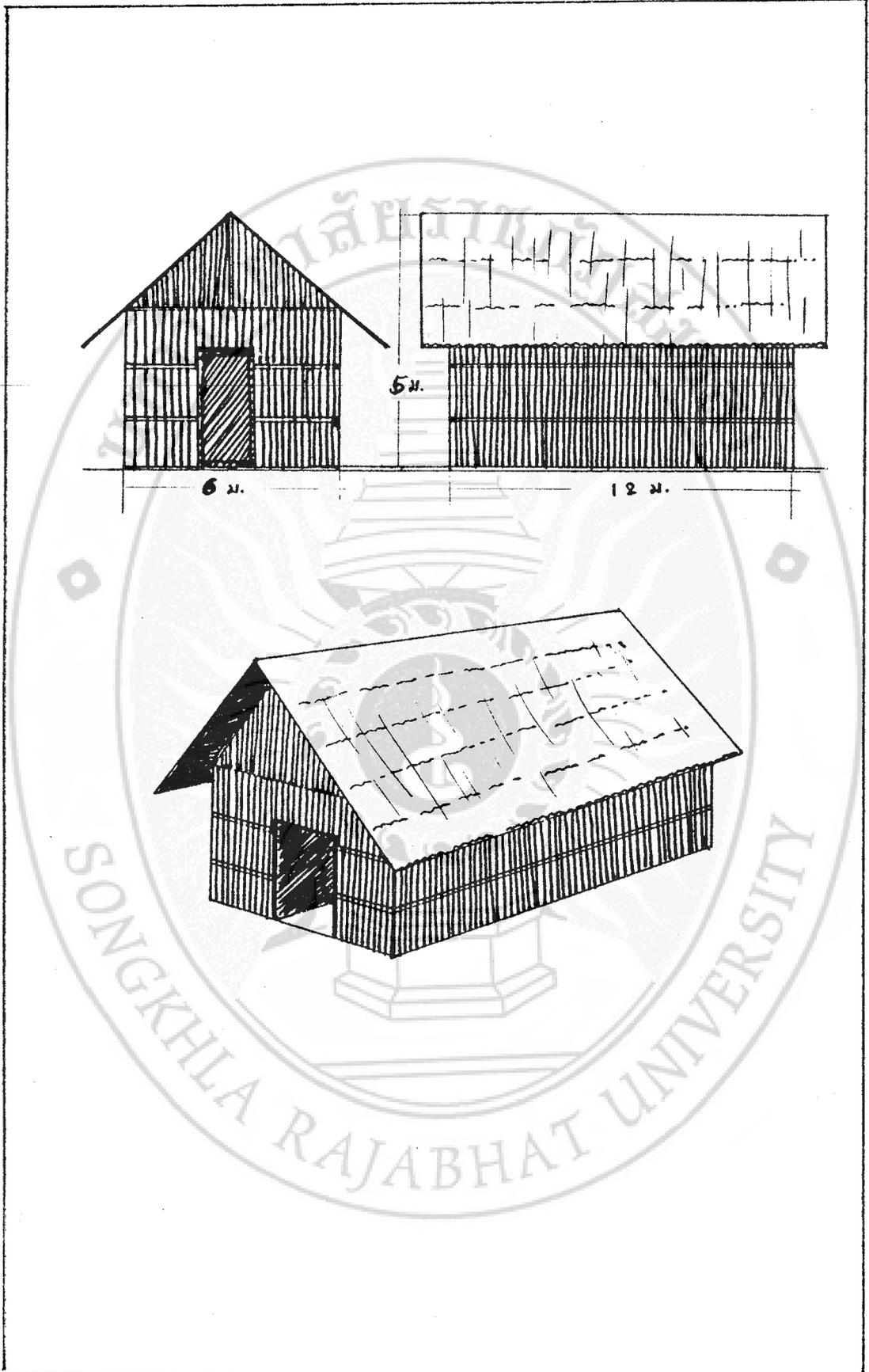
ภาพที่ 16 บ้านพักตำรวจ : หมายเลข 12

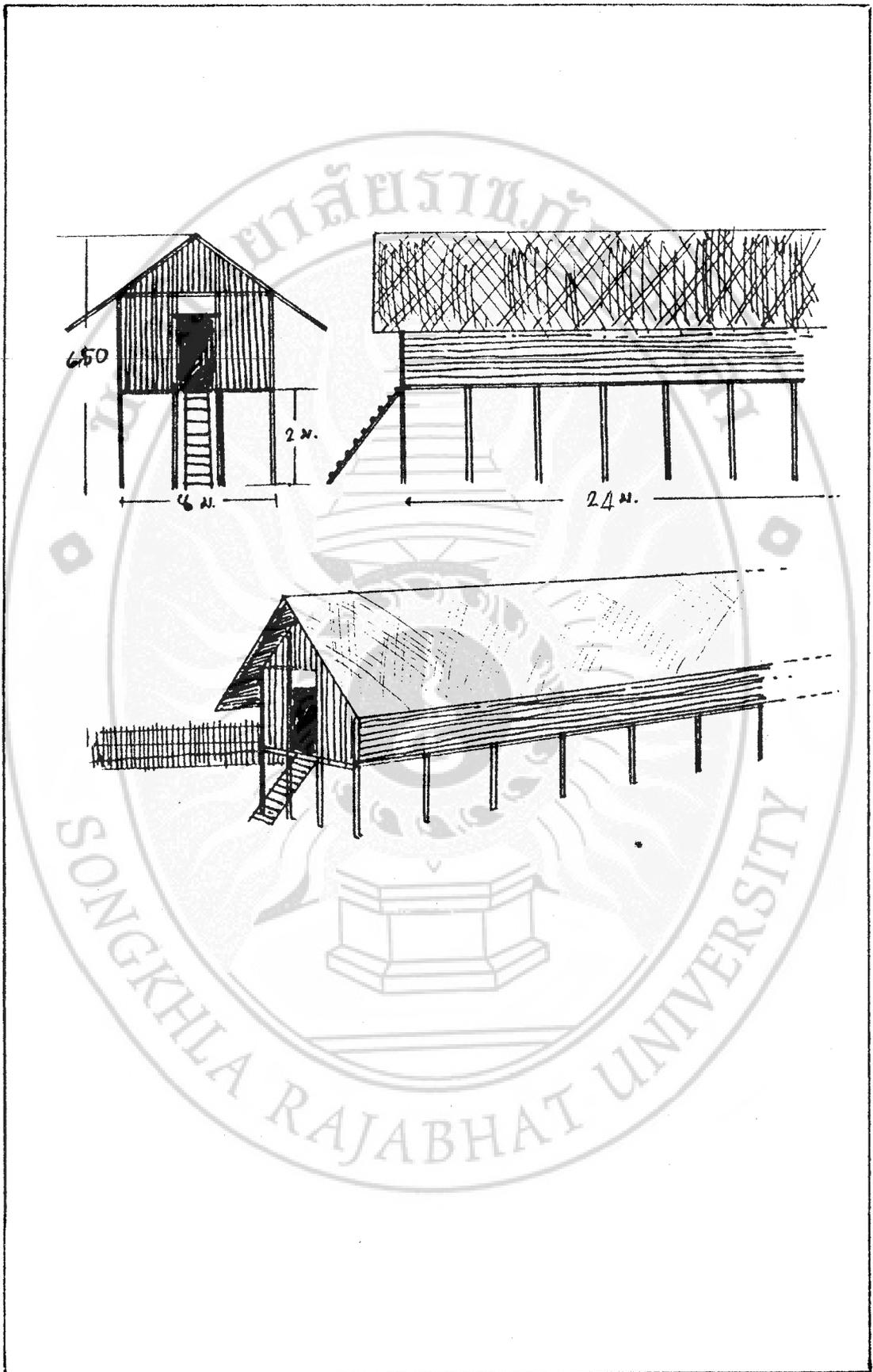
ภาพที่ 18 บ้านพักเจ้าพนักงาน : หมายเลข 13,14,15,18,19,20,21 และ 22

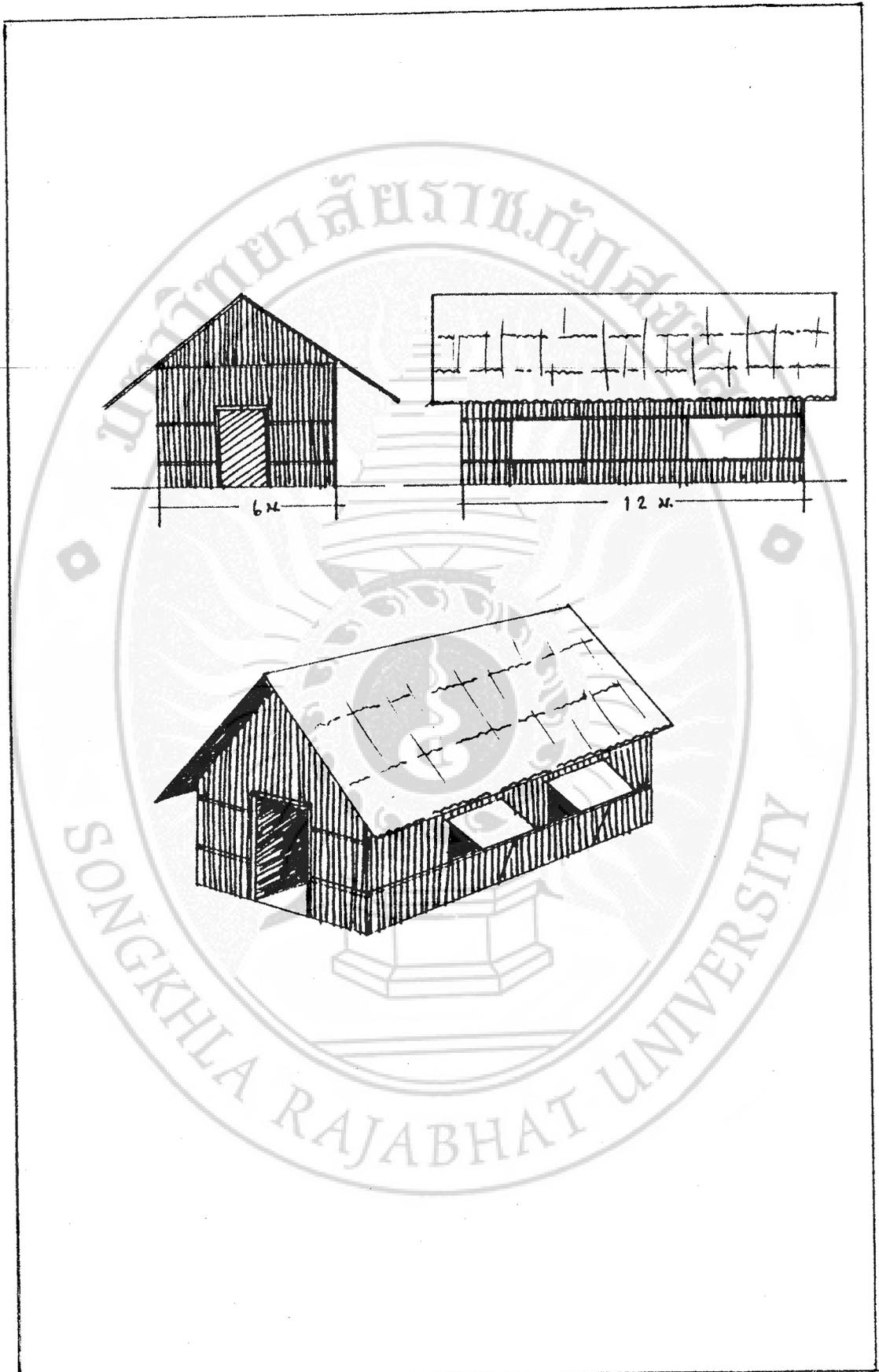
ภาพที่ 19 ที่ทำการหมวดควบคุม : หมายเลข 16

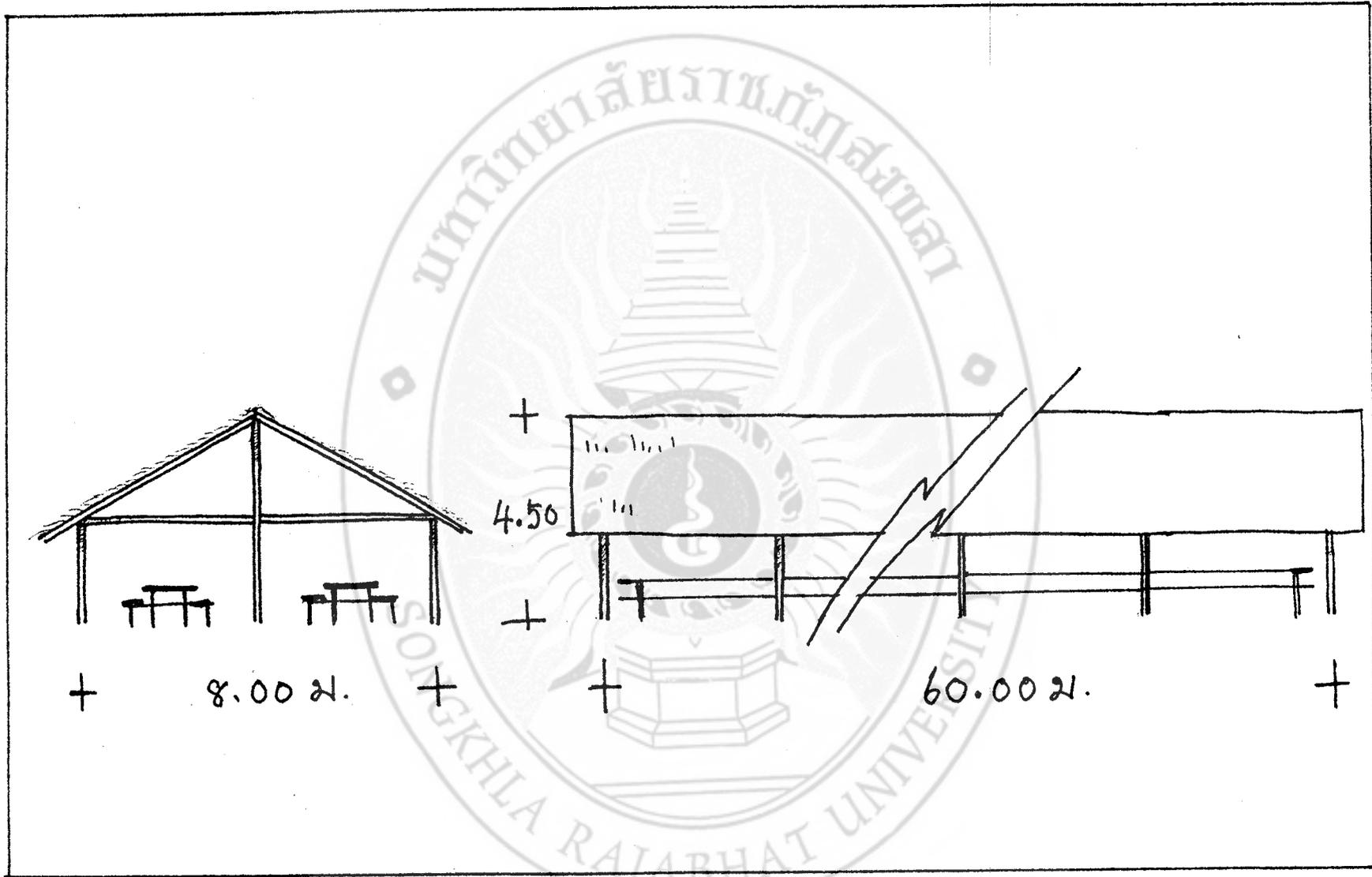
ภาพที่ 20 ร้านสหกรณ์ : หมายเลข 17

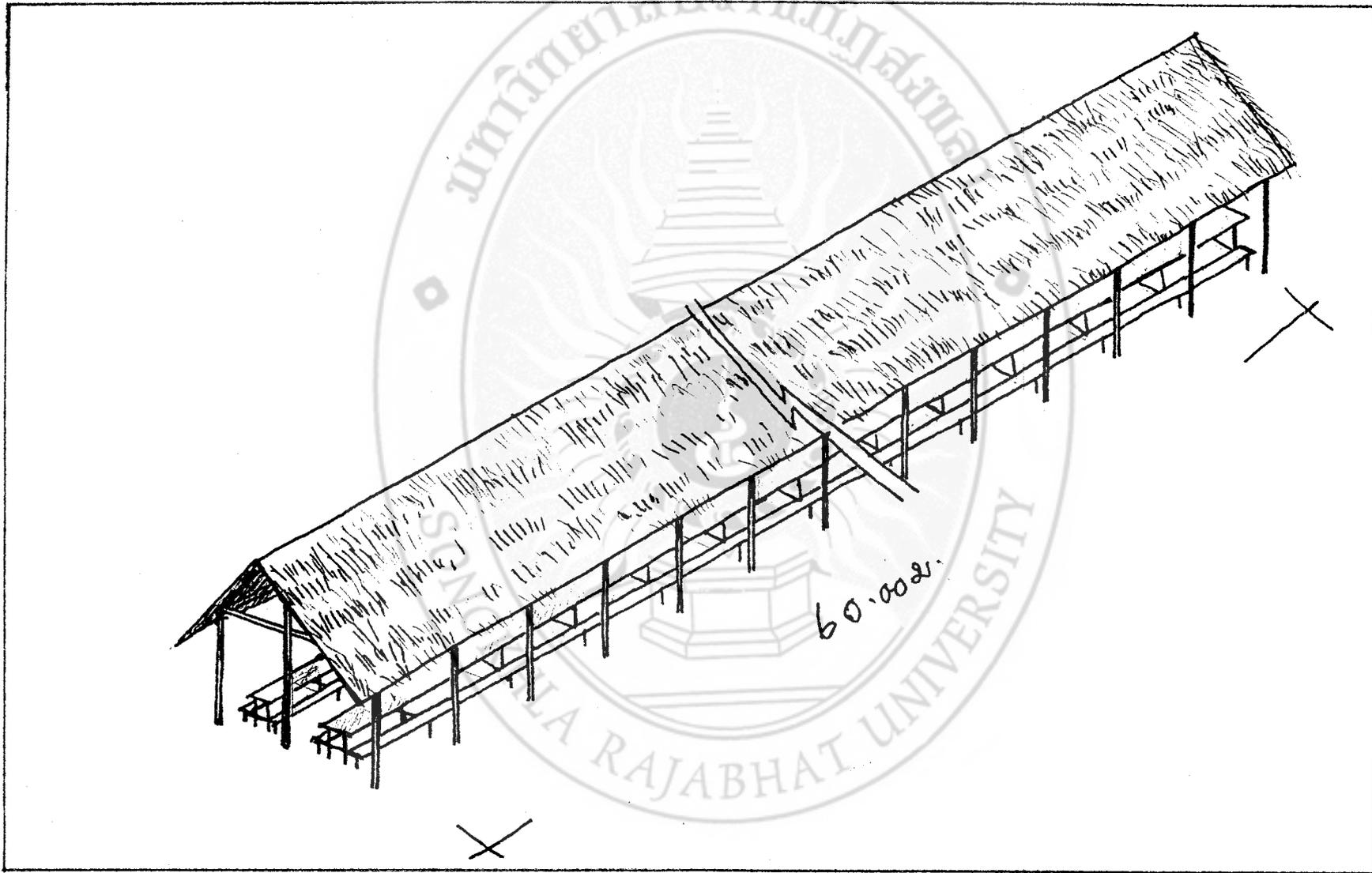
ภาพที่ 21 เรือนนักโทษหญิง : หมายเลข 23

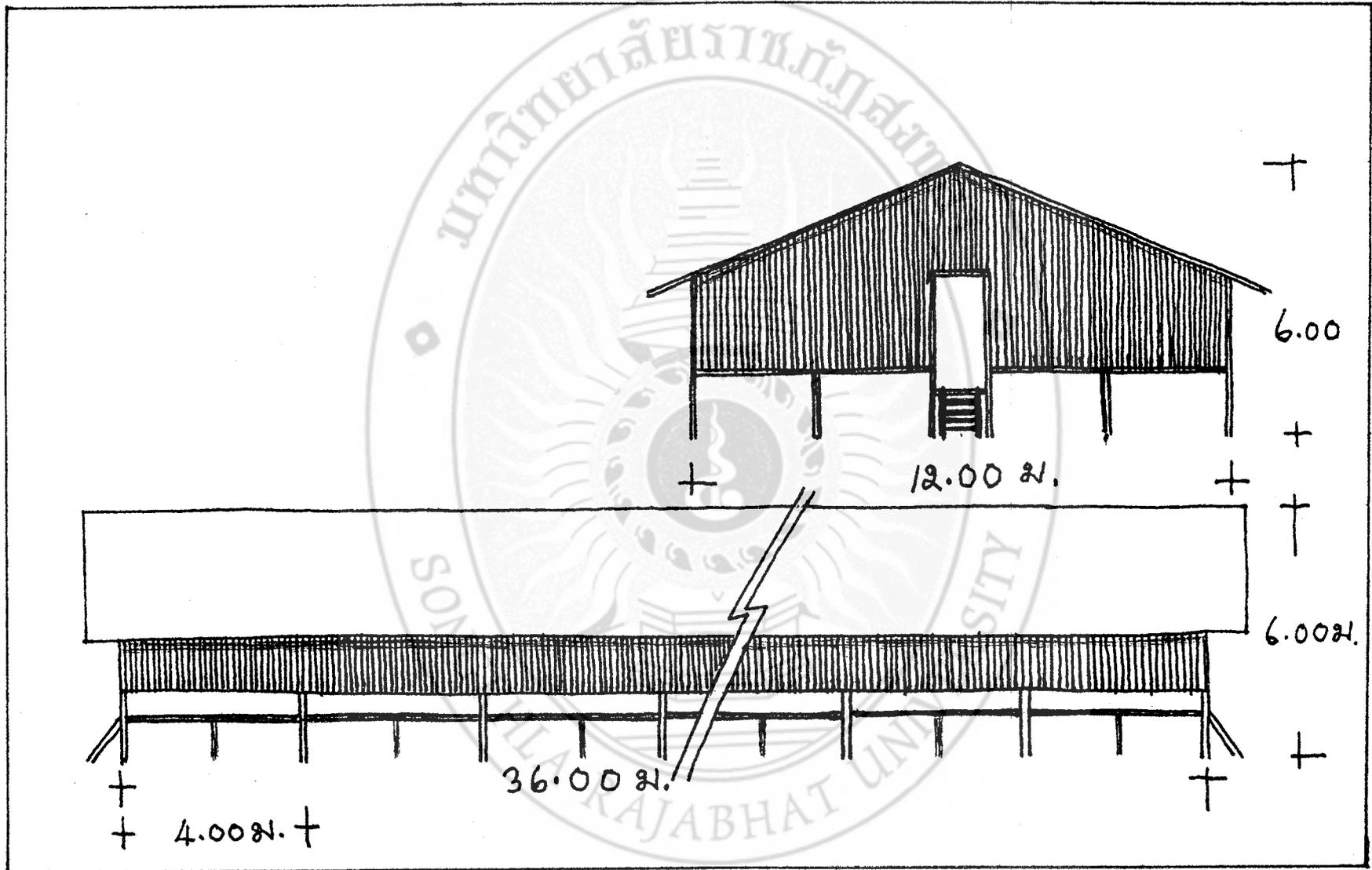
ภาพที่ 22 เรือนพยาบาล : หมายเลข 24

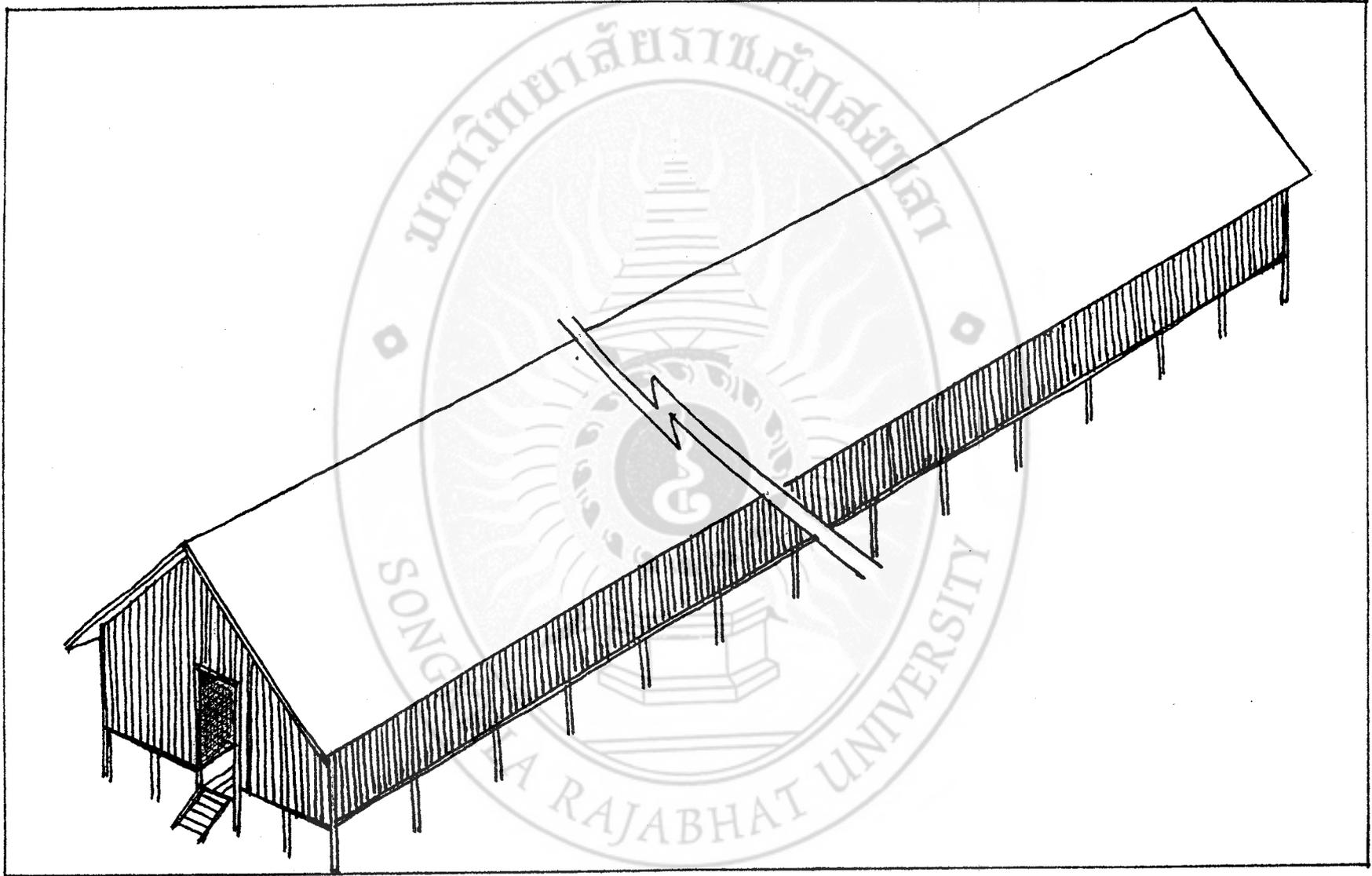
ภาพที่ 23 โครงสร้างโรงเลี้ยง : หมายเลข 25

ภาพที่ 24 โรงครัวโรงเรียน : หมายเลข 25

ภาพที่ 25 เรือนักโทษชาย : หมายเลข 26

ภาพที่ 26 เรือนนักโทษชาย : หมายเลข 26

เขตอ่าวตะโละวาว

1. ที่ตั้งของบริเวณประวัติศาสตร์

บริเวณนิคมฝักอาชีพเขตอ่าวตะโละวาว ตามที่ปรากฏสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ จำนวน 22 รายการ (รูปภาพที่ 27 ประกอบ) ตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ 6 องศา 36 ลิปดา 15 พิลิปดา ถึง 6 องศา 37 ลิปดา 15 พิลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 99 องศา 40 ลิปดา 10 พิลิปดา ถึง 99 องศา 41 ลิปดา 42 พิลิปดาตะวันออก ถ้าพิจารณาบริเวณที่ตั้งของนิคมฝักอาชีพแห่งนี้แล้วเห็นว่าเหมาะสม มีลักษณะเป็นที่ราบมีลำธารไหลผ่าน เป็นภูเขา 3 ด้าน พื้นที่ค่อย ๆ ลาดไปทางชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะบริเวณชายฝั่งทะเลมีลักษณะเป็นอ่าวเหมาะในการก่อสร้างท่าเรือ เนื่องจากบริเวณนี้อยู่ทางด้านตะวันออกของเกาะ ทำให้สามารถก้ำบังลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ได้เป็นอย่างดี

2. สิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์

สิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์บริเวณอ่าวตะโละวาว จากการศึกษาดังปรากฏในแผนที่อ่าวตะโละวาว พบว่า มีจำนวนสิ่งก่อสร้าง 22 หมายเลข ดังนี้

- 1) ท่าเรือ หมายเลข 1
- 2) เรือนพัสดุ หมายเลข 2
- 3) ตึกแดง หมายเลข 3
- 4) บ้านพักเจ้าพนักงาน (4, 8, 9, 12, และ 13)

นายนคร สุขหงษ์ทอง

- 5) บ้านพักผู้อำนวยการ หมายเลข 5
- 6) อู่เรือ หมายเลข 6
- 7) โรงเลื่อย หมายเลข 7

8) บ้านพักเจ้าพนักงาน

นายผล เรืองศรี

นายพวง สดถนอม

นายเข้ม ปราบทอง

นายกัน ไหวพริบ

9) บ้านพักเจ้าพนักงาน

นายโกศล ศรสมบุรณ์

นายสวาสดี พูลทรัพย์

นายเจิม จิตต์ปราวินิต

นายชบ ยี่มิโล

นายพัน ไกยม

นายปรีชา พุ่มแพ

ร.ต. คิษฐ์ ไสภณคิษฐ์

10) เรือนพยาบาล หมายเลข 10

11) สโมสร หมายเลข 11

12) บ้านพักเจ้าพนักงาน

นายเจียม เสือจัญ

นายโกญจนาท อิศระภักดี

นายบุญเชิด (เผชญ) เบี้ยวไข่มุก

นายสุนทร จันทรสว่าง

นายยม นนทกลับ

13) บ้านพักเจ้าพนักงาน

นายสำเนียง เปี่ยมหน้าไม้

นายมงคล หิรัญรัตน์

นายต๋อย กรรमारกุล

นายประจวบ คิษฐ์แย้ม

นายเฉียบ พระนอน

นายชวลิต มหาวิจิตร

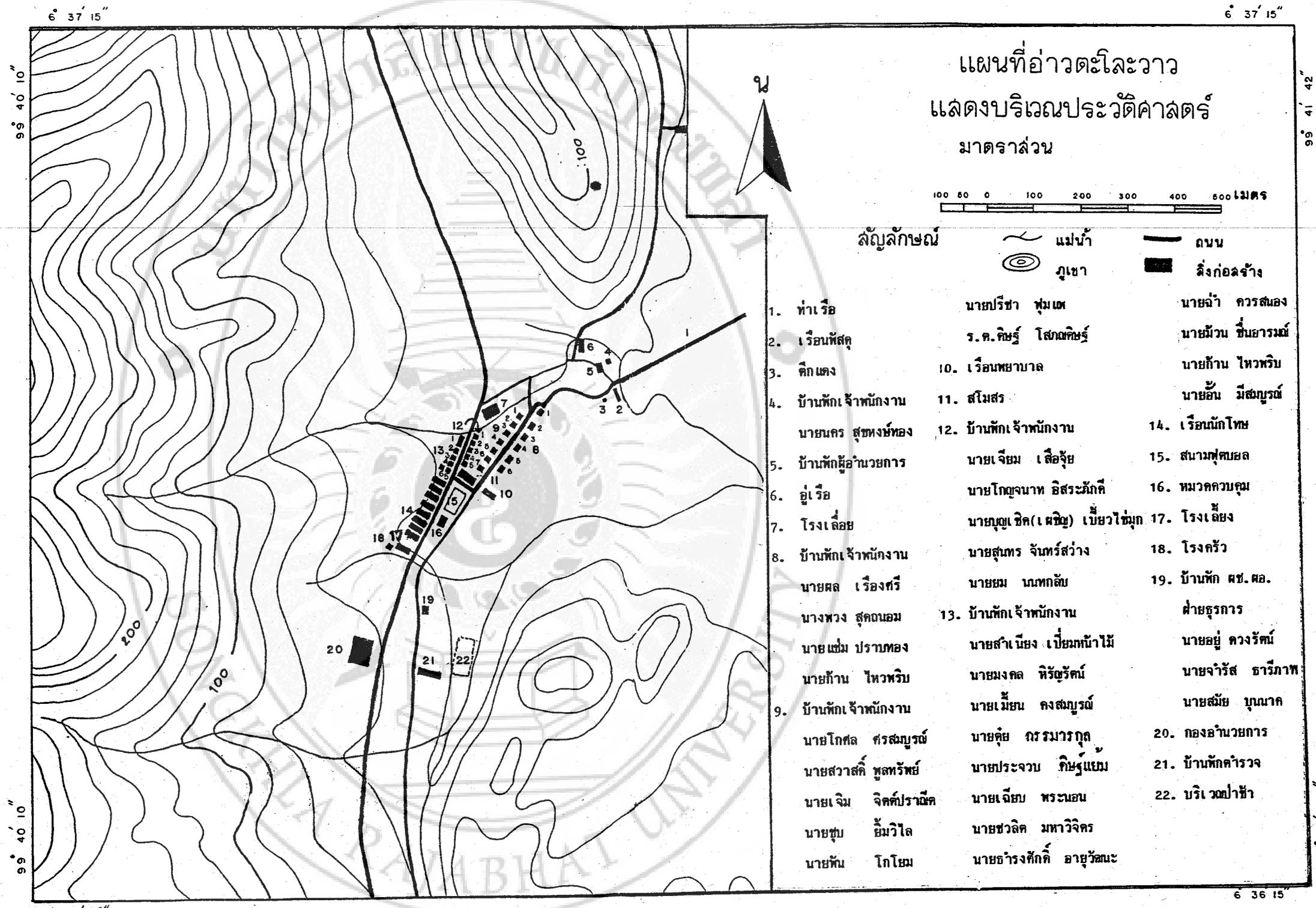
นายขำรงค์ศักดิ์ อายวัฒน์

นายฉ่ำ ควรสนอง

นายม้วน ชนอารมณ

นายอิน นิสัมบูรณ์

- 14) เรือนักโทษ หมายเลข 14
- 15) สนามฟุตบอล หมายเลข 15
- 16) หมาดควบคุม หมายเลข 16
- 17) โรงเลี้ยง หมายเลข 17
- 18) โรงครัว หมายเลข 18
- 19) บ้านพักผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ หมายเลข 19
- นายอยู่ ดวงรัตน์
- นายจรัส ชารีภาพ
- นายสมัย บนนาค
- 20) กองอาคาร หมายเลข 20
- 21) บ้านพักตำรวจ หมายเลข 21
- 22) บริเวณป่าช้า (ไม่มีสิ่งก่อสร้าง) หมายเลข 22

ภาพที่ 27 แผนที่อำเภอตะลิวะวาว

ที่มา : เจิม จิตต์ปราณีต ชวลิต มหาวิจิตร นคร สุขหงษ์ทอง ไพบุลย์ คิษยทัต

3. การกำหนดจุดสิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์

วิธีการกำหนดจุด ใช้วิธีตามที่แสดงไว้ในบทที่ 2 และตามวิธีการในบทที่ 5

ข้อ 3 จากผลการศึกษาพอจะวิเคราะห์การกำหนดจุด หรือตำแหน่งของสิ่งก่อสร้างที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

3.1 ท่าเรือ ตั้งอยู่บริเวณอ่าว ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันออกของเกาะ นับว่าสามารถก้ำกึ่งกลมได้เป็นอย่างดี

3.2 เรือนพัสดุ ตั้งอยู่ใกล้กับท่าเรือ ซึ่งจะเป็นการสะดวกในการขนส่งเครื่องอุปโภคและบริโภค

3.3 บ้านพักผู้อำนวยกาฯ ตั้งอยู่บนเนินเด่นสง่า สามารถมองเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งส่วนที่เป็นทะเล และส่วนที่เป็นบริเวณพื้นดิน ได้อย่างชัดเจน

3.4 อู่เรือ จะตั้งอยู่บริเวณลำธาร ใกล้กับชายฝั่งทะเล ซึ่งอยู่ทางด้านหลังของบ้านผู้อำนวยกาฯ เป็นการสะดวกในการซ่อมแซม และการใช้วัสดุ เช่น ไม้จากโรงเลื่อย ซึ่งอยู่ในตำแหน่งที่ใกล้กัน

3.5 โรงเลื่อย ตั้งอยู่ใกล้กับลำคลอง และมีถนนตัดผ่านด้านหน้าของโรงเลื่อย

3.6 บ้านพักเจ้าพนักงานจะตั้งสองข้างของถนนที่ตัดบริเวณภายในเขตอ่าวตะโลละวาว บ้านพักที่อยู่ใกล้ที่สุดเป็นบ้านพักของตำรวจ

3.7 เรือนนักโทษ หมวดควบคุม และโรงครัว โรงเลี้ยงจะอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน เพื่อสามารถทำการควบคุมดูแลได้อย่างใกล้ชิด โรงครัว โรงเลี้ยงอยู่ริมลำธาร ซึ่งจะสะดวกในการใช้น้ำ

3.8 กองผู้อำนวยกาฯ ตั้งอยู่บนเนินสูงทางด้านขวามือของถนนทางไปอ่าวตะโลละอูดัง โดยการปรับเชิงเขาให้เป็นที่ราบ เมื่อขึ้นไปยืนอยู่บนกองผู้อำนวยกาฯ จะสามารถมองเห็นสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ได้ชัดเจน มองเห็นตลอดไปจนถึงทะเล ซึ่งแต่เดิมนั้นพื้นที่ราบบริเวณนี้โล่งเตียน

ผลการศึกษาเรื่องการกำหนดจุดแล้วทำผังบริเวณ จะเห็นได้ว่า ตำแหน่งของสิ่งก่อสร้าง แต่ละอย่างจะสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศ และประโยชน์การใช้สอย เป็นการกำหนดผังที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

4. ลักษณะของสิ่งก่อสร้างบริเวณเขตอ่าวตะโละวาว

ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะของสิ่งก่อสร้างในบริเวณเขตอ่าวตะโละวาว ปรากฏสิ่งก่อสร้าง 18 รายการ รวม 22 หมายเลข ดังนี้

4.1 ท่าเรือ : หมายเลข 1

ลักษณะเป็นสะพานไม้ยื่นออกไปในทะเล ขนาด กว้างxยาว ประมาณ 4.00 x 3.00 เมตร ตัวสะพานอยู่สูงเหนือระดับน้ำทะเลปกติประมาณ 1.50 เมตร เสาใช้ไม้เนื้อแข็ง สภาพที่พบเหลือเพียงต่อเสมอดิน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.25-0.30 เมตร จำนวน 6 ต้น ช่วงเสาตามแนวยาวของสะพาน 2.50 เมตร พื้นสะพานเลียบไม้เหลื่อมเนื้อแข็ง ตรงกึ่งกลางสะพานมีศาลากว้างเท่าความกว้างของสะพาน ยาวประมาณ 4.00 เมตร ใช้เสา 4 ต้น หลังคาคลุมมุงสังกะสี สองข้างศาลาตามแนวยาว ของสะพานทำเป็นม้านั่งมีพนักพิง ทางซ้ายติดศาลา (มองจากฝั่ง) มีบันได 9 ขั้น ขึ้นลงไปในน้ำ

4.2 เรือนพัก : หมายเลข 2

อาคาร ไม้ ไม้ยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 16.00 x 48.00 x 6.00 เมตร พื้นดินปรับเรียบอัดแน่น เสาไม้เนื้อแข็ง ช่วงเสาตามความยาวของอาคารห่างกัน 4.00 เมตร ฝากันไม้กระดานตามแนวนอน หลังคาคลุมมุงด้วยสังกะสี มีประตูขนาด กว้างxสูง ประมาณ 2.50 x 2.00 เมตร จำนวน 2 ช่อง อยู่กึ่งกลางทั้งด้านซ้ายและขวา ทางด้านยาวซึ่งใช้เป็นด้านหน้าของอาคาร ไม่มีบานประตู ไม่มีหน้าต่าง

4.3 ตึกแดง : หมายเลข 3

ตึกแดงเป็นหลุมดินปิดทับ หันด้านหน้าซึ่งเป็นประตูออกทะเล ภายในตึกแดง มีขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 1.50 x 3.00 x 1.50 เมตร ครึ่งล่างประมาณ 1 ใน 3 ส่วนของความสูงขุดลงไปดิน ปรับดินเรียบ ใช้ไม้เป็นโครงสร้าง

ป้องกันดินยุบตัว ครึ่งประมาณ 2 ใน 3 ส่วนอยู่เลยระดับดินขึ้นไป ใช้ไม้เป็นโครงสร้างสำคัญ กลบดินให้เป็นเนิน ไล่แต่ส่วนหัว ซึ่งเป็นประตูเปิดเข้าไป 1 ช่อง บานประตูไม้ กระดานใช้บานพับ เจาะรูขนาดหัวแม่มือจำนวน 5 รู เป็นรูป .∩. สำหรับไว้ระบายอากาศ ที่ประตูติดสายยูสำหรับใส่กุญแจ

4.4 บ้านพักเจ้าพนักงาน : หมายเลข 4, 8, 9, 12 และ 13

เรือนยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 4.00 x 8.00 x 6.00 เมตร ใต้ถุนสูงประมาณ 1.20 เมตร ตัวเรือนใช้เสาไม้กลม 6 ต้น พื้นปูไม้กระดาน ผ่ากันไม้กระดานตามแนวนอน ภายในกั้นฝาแบ่งครึ่ง ทางด้านซ้ายเป็นห้องนอน หลังคามุงจากจั่ว หน้าต่างด้านข้างข้างละ 1 ช่อง ด้านหลัง 2 ช่อง อยู่กึ่งกลางทั้งซีกซ้ายซีกขวา ประตูแบบบานเดี่ยว เป็นทางเข้าหน้าบ้าน ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.00 x 1.80 เมตร อยู่ทางขวาติดเสากลาง ประตูห้องนอน 1 ช่อง อยู่ติดเสากลางเข้าไป หน้าเรือนต่อชานออกไปอีกประมาณ 2.00 เมตร ความยาวเท่ากับความยาวของตัวเรือน เสาไม้เนื้อแข็ง พื้นไม้กระดานมีลูกกรง 3 ด้าน สูงประมาณ 0.75 เมตร บันได 5 ขั้น พาดกับชานตรงกึ่งกลางห้องนอน

4.5 บ้านพักผู้อำนวยการ : หมายเลข 5

ตัวเรือน ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 14.00 x 6.50 เมตร ด้านยาวซึ่งเป็นหน้าบ้านหันออกทะเล หลังคาคลุมมุงสังกะสี ฝาไม้กระดานตีตามแนวนอน โดยรอบ พื้นไม้กระดาน ใต้ถุนสูงประมาณ 1.80 เมตร เสาเรือนไม้เนื้อแข็ง ขนาด 8"x 8" จำนวน 15 ต้น ระยะห่างเสาด้านกว้าง ประมาณช่วงละ 4.00 เมตร ด้านยาว 3.50 เมตร เพิ่มเสาชานหน้าบ้านตรง 2 ช่วงกลางอีก 3 ต้น มีห้อง 4 ห้อง ขนาด กว้างxยาว ตามช่วงเสาดตรงปีกทั้ง 2 ข้าง ตรงช่วงเสากลาง 2 ช่วงด้านหลังเป็นห้องโถง ช่วงเสากลาง 2 ช่วงด้านหน้าถัดจากห้องโถงทำพื้นลดระดับลงมา ประมาณ 0.25 เมตร เป็นระเบียบต่อยื่นออกไปนอกตัวเรือนทำเป็นชานหน้าบ้าน ประมาณ 1.00 เมตร ชานหน้าบ้านกั้นลูกกรงไม้เหล็ยมตีตั้งขนาด 3 ด้าน สูงประมาณ 0.75 เมตร เว้นช่องสำหรับบันไดไม้ 7 ขั้น ตรงด้านหน้าช่วงเสาด้านซ้าย ห้องด้านหลังทั้งซ้ายและขวามีประตู

บานคู่จากห้องโถงเข้าไปห้องละ 1 ช่อง ผ่านเข้าไปมีประตูทะลุออกห้องด้านหน้าอีกห้องละ 1 ช่อง หน้าต่างแบบบานคู่มีทุกช่วงเสา ๆ ละ 1 ช่อง โดยรอบ เว้นภายในตัวเรือนไม่มี หน้าต่าง

4.6 อุ้เรือ : หมายเลข 6

เป็นอุ้ชั่วคราว มีเสาไม้กลมสำหรับผูกจอดเรือ มีคานไม้ สำหรับขึ้นเรือเพื่อซ่อม มีเพิงชั่วคราว (ผู้ออกข้อมูลไม่ยืนยันรูปแบบ) ตรงจุดที่เป็นอุ้เรือ เวลาน้ำลดเต็มที่จะปรากฏไม้ท่อน ลักษณะเป็นแก่นไม้ จำนวน 2 ท่อน

4.7 โรงเลื่อย : หมายเลข 7

สร้างเป็นโรงเรือนหลังคาคลุม มุงสังกะสี ไปรงโล่งตลอด ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 15.00 x 30.00 x 8.00 เมตร สร้างให้มีความยาวขนานไปกับลำคลอง เสาทำด้วยไม้กลม ภายในโรงเลื่อยมีแท่นเลื่อยก่อดู ข.บ.ท. 2 แท่น ตั้งขนานกับแนวยาวด้านซ้ายของโรงเลื่อย แท่นเลื่อยแท่นที่ 1 ห่างจาก แท่นเลื่อยแท่นที่ 2 ประมาณ 13.10 เมตร เคาตัมน้ำและหม้อต้ม 1 เคา อยู่ทางขวาแท่นเลื่อยแท่นแรก เบื้อง 30° ประมาณ 4.50 เมตร

4.8 เรือนพยาบาล : หมายเลข 10

เรือนไม้ยกพื้น ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 6.00 x 12.00 x 5.00 เมตร พื้นเรือนสูงจากพื้นดิน 0.50 เมตร เสาไม้กลม หลังคาสังกะสี พื้นไม้กระดาน ฝาไม้กระดานกั้นตามแนวนอน ตรงกลางเรือนเป็นทางเดินต่ำระดับลงไปประมาณ 0.30 เมตร พื้นทางเดินปูไม้กระดานตามยาวของตัวเรือนประตุมิ 2 ด้าน ตรงปลายสุดกึ่งกลางของทางเดิน ขนาด กว้างxยาว ประมาณ 1.20 x 2.00 เมตร ไม่มีบานประตู หน้าต่างตามยาวตัวเรือนด้านละ 3 ช่อง

4.9 สโมสร : หมายเลข 11

เรือนยกพื้นชั้นเดียว ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 12.00 x 7.00 เมตร ใต้ถุนสูงประมาณ 1.00 เมตร หลังคาจั่วมุงสังกะสี เสาไม้เหลี่ยม ช่วงเสา 4.00 เมตร โดยรอบ พื้นไม้กระดาน ฝาไม้กระดานตามแนวนอน 3

ด้าน ส่วนบนของฝามีช่องลม เว้นด้านหน้าเปิดโล่ง ฝาด้านยาวมีหน้าต่าง 4 ช่อง ช่วงข้าง ๆ ละช่อง ช่วงกลางมี 2 ช่อง แต่ละช่องอยู่ชิดเสา ด้านกว้างไม่มีหน้าต่างแต่มีช่องใส่กระจก สูงจากระดับพื้นประมาณ 2.50 เมตร สำหรับเพิ่มแสงสว่างภายในตัวเรือน ทั้ง 2 ด้าน ๆ ละ 2 ช่อง ๆ ละ 3 ช่องติดกัน ด้านหน้าเรือนต่อชานออกไป ประมาณ 2.00 เมตร พื้นชานไม้กระดาน มีลูกกรงไม้เหลี่ยมตีตามแนวตั้งเป็นช่อง ๆ มีบันไดขึ้นจากพื้นดิน 3 ชั้น กว้างประมาณ 1.00 เมตร อยู่ตรงกลางด้านข้างทั้งซ้าย และขวาของระเบียง พื้นที่ด้านในตัวเรือนสโมสรถึกเข้าไป 4.00 เมตร ถึงแนวเสากลาง ยกพื้นต่างระดับขึ้นไป ประมาณ 1.00 เมตร ทำเป็นชั้นลอย พื้นไม้กระดานไม่มีลูกกรง ใต้ชั้นลอยใช้เป็นห้องเก็บของ ชั้นล่างมีเคาเตอร์ ขนาดยาวประมาณ 8.00 เมตร วางห่างจากชั้นลอย ประมาณ 1.00 เมตร ตรงริมชั้นลอยตั้งชั้นวางของ สูงประมาณ 0.75 เมตร ยาวขนาดเดียวกับเคาเตอร์ ทางขึ้นชั้นลอยเป็นบันได 3 ชั้นขนาด 1.00 เมตร อยู่ชิดฝาดัง 2 ข้าง พื้นที่ที่เหลือจากที่วางเคาเตอร์และชั้นวางของ ใช้สำหรับวางโต๊ะเก้าอี้สำหรับสมาชิก มาใช้บริการ

4.10 เรือนนักโทษ : หมายเลข 14

เรือนยกพื้น จำนวน 8 หลัง ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 12.00 x 36.00 x 5.00 เมตร ใต้ถุนสูง 0.50 เมตร เสาไม้กลมหลังคาคลุมมุงจาก จำ พื้นไม้กระดาน แบ่งเป็น 2 ด้าน ซ้าย และขวา สำหรับเป็นที่นอนของนักโทษ ฝาด้านไม้ระก้าตามแนวตั้ง ไม่มีหน้าต่าง ชานกลางทำพื้นต่ำระดับลงไป 0.30 เมตร พื้นปูกระดานตามยาวเรือน เป็นทางเดินสำหรับเดินตรวจตราความเรียบร้อย ประตุมุมในทางกว้างทั้ง 2 ด้าน ด้านละ 1 ช่อง ขนาด กว้างxสูง ประมาณ 1.20 x 2.20 เมตร ไม่มีบานประตู ไม่มีบันได

4.11 สนามฟุตบอล : หมายเลข 15

ลานดินเตียนโล่ง ผู้บอกข้อมูลไม่ยืนยันขนาดพื้นที่

4.12 หมวดควบคุม : หมายเลข 16

เรือนยกพื้นหลังคาจั่ว มุงสังกะสี ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ

8.00 x 12.00 x 5.50 เมตร ใต้ถุนสูงประมาณ 0.50 เมตร เสาไม้เหลี่ยม ขนาด 6" x 6" ช่วงห่างของเสา 4.00 เมตร โดกรอบ ด้านหน้าตามด้านยาวต่อมุขจุก ช่วงกลางยื่นออกไป 4.00 เมตร เสาขนาดเดียวกับตัวเรือน พื้นไม้กระดาน ฝ้ากันไม้กระดาน ตามแนวนอน 3 ด้าน เว้นด้านหน้าโล่ง ฝ้าทั้ง 3 ด้าน มีช่องลมตีตามแนวดิ่ง เป็นช่อง ๆ สูงจากพื้นประมาณ 2.00 เมตร หน้ามุขมีลูกกรงไม้เหลี่ยมทั้ง 3 ด้าน ด้านหน้าของมุขเว้นช่องตรงกึ่งกลางของช่วงเสา พื้นที่ภายในชั้นจากบันได ผ่านหน้ามุขเข้าไปมีโต๊ะทำงานของเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายควบคุมอยู่กลางห้อง ทางซ้ายก่อนไปทางหน้าต่าง เป็นที่วางราวบันไดทางขวา ก่อนไปทางหน้าต่างวางตู้เก็บเอกสาร

4.13 โรงเลี้ยง : หมายเลข 17

รูปแบบและขนาด เท่าโรงเลี้ยงของบริเวณเขตอ่าวตะโละอูดัง (ดูรายการที่ 18 : หมายเลข 25 ในลักษณะสิ่งก่อสร้างบริเวณเขตอ่าวตะโละอูดัง)

4.14 โรงครัว : หมายเลข 18

โรงเรือนหลังคาคลุม มุงสังกะสี ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 4.00 x 12.00 x 4.50 เมตร ช่วงเสา 4.00 เมตร พื้นดินปรับเรียบ ภายในมีเตาขนาดใหญ่ ช่วงสุดของตัวเรือนกันไว้เป็นที่เก็บอาหารดิบ และ เครื่องปรุง

4.15 บ้านพักผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ : หมายเลข 19

เรือนยกพื้นหลังคาคลุม มุงสังกะสี ขนาด กว้างxยาวxสูง ประมาณ 8.00 x 12.00 x 6.00 เมตร ใต้ถุนสูงประมาณ 1.00 เมตร เสาไม้เนื้อแข็งขนาด ประมาณ 6" x 6" ช่วงเสา 4.00 เมตร ด้านยาวเป็นด้านหน้าของเรือน ด้านหลังมีห้อง 3 ห้อง ขนาดห้องละ 3.00 x 4.00 เมตร จากซ้ายไปขวาเป็นห้องน้ำ ห้องครัวและห้องส้วม (ส้วมซึม) ตามลำดับ ชานกลางกว้าง 1.00 เมตร พื้นเรือนไม้กระดาน ฝ้าไม้กระดานกันตามแนวนอนทั้ง 4 ด้าน ยกเว้นช่วงกลางของหน้าบ้านเปิดโล่ง เป็นห้องโถงด้านซ้ายและขวาเป็นห้อง ขนาดประมาณ 4.00 x 4.00 เมตร หน้าห้องโถงต่อชาน ต่ำระดับลงไปประมาณ 0.20 เมตร ยื่นออกไป 1.50 เมตร ยาวเท่ากับห้องโถงมีลูกกรงตีตามแนวดิ่ง เป็นช่วง ๆ สูงประมาณ 0.75 เมตร ตรงกึ่งกลางด้านหน้าของชานเว้นไว้

สำหรับบันได 5 ชั้น กว้างประมาณ 1.00 เมตร ห้องทุกห้องมีประตูแบบบานเดี่ยวห้องละ 1 ช่อง ห้องหน้าบ้านทั้ง 2 ห้อง มีหน้าต่างแบบบานเดี่ยวอยู่กึ่งกลางช่วงเสาห้องละ 2 ช่อง ห้องครัวมีหน้าต่างชนิดเดียวกันอยู่ตรงกึ่งกลางช่วงเสา 1 ช่อง

4.16 กองอำนวยการ : หมายเลข 20

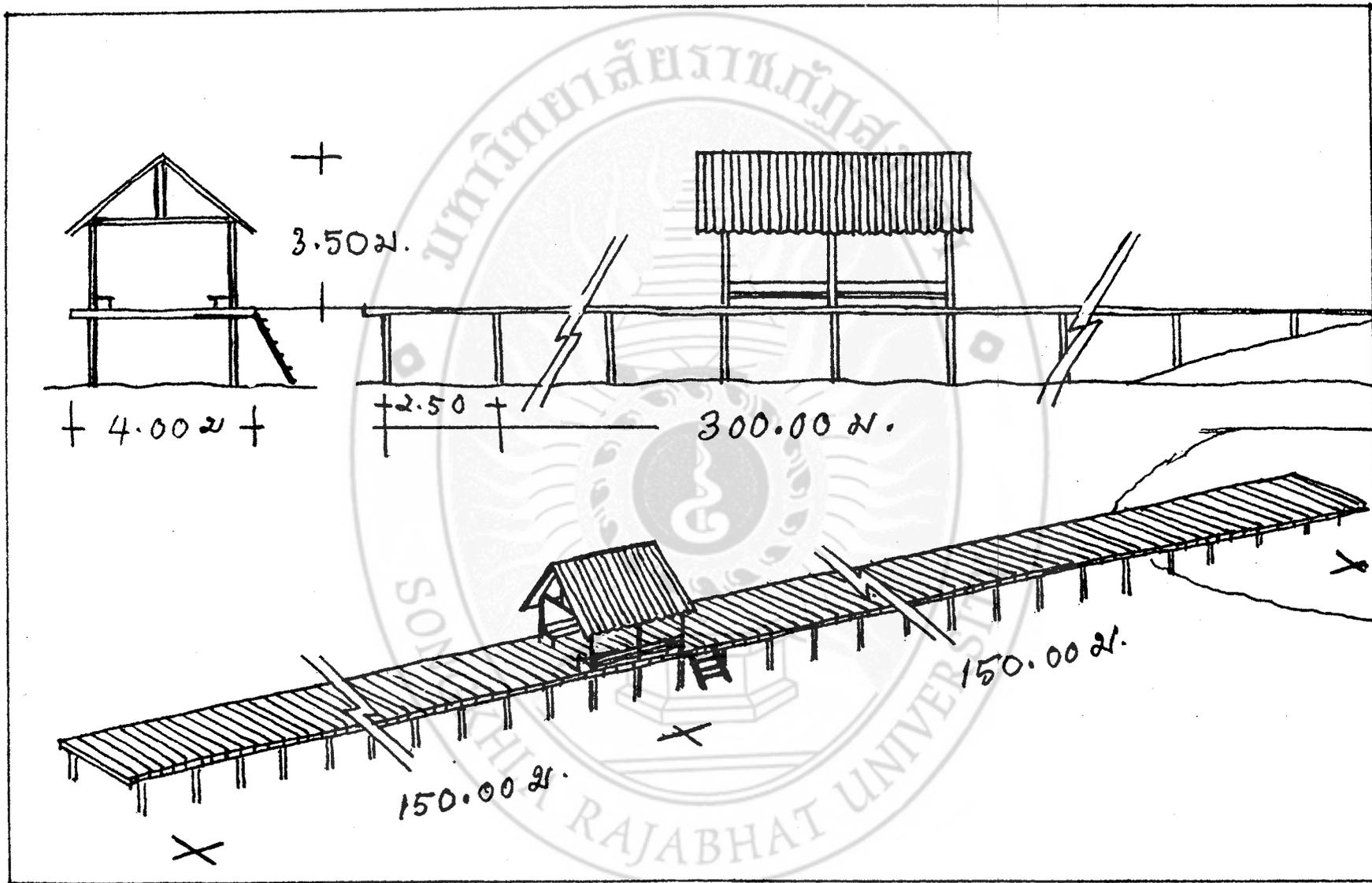
เรือนยกพื้นชั้นเดียว หลังคาสังกะสีทรงปั้นหย่า ขนาด กว้างยาวสูง ประมาณ 12.00 x 32.00 x 6.00 เมตร ใต้ถุนสูง 0.50 เมตร ช่วงเสา 4.00 เมตร ด้านยาวเป็นด้านหน้าหันออกทะเล ตรงช่วงกึ่งกลางของด้านหน้า 8.00 เมตร ต่อมุขระดับเดียวกัน ยื่นออกไป 4.00 เมตร ด้านหน้าของเรือนเป็นระเบียงตลอด ระหว่างช่วงเสาจากมุขไปตามด้านหน้าเรือนเลี้ยวไปด้านข้าง 1 ช่วงเสา ทั้ง 2 ด้าน ติดกรุงไม้เหลื่อมตามแนวตั้งเป็นช่อง ๆ เว้นมุขด้านหน้าไว้สำหรับบันได 3 ชั้น กว้างเท่ากับหน้ามุข ฝ่า 3 ด้าน กันไม้กระดานตามแนวนอน เว้นด้านหน้าเปิดโล่งตลอด มีหน้าต่าง 1 ช่อง ทุก ๆ ช่วงเสาบริเวณตรงกลางก่อนไปทางหลัง เป็นที่ทำงานของผู้อำนวยการ ทางซ้ายมือของตัวเรือนเป็นฝ่ายสารบรรณและการเงิน ทางขวาตัวเรือนเป็นฝ่ายธุรการ

4.17 บ้านพักตำรวจ : หมายเลข 21

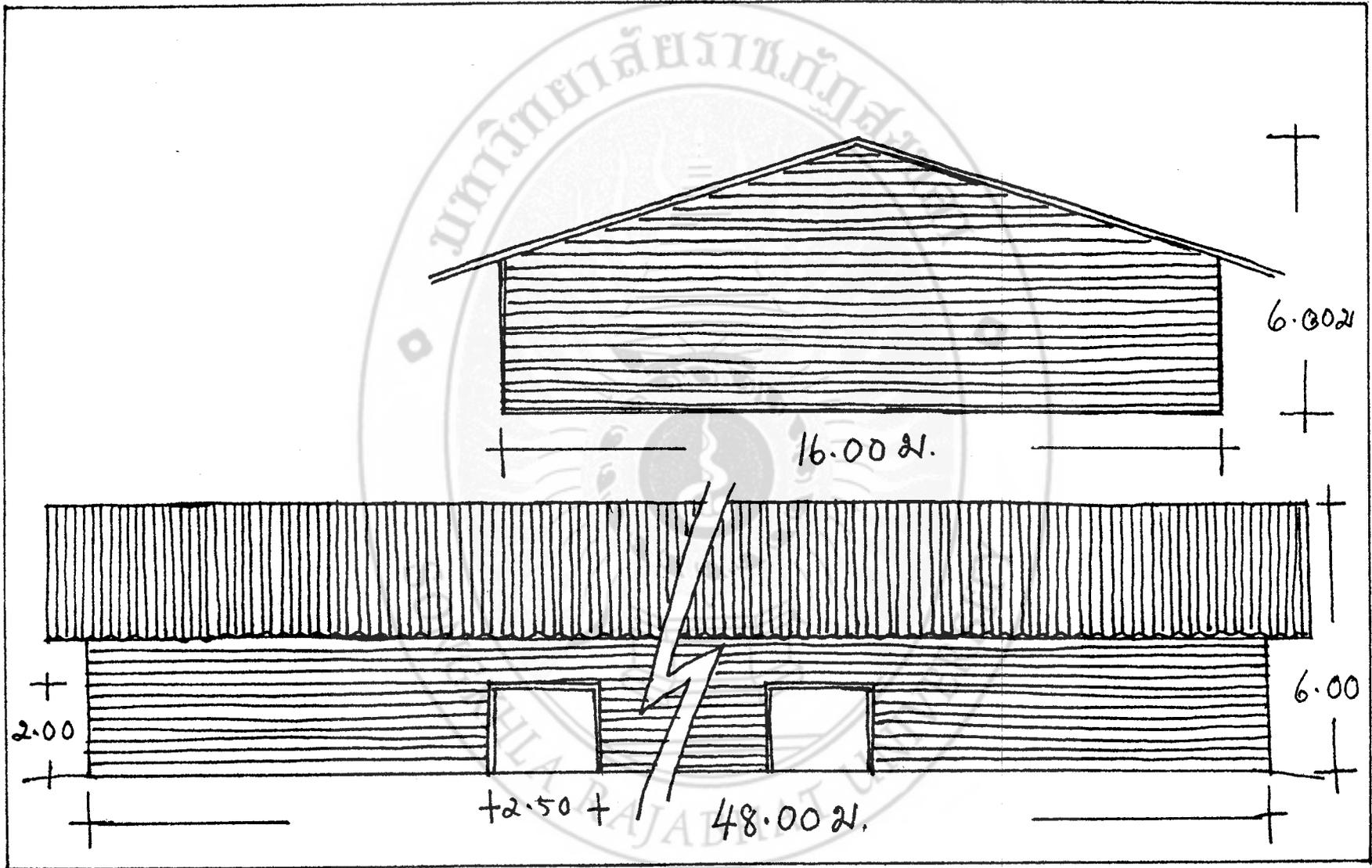
เรือนแถวหลังคาสังกะสี ขนาด กว้างยาวสูง ประมาณ 8.00 x 48.00 x 4.50 เมตร เสาไม้กลม ฝากันไม้กระดานมี 12 ห้อง แต่ละห้องมีประตูด้านหน้าห้องละ 1 ช่อง มีสะพานไม้กว้างพอเดินสวนกันได้ทอดผ่านหน้าบ้านพักตลอดแนวทั้ง 12 ห้อง

4.18 บำช้า : หมายเลข 22

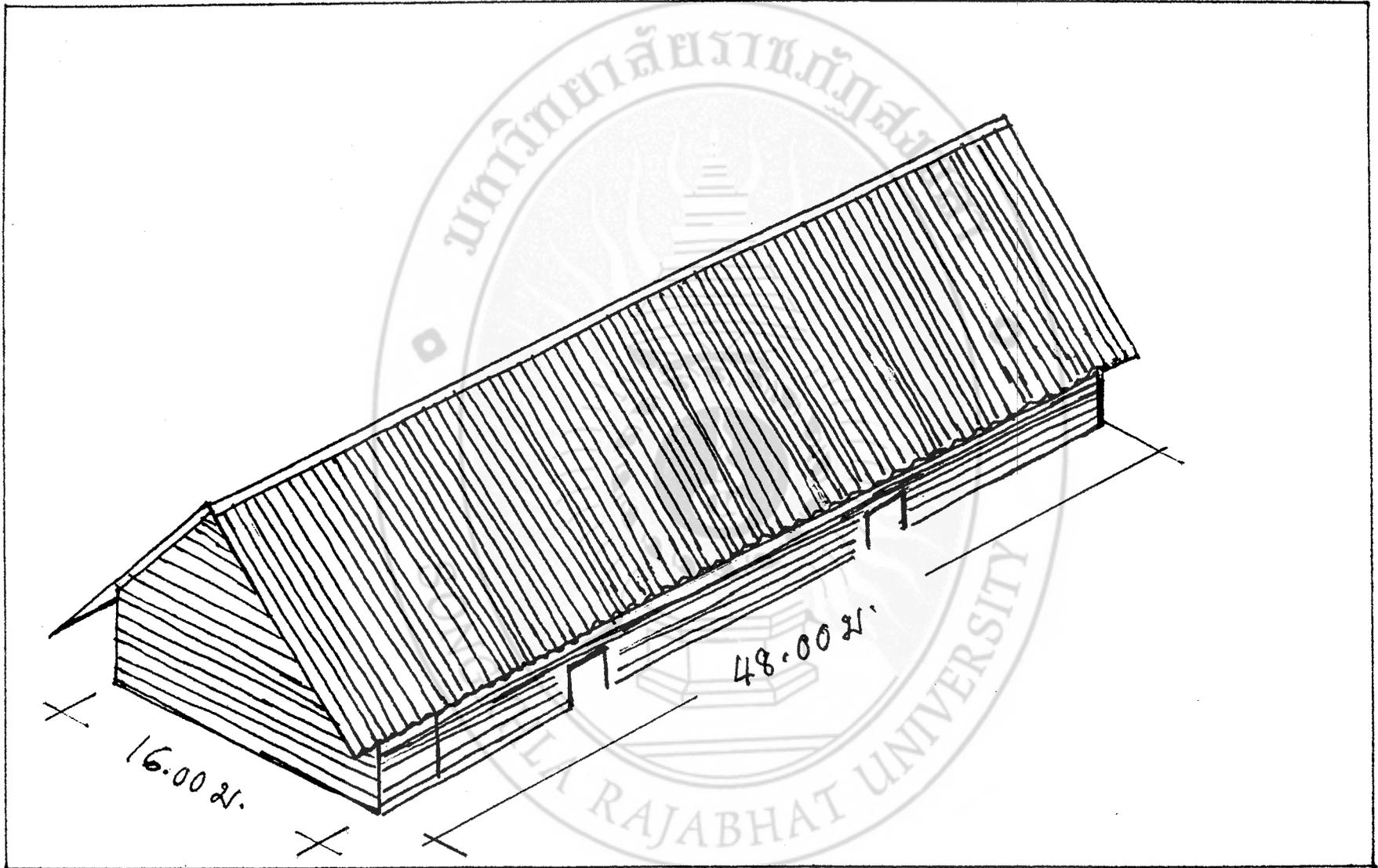
ไม้ปรากฏสิ่งก่อสร้าง

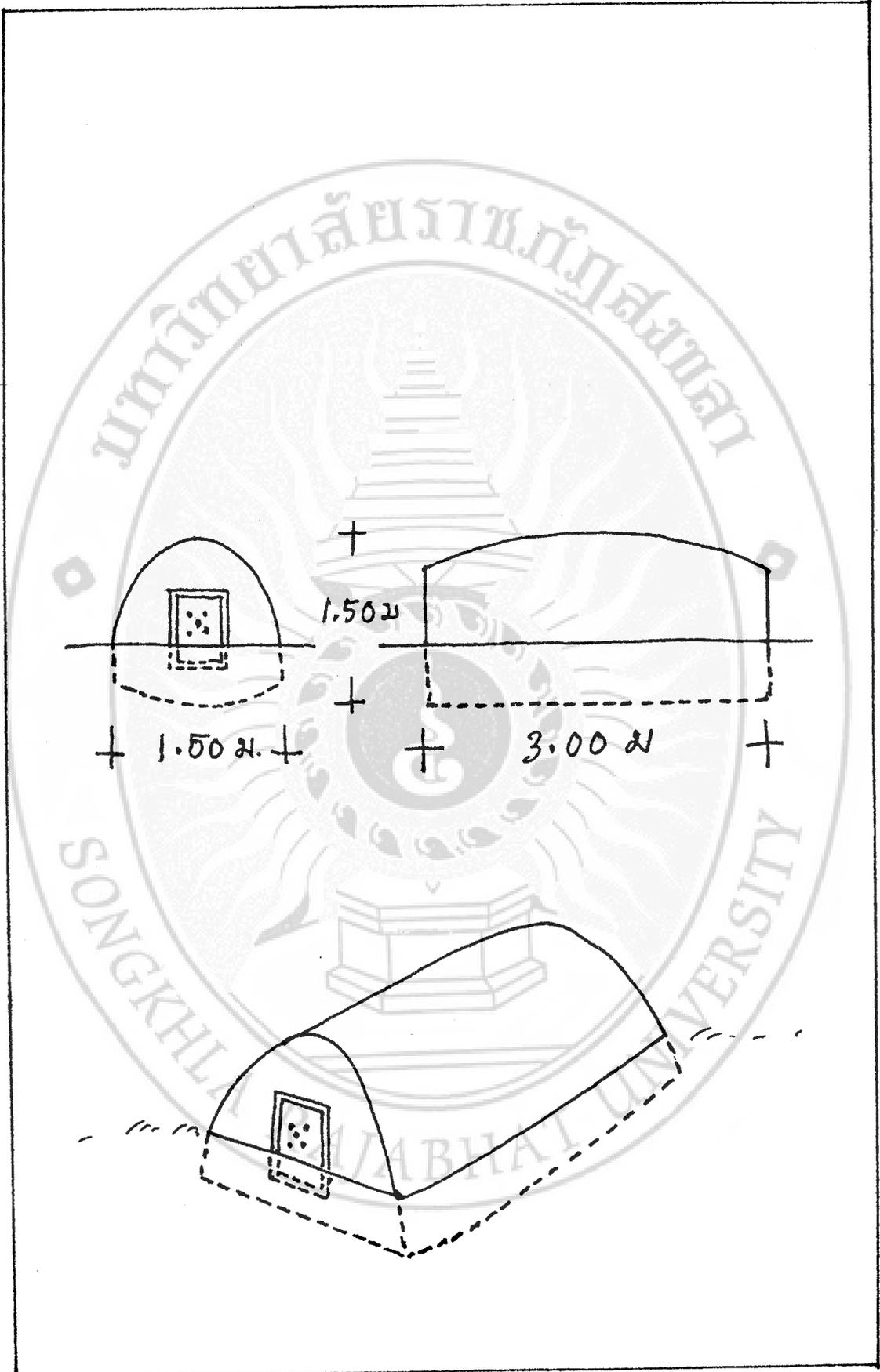
ภาพที่ 28 ท่าเรือ : หมายเลข 1

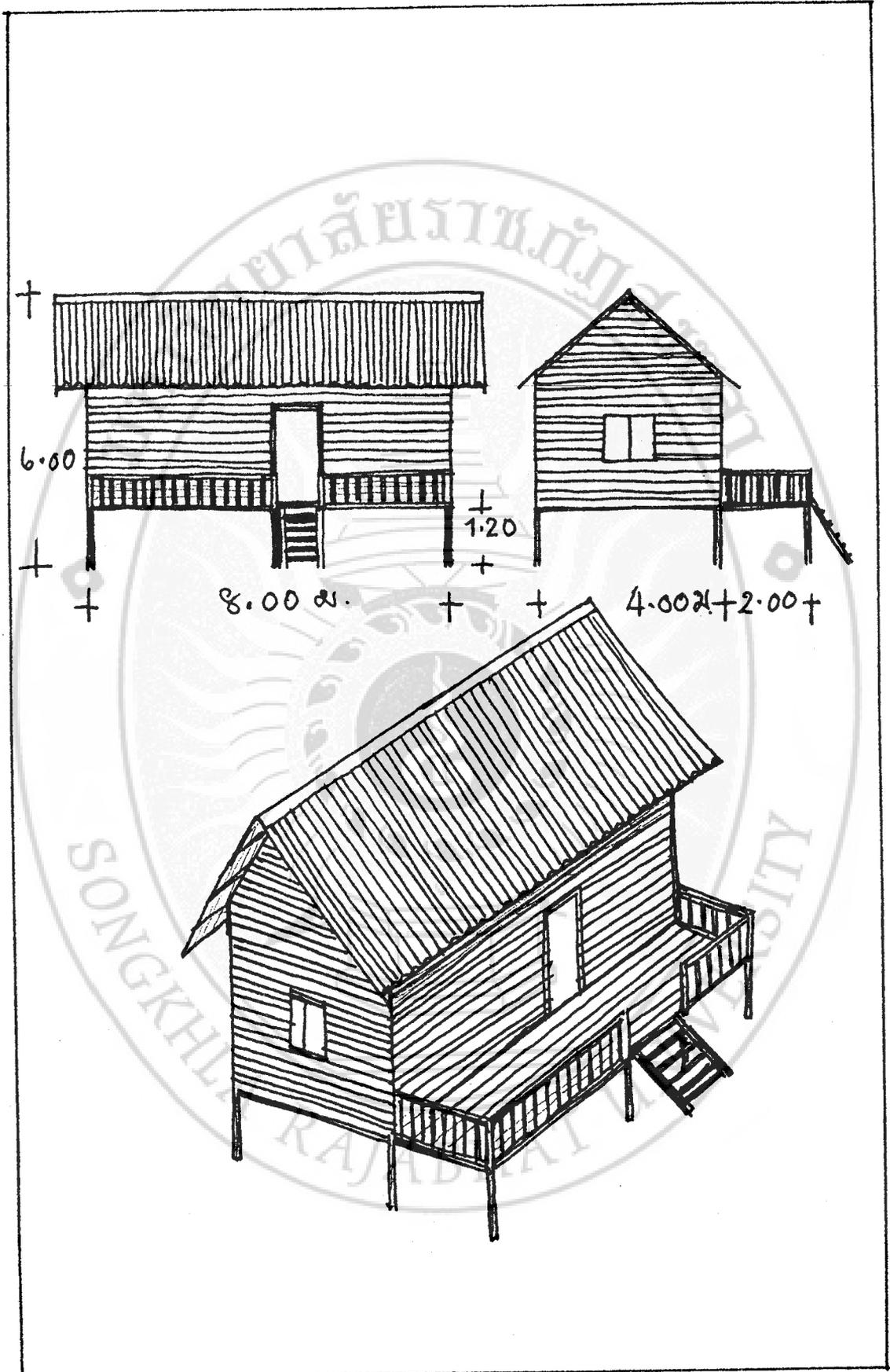
ภาพที่ 29 เรือนพัสดุ : หมายเลข 2

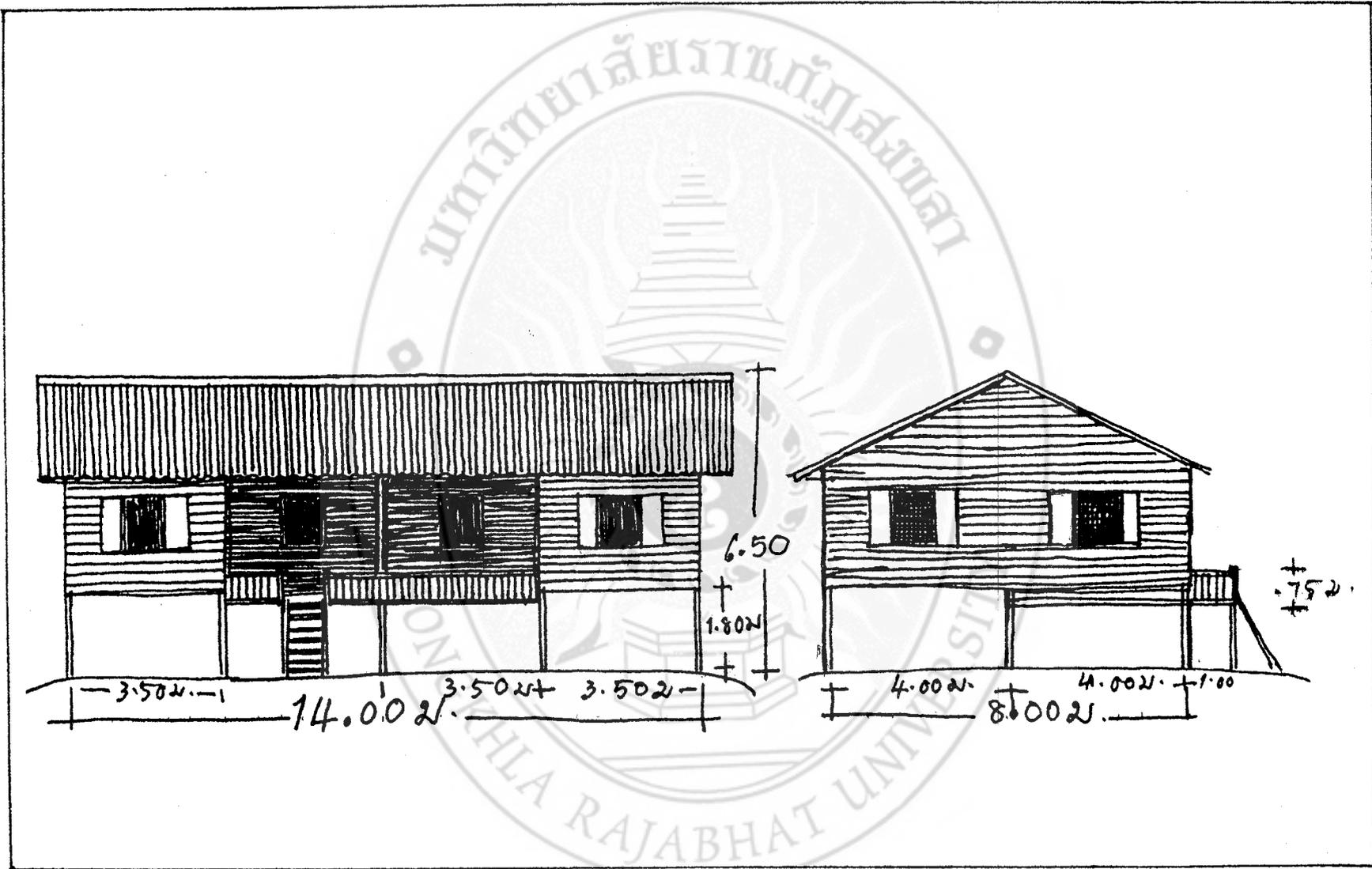
ภาพที่ 30 เรือนพัสดุ : หมายเลข 2

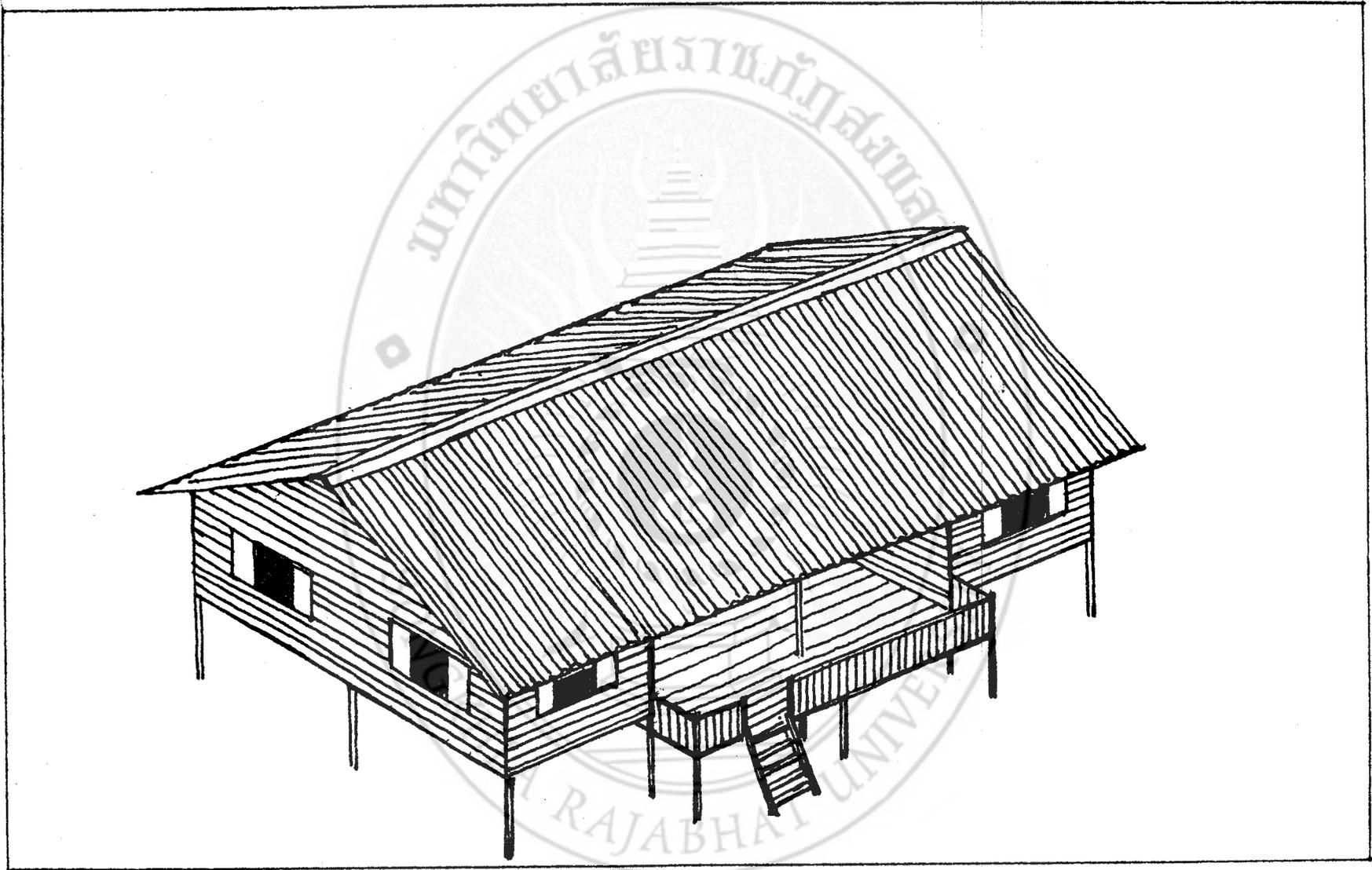
ภาพที่ 31 ดูกแดง : หมายเลข 3

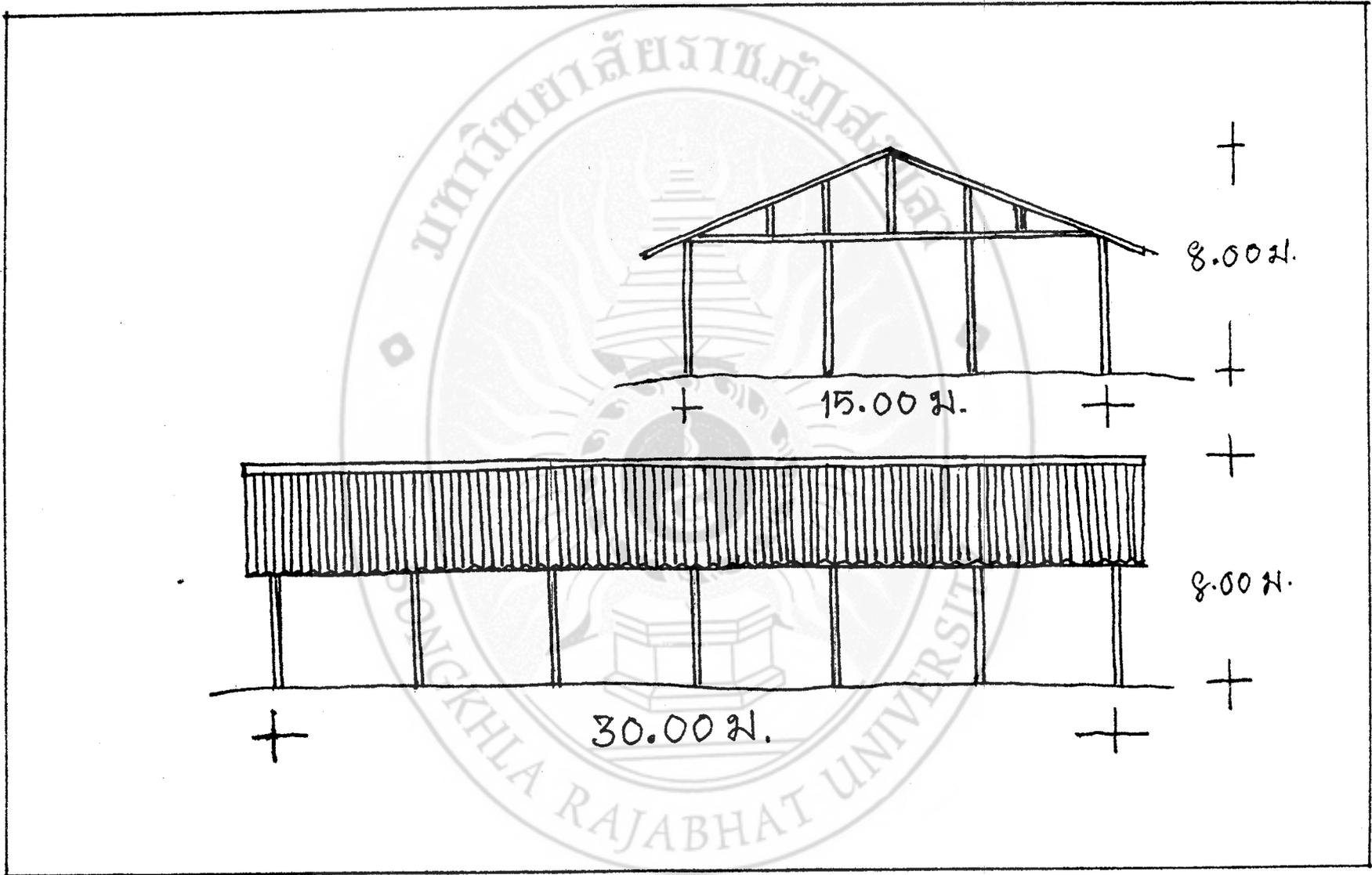
ภาพที่ 32 บ้านพักเจ้าพนักงาน : หมายเลข 4, 8, 9, 12 และ 13

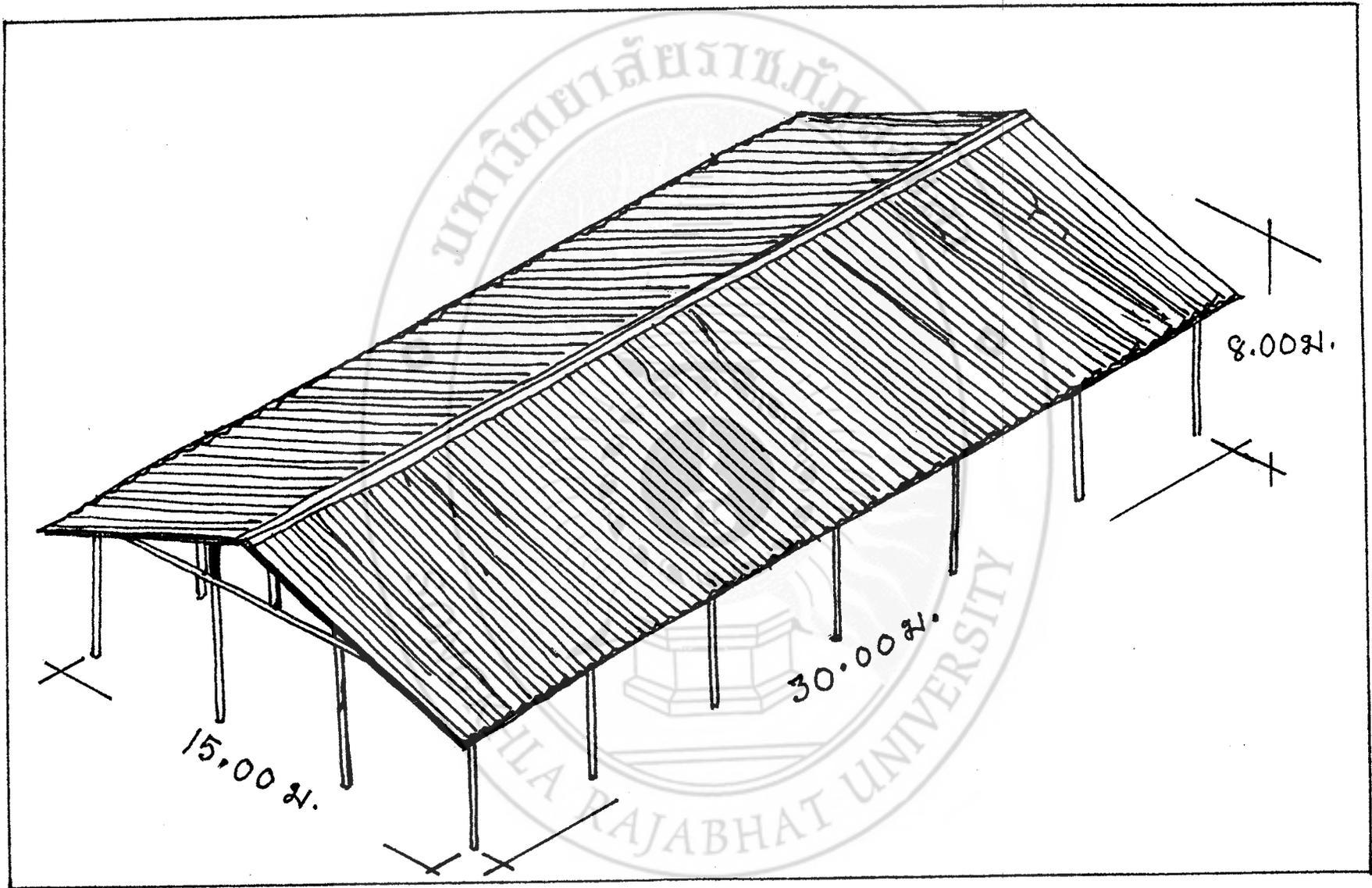
ภาพที่ 33 บ้านพักผู้อำนวยการ : หมายเลข 5

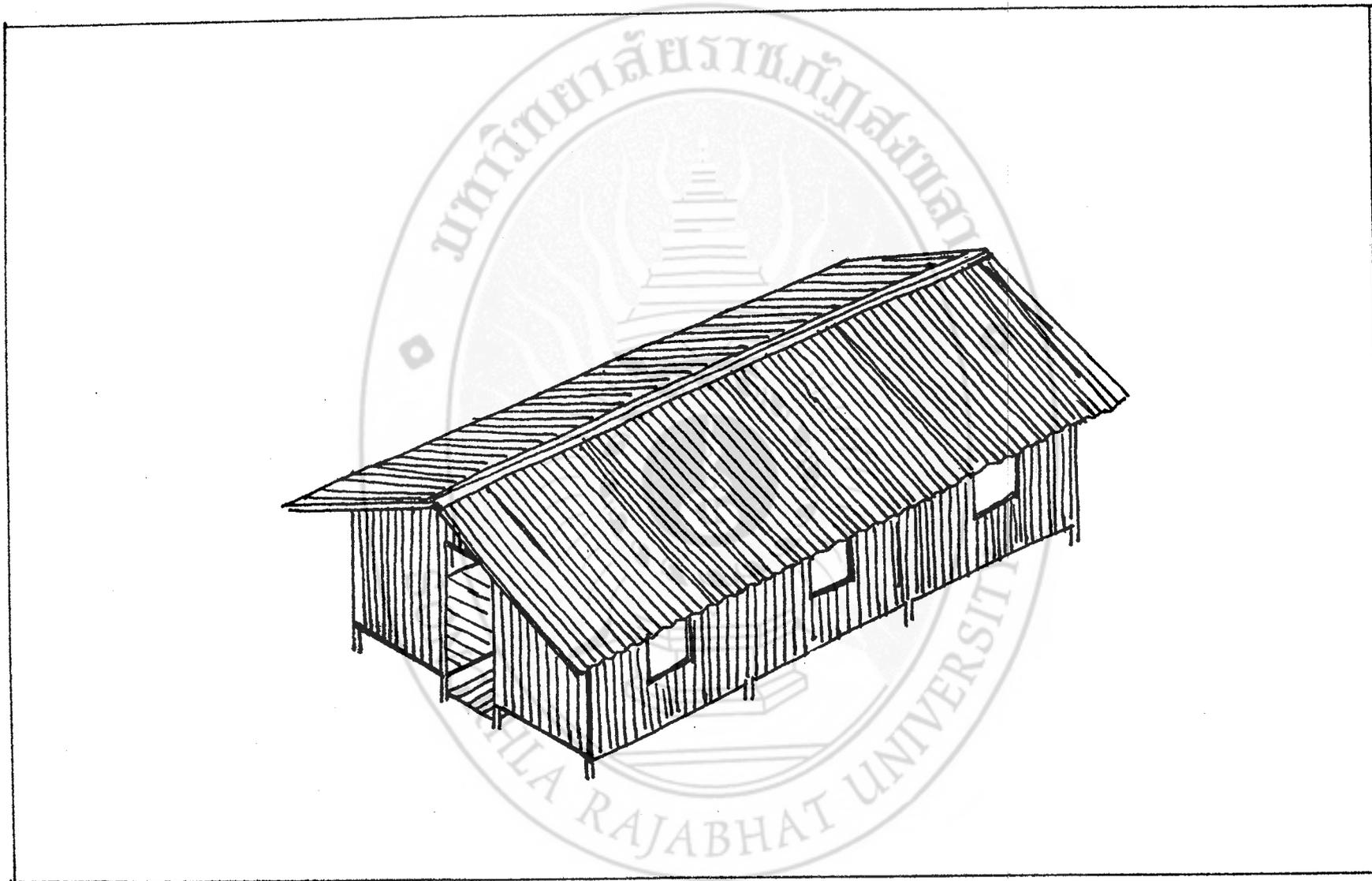
ภาพที่ 34 บ้านพักผู้อำนวยการ : หมายเลข 5

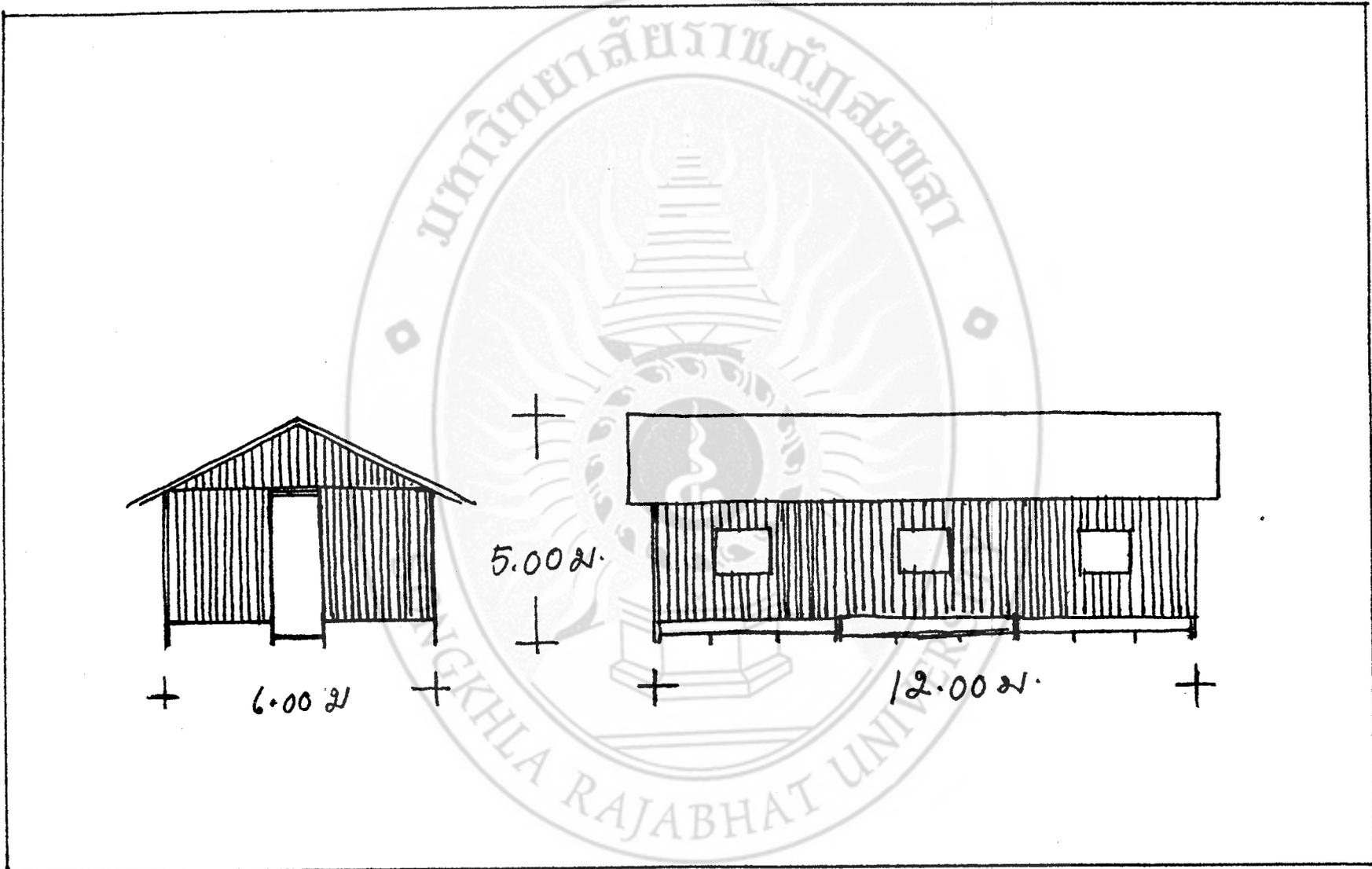
ภาพที่ 35 โรงเดี่ยว : หมายเลข 9

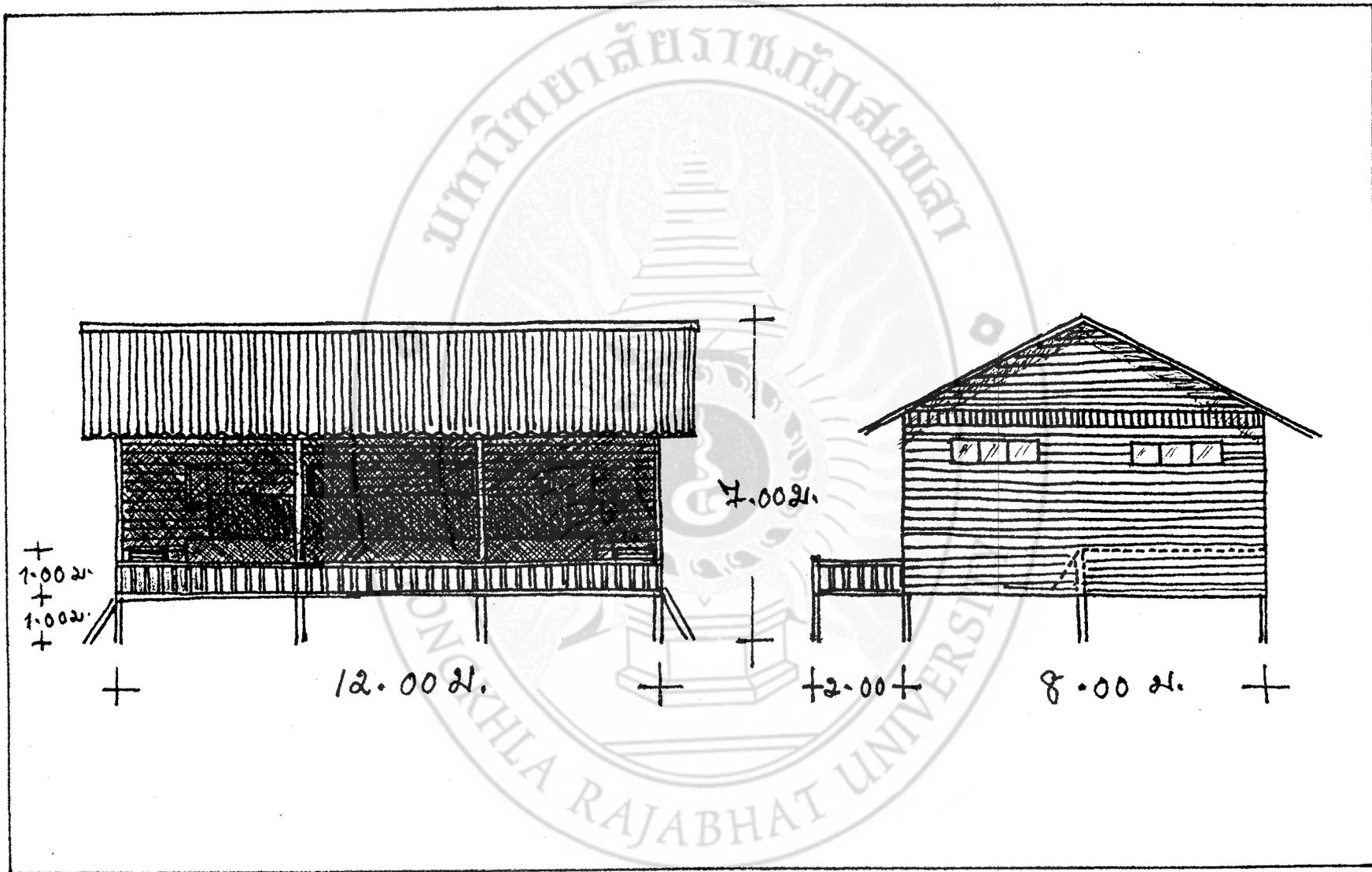
ภาพที่ 36 โรงเลื่อย : หมายเลข 9

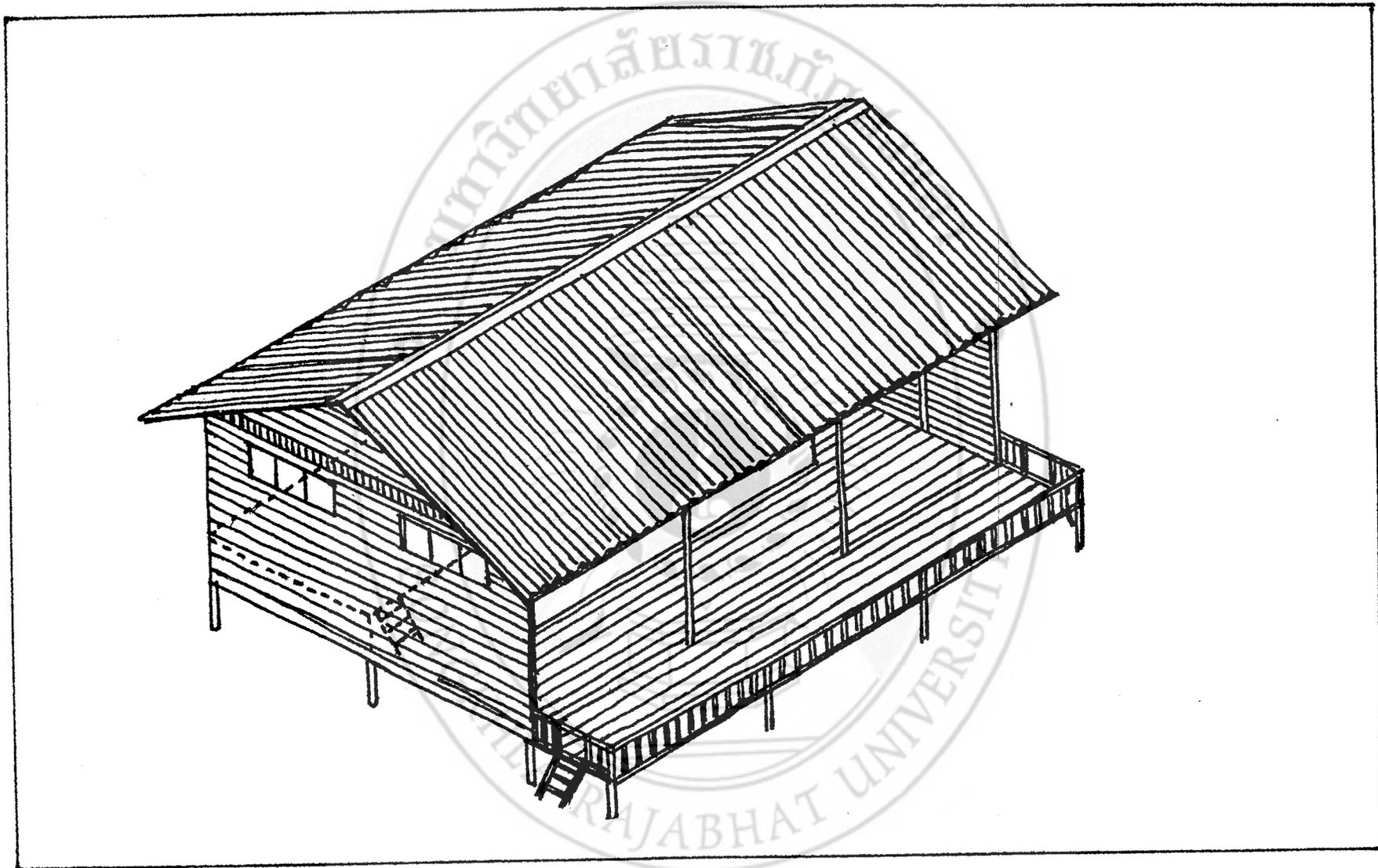
ภาพที่ 37 เรือนพยามาด : หมายเลข 10

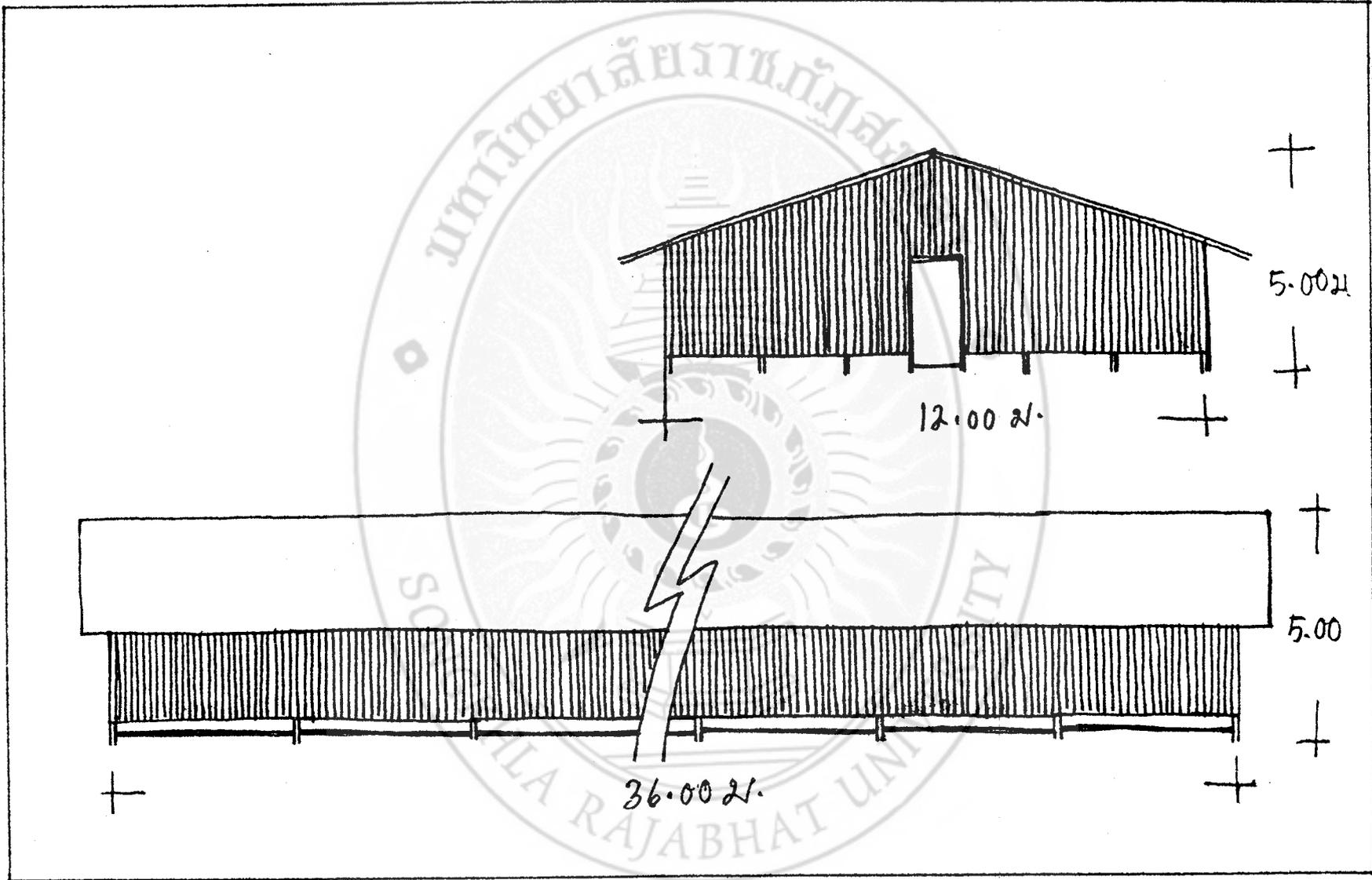
ภาพที่ 38 เรือนพยาบาล : หมายเลข 10

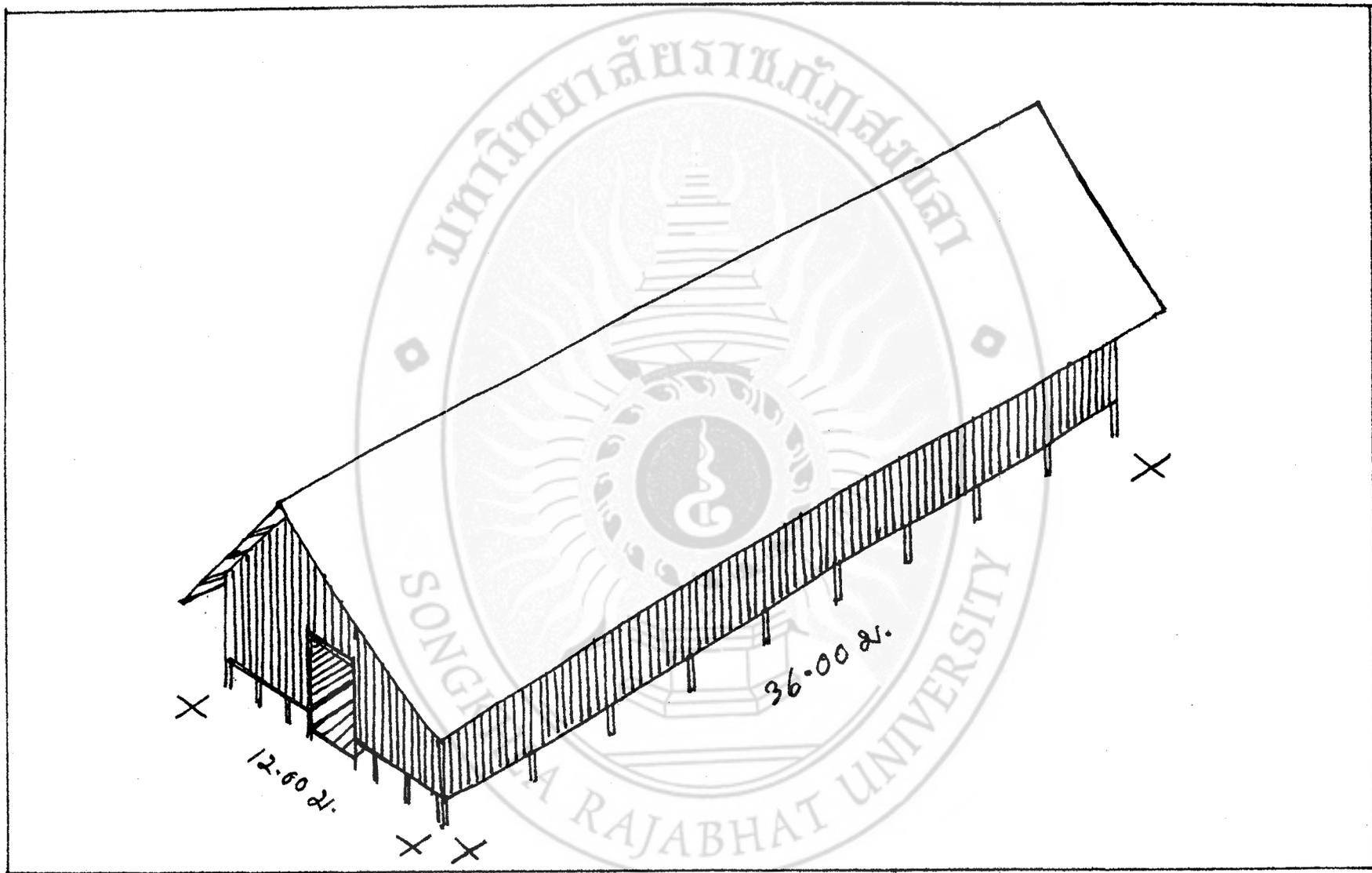
ภาพที่ 39 สโมสรร : หมายเลข 11

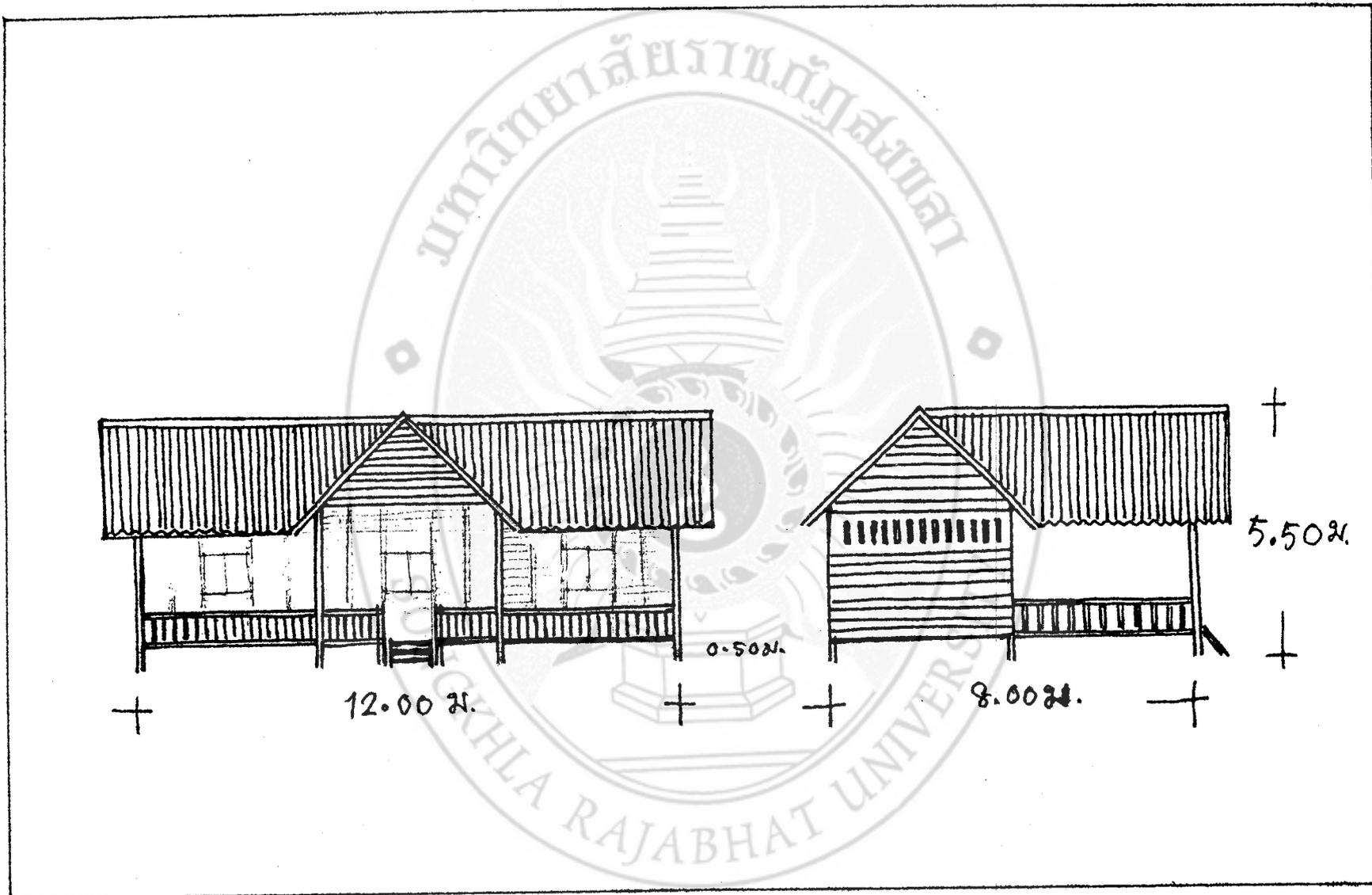
ภาพที่ 40 สโมสร : หมายเลข 11

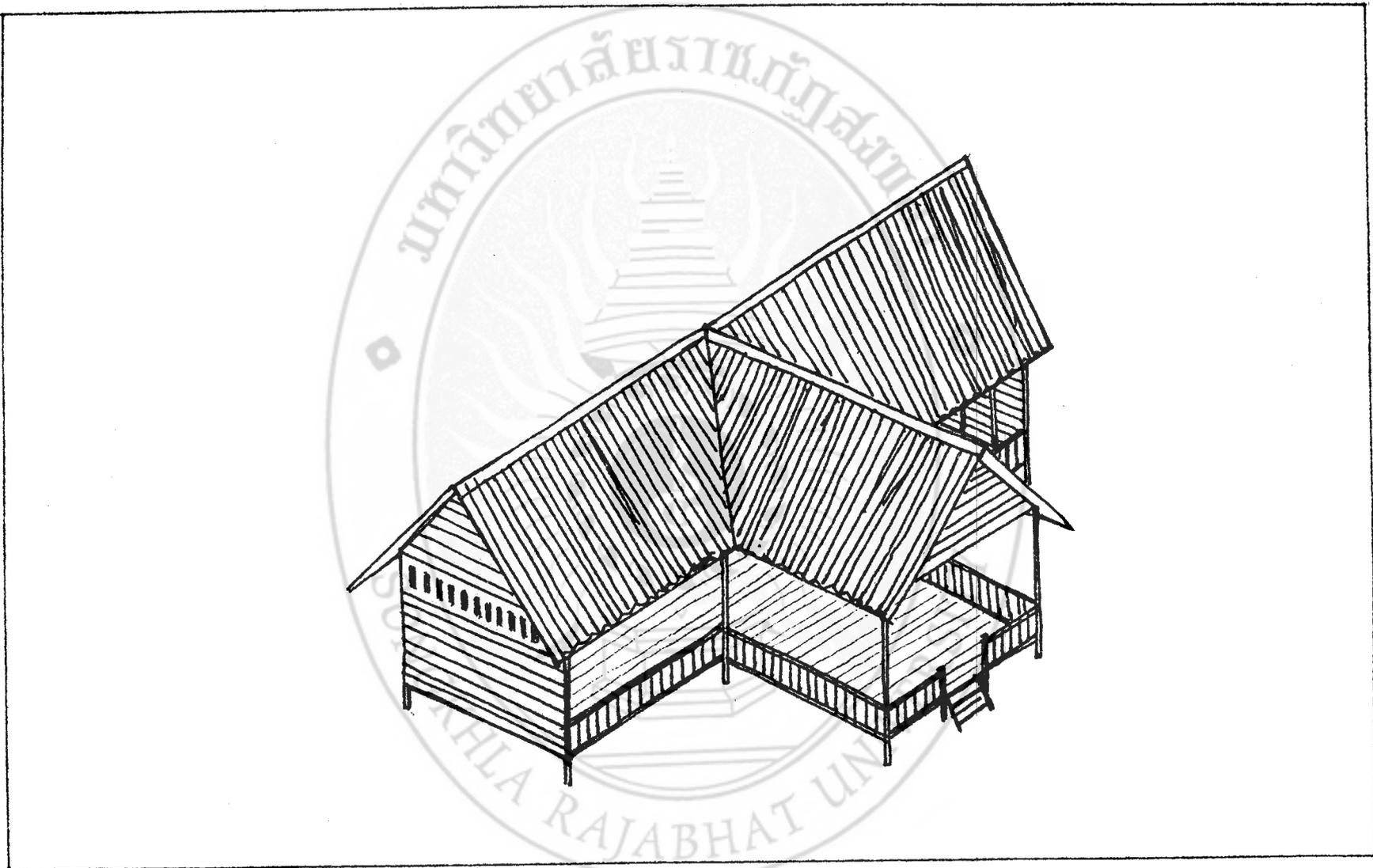
ภาพที่ 41 เรือนนักโทษ : หมายเลข 14

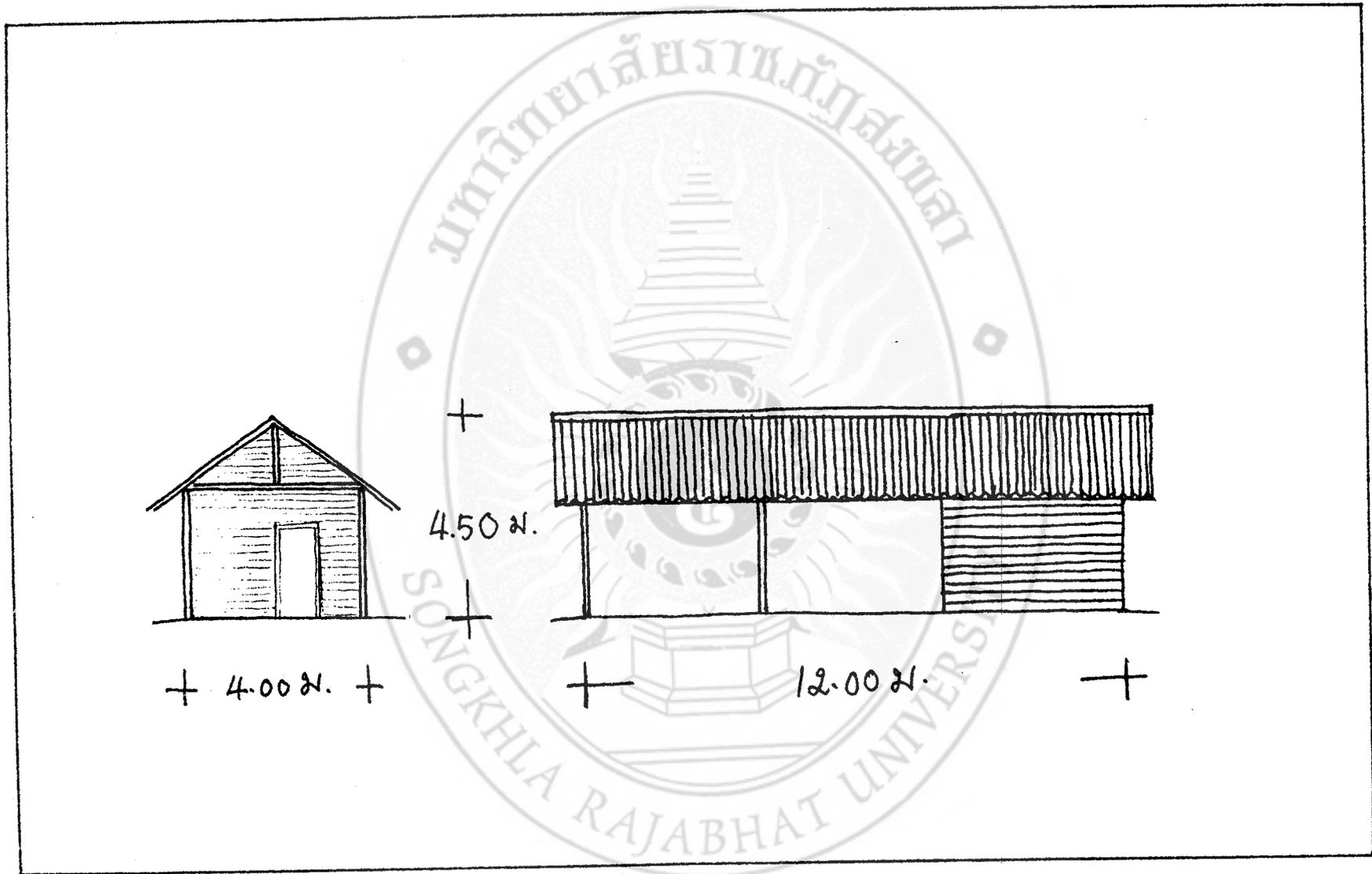
ภาพที่ 42 เรือนนักโทษ : หมายเลข 14

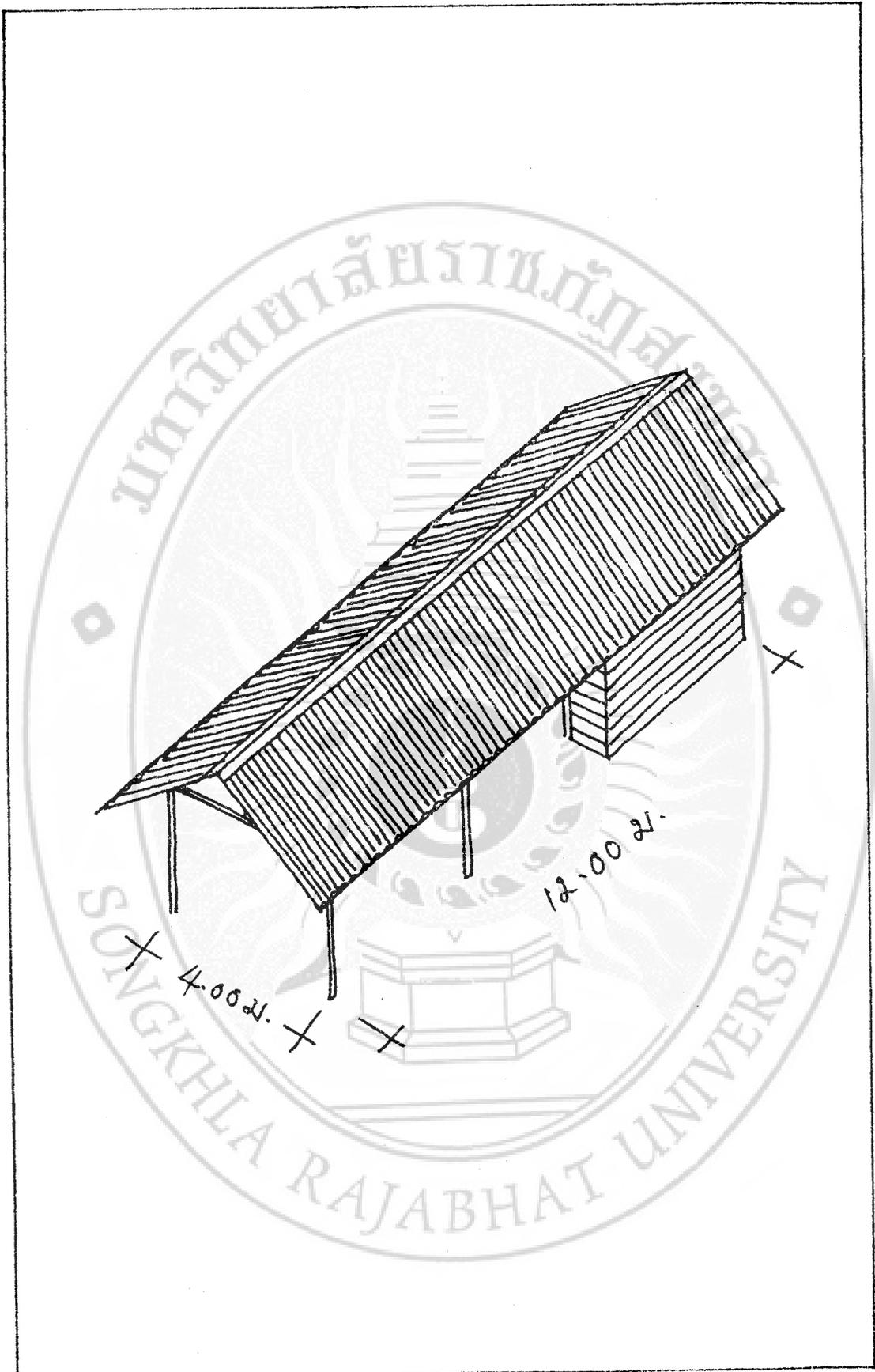
ภาพที่ 43 หมวดควบคุม : หมายเลข 16

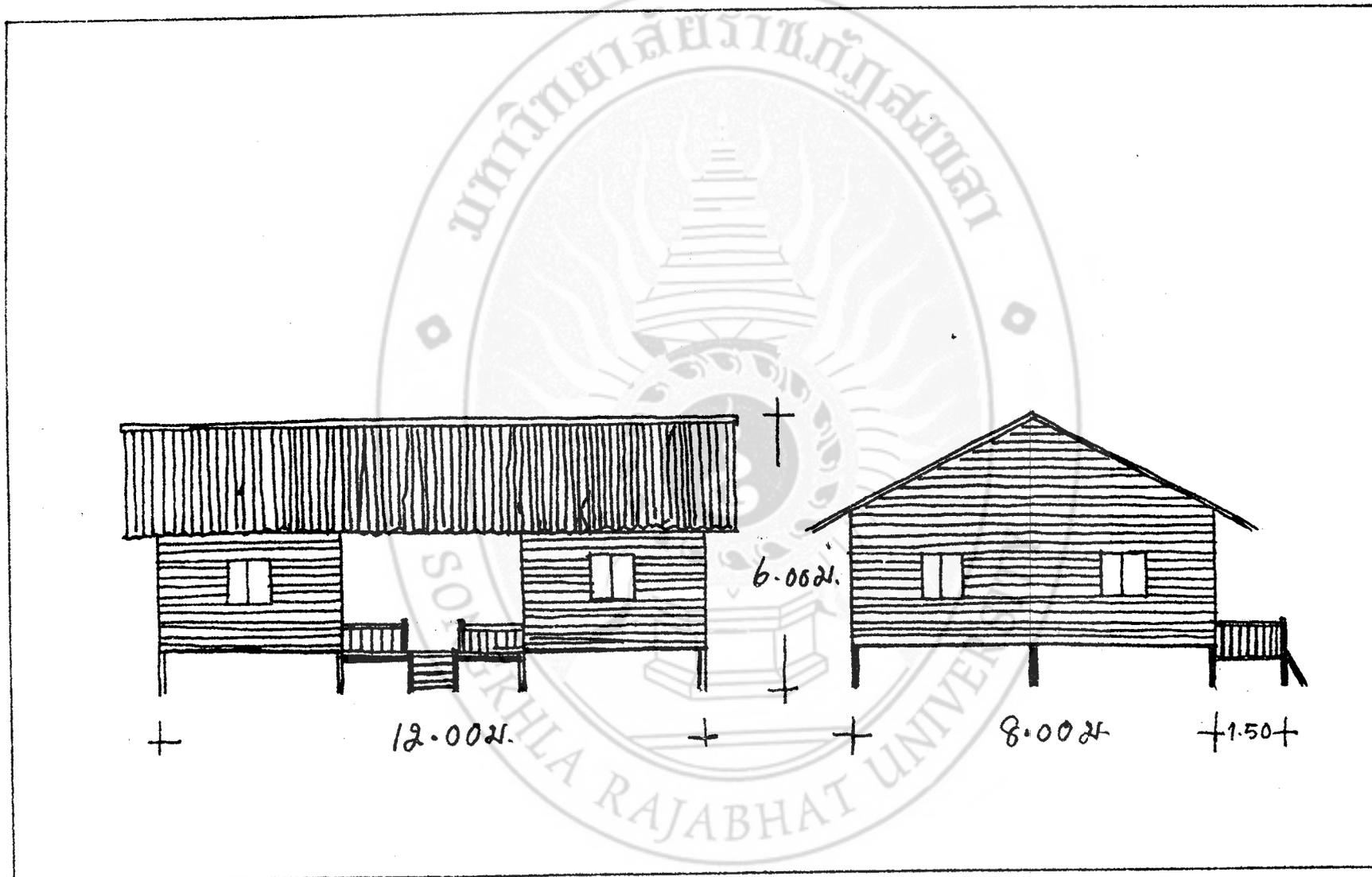
ภาพที่ 44 หมวดควบคุม : หมายเลข 16

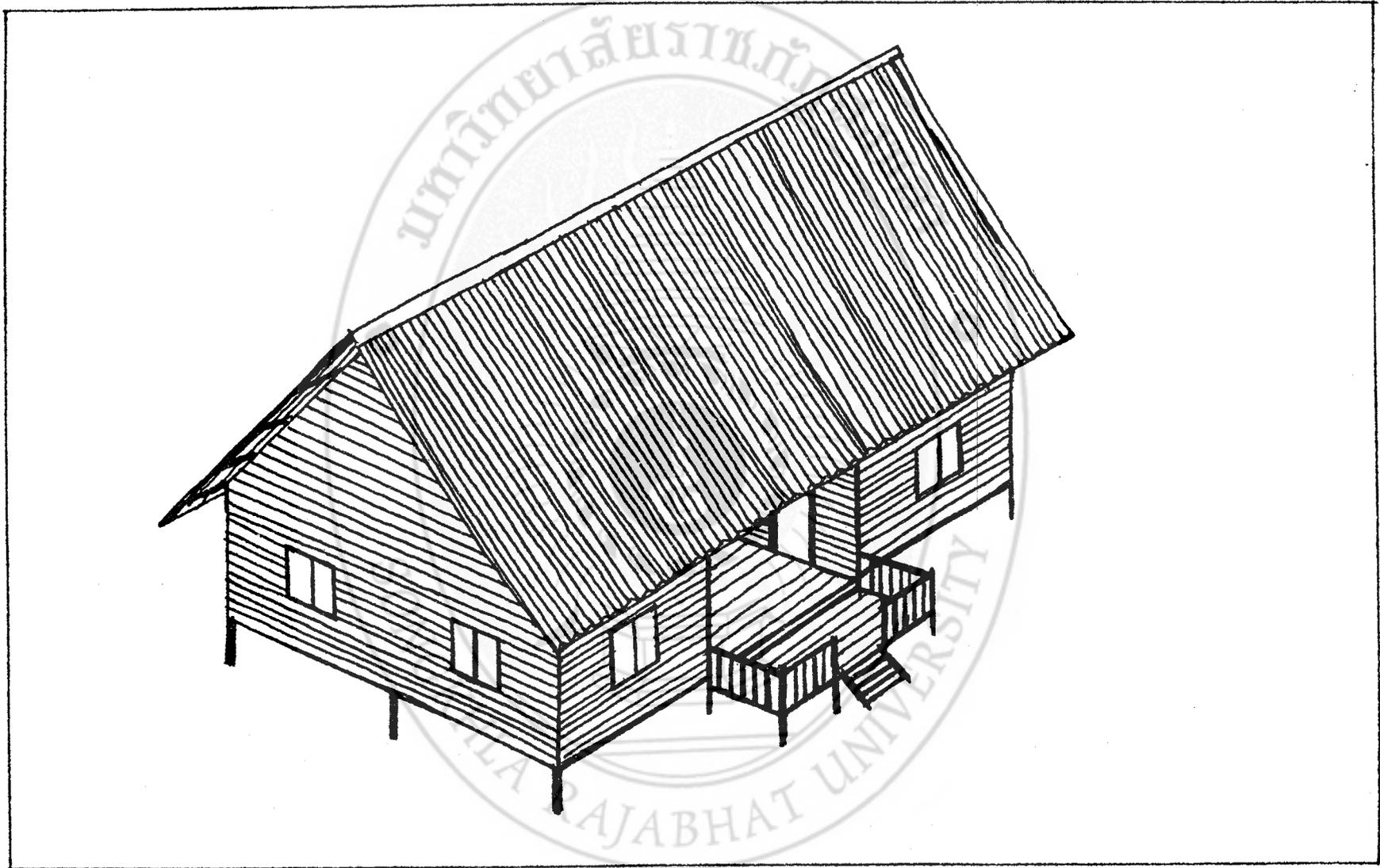
ภาพที่ 45 โรงครัว : หมายเลข 18

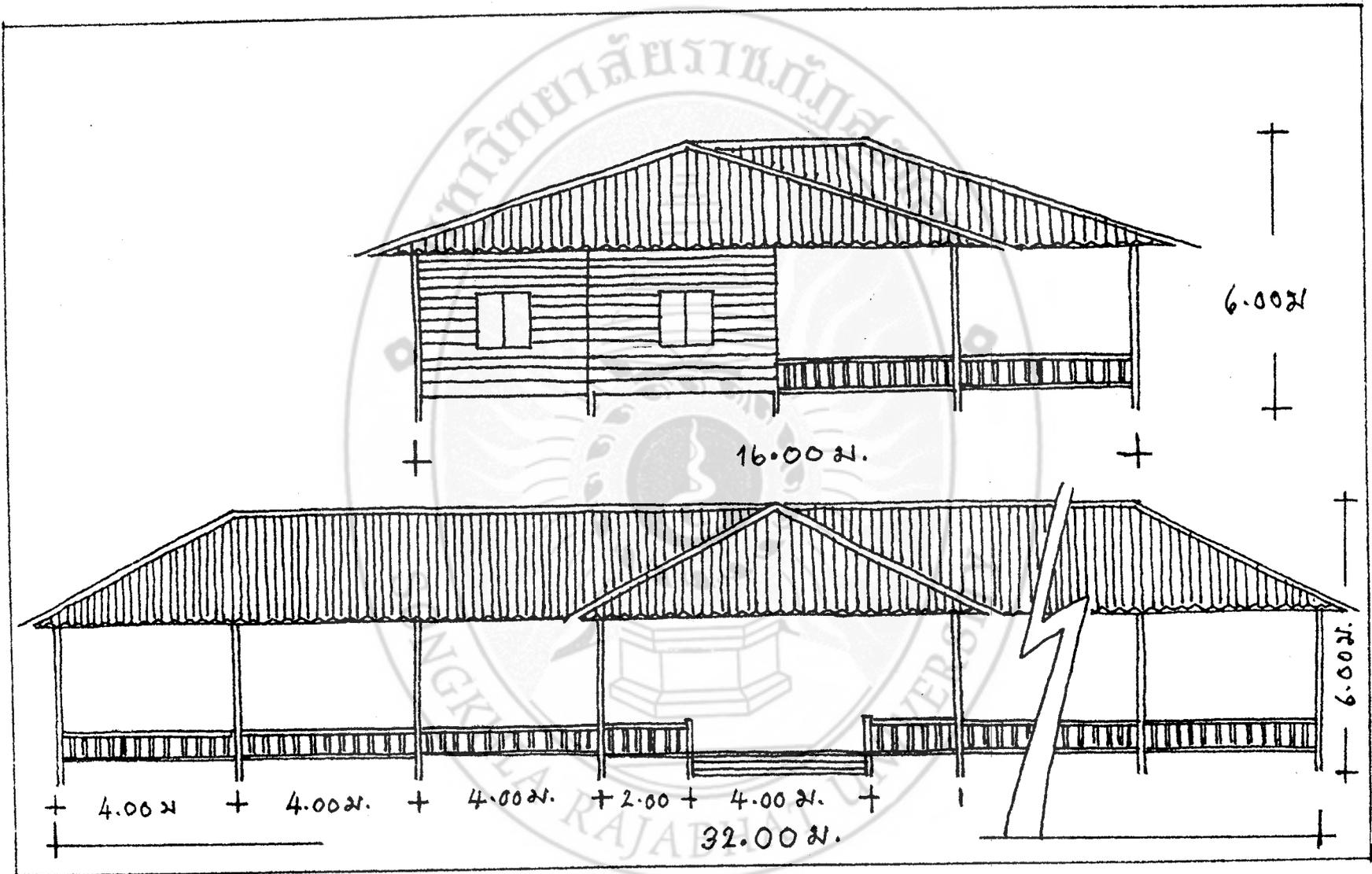
ภาพที่ 46 โรงครัว : หมายเลข 18

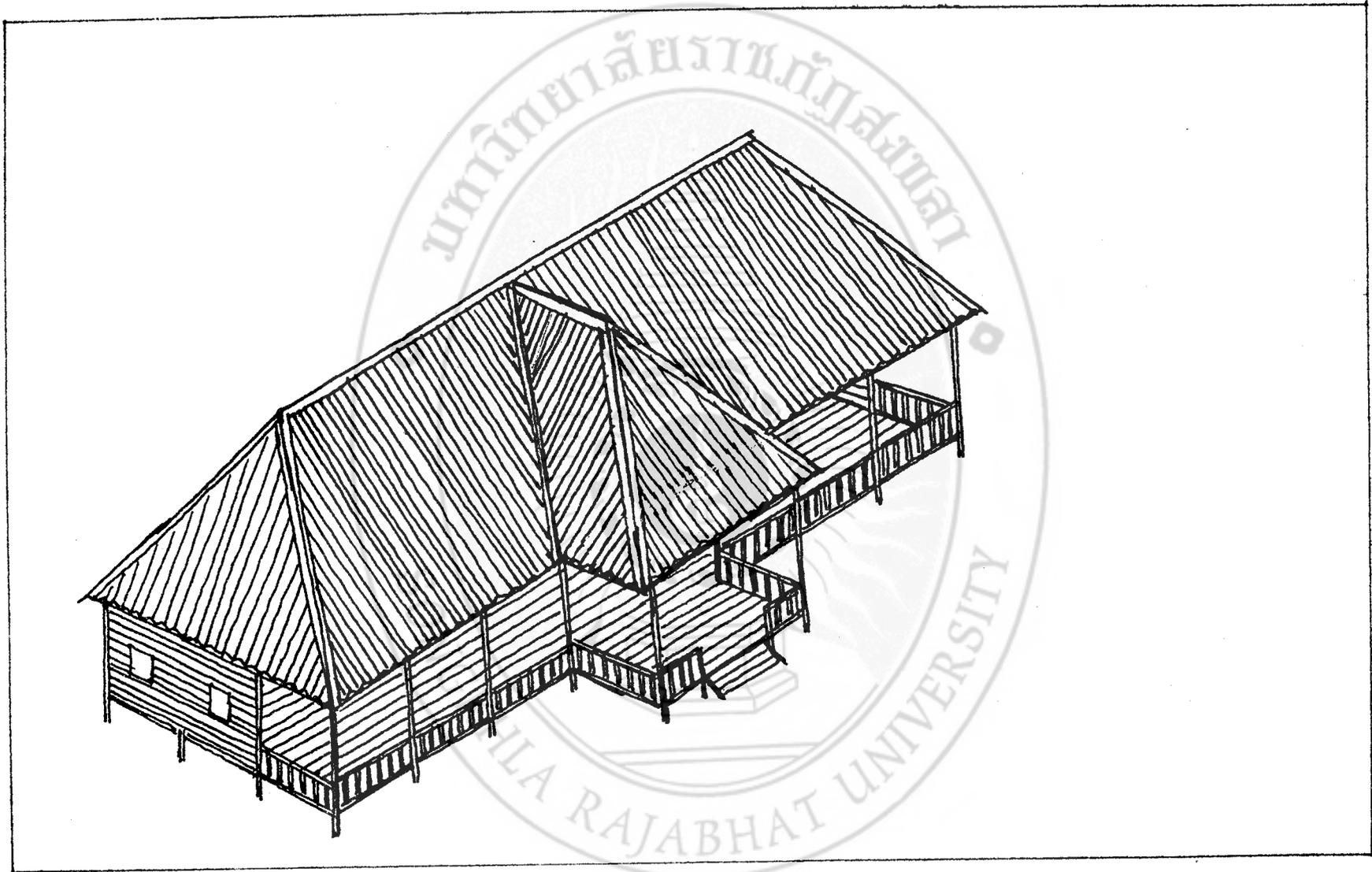
ภาพที่ 47 บ้านพักผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ : หมายเลข 19

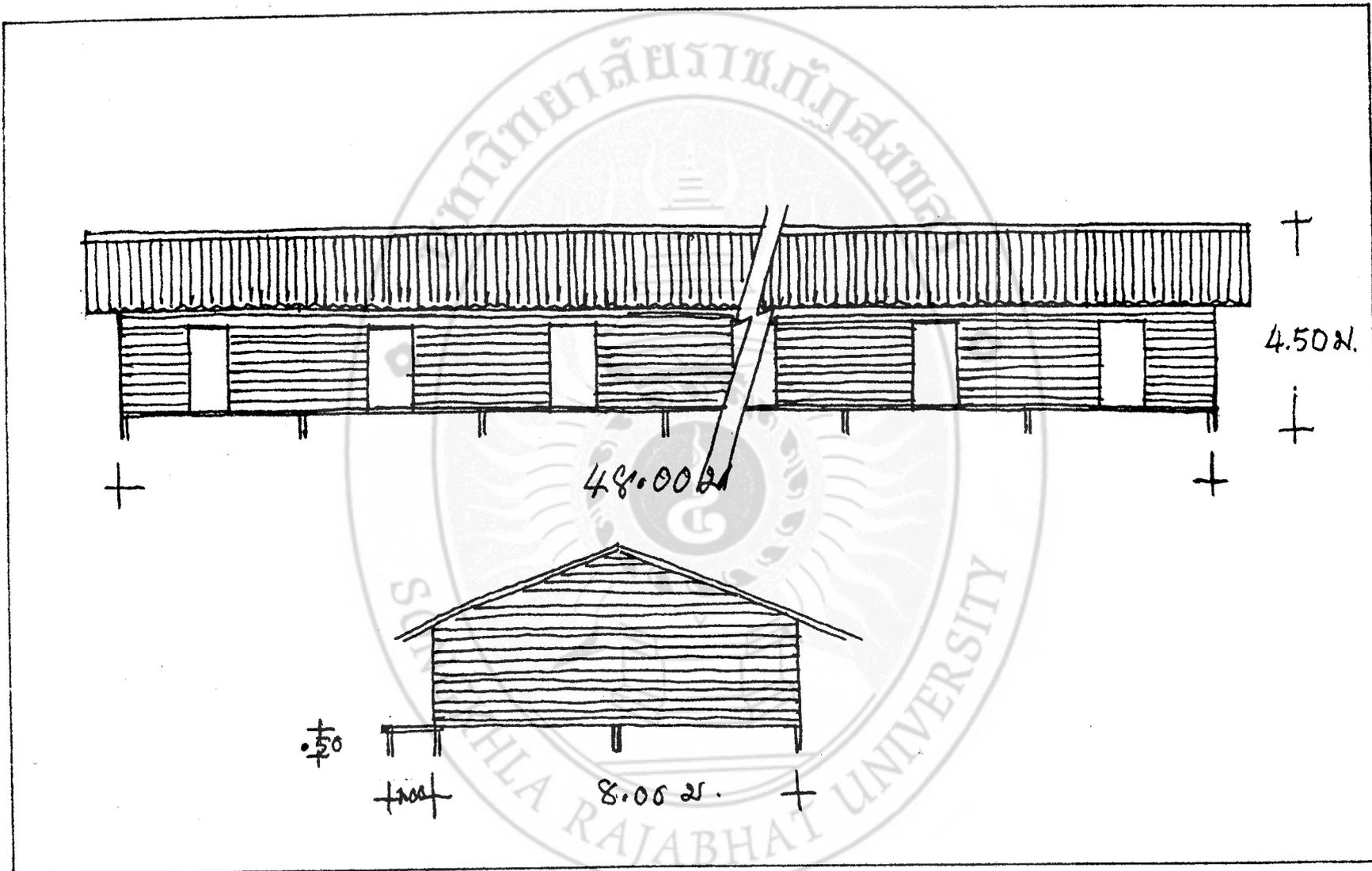
ภาพที่ 48 บ้านพักผู้ช่วย ผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ : หมายเลข 19

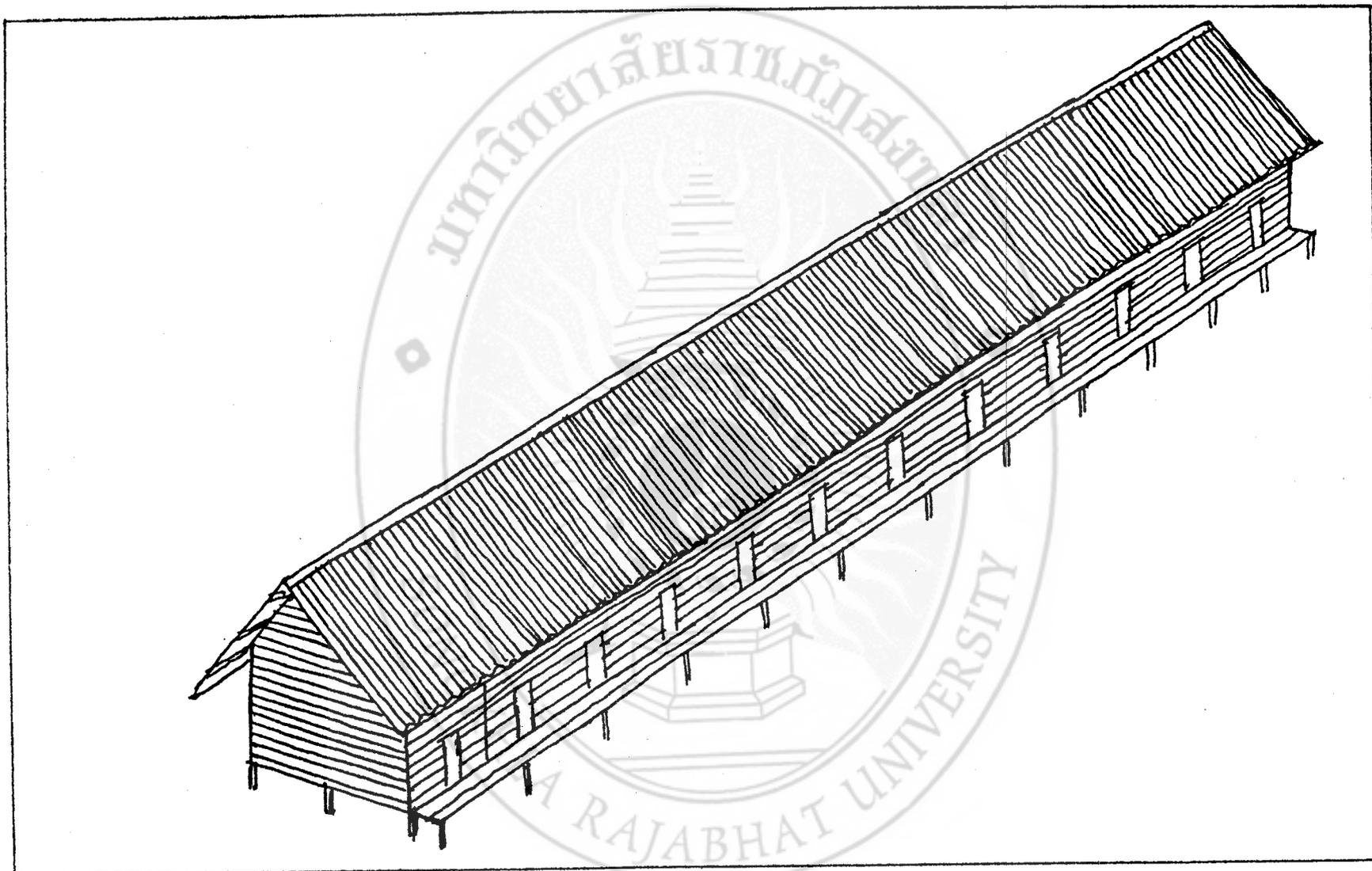
ภาพที่ 49 กองอำนวยการ : หมายเลข 20

ภาพที่ 50 กองอำนวยการ : หมายเลข 20

ภาพที่ 51 บ้านพักตำรวจ : หมายเลข 21

ภาพที่ 52 บ้านพักตำรวจ : หมายเลข 21